

การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

THE INSTRUCTION KIT ON "THAI BUFFALO"
FOR READING SKILL DEVELOPMENT OF CHINESE STUDENTS

จันทิภา กบิลโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2562

การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE INSTRUCTION KIT ON "THAI BUFFALO"
FOR READING SKILL DEVELOPMENT OF CHINESE STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2019

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน
ของ
จันทิกา กบิลโรจน์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิทย์ เรืองรอง)

ชื่อเรื่อง	การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน
ผู้วิจัย	จันทิภา กบิลโรจน์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2562
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ผนกาศรี เย็นบุตร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน และเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยนำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา รูปแบบ และภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีจำนวน 10 ชุดการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ชุดที่ 3 ควายในประเทศไทย ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย ชุดที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย ชุดที่ 7 ควายในตำนาน ชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย และชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทย มีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 86.9/85.2$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 75/75$ แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ชุดนี้มีคุณภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น และยังได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้เสริมหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ หรือใช้เป็นสื่อพัฒนาทักษะความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักศึกษา เพื่อเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียน และช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมไทยให้แก่ นักศึกษาชาวจีนให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ชุดการเรียนรู้, ควายไทย, การพัฒนาทักษะการอ่าน, ผู้เรียนชาวจีน

Title	THE INSTRUCTION KIT ON "THAI BUFFALO" FOR READING SKILL DEVELOPMENT OF CHINESE STUDENTS
Author	JANTIPA KABINROD
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2019
Thesis Advisor	Associate Professor Paghasri Yenbut

The objectives of this research were to create an instruction kit to improve the reading skills of Chinese students on "Thai Buffalo" and to study the effectiveness of the instruction kit on "Thai Buffalo" for the reading skill development of Chinese students. In order to verify the accuracy of the content, form and language, the instruction kit on "Thai Buffalo" for the reading skill development of Chinese students was sent to three experts for verification and then modified by the researcher. The experiment was conducted with 10 Chinese students majoring in Thai at Bansomdejchaopraya Rajabhat University. The results revealed that the content of the 10 chapters were as follows: Chapter One: Characteristics and Benefits of "Thai Buffalo"; Chapter Two: The attractive places that "Thai Buffalo" are found in Thailand; Chapter Three: "Thai Buffalo" in the Thai tradition; Chapter Four: "Thai Buffalo" in ceremonies; Chapter Five: "Thai Buffalo" in Thai songs; Chapter Six: "Thai Buffalo" in Thai history; Chapter Seven: Legends of "Thai Buffalo"; Chapter Eight: "Thai Buffalo" in Thai novels; Chapter Nine: "Thai Buffalo" in Thai literature; and Chapter Ten: "Thai Buffalo" in Thai idioms. They were effective at the level of 86.9/85.2, higher than the efficiency criterion, which was determined at 75/75. It indicated that the instruction kit on "Thai Buffalo" for the reading skill development of Chinese students was effective. It can improve the reading skills of Chinese students on "Thai Buffalo", and their understanding of Thai language and culture. The findings revealed that the instruction kit on "Thai Buffalo" for reading skill development of Chinese students can be used as an extra course to teach Thai as foreign language or as a self-learning Thai language instruction kit to help students develop reading skills, knowledge and an understanding of Thai language and culture for Chinese students.

Keyword : Instruction kit, "Thai Buffalo", Reading skill development, Chinese students

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์ และความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ผกาศรี เย็นบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า คอยให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแนวทางในการทำงานตั้งแต่เริ่มการทำงานวิจัย อาจารย์ช่วยตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์ด้วยความเต็มใจและตั้งใจมาก ทั้งยังให้ความรักความเมตตา และให้โอกาสที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง ที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ อาจารย์ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ และอาจารย์ ดร. ฉัตรศิริ ปิยะพิมลลธิ ซึ่งอาจารย์ทั้ง 3 ท่านได้กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย โดยได้เสียสละเวลาให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีคุณภาพด้วยความรักและเมตตา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภักดิ์ มหาวรากร ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเวลาที่ผู้วิจัยพบปัญหา รวมทั้งได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความรู้และช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการนำไปใช้ทำปริญญานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล ที่จุดประกายความคิด สร้างสรรค์ให้แก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ อีกทั้งยังให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโทรหัส 59 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายเรื่อง ทั้งยังช่วยสนับสนุนให้คำแนะนำเวลาที่ผู้วิจัยประสบปัญหา และเป็นกำลังใจในการทำงานให้ผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งขอขอบคุณรุ่นพี่ปริญญาโทและรุ่นน้องปริญญาโทที่คอยให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือผู้วิจัยทุกคน

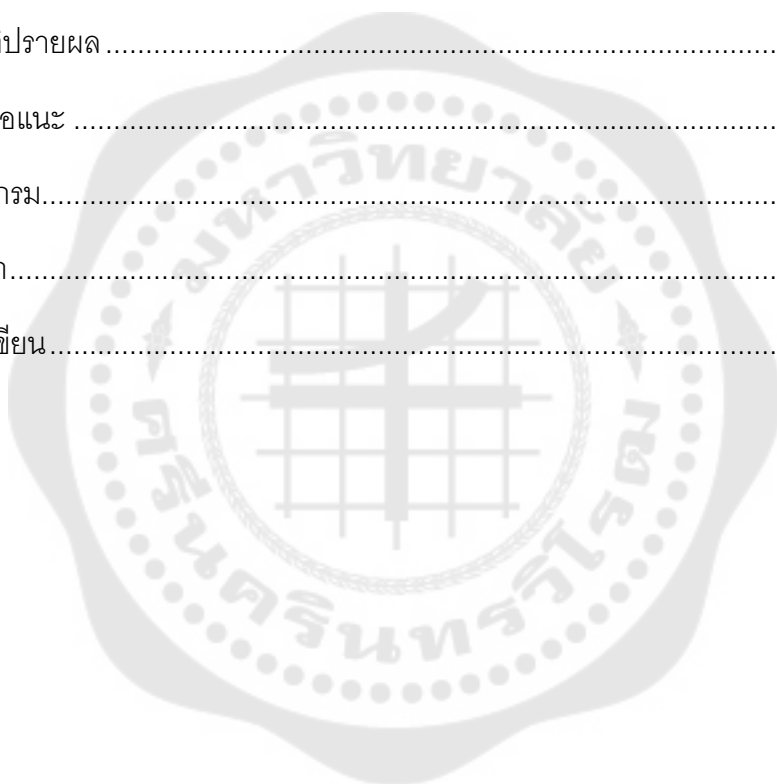
ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาจีนทุกคนที่เป็นผู้ทดลองกลุ่มย่อยเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้ และกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่ ครอบครัว เพื่อนร่วมงานที่เข้าใจและคอยให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม Literature.....	12
1. การอ่านจับใจความสำคัญ.....	12
2. การสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ.....	18
3. ความยั่งยืนสังคมและวัฒนธรรมไทย.....	23
4. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	42
1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	42
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	46
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	68
1. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย	95
การอภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	110
ประวัติผู้เขียน.....	161

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ	48
ตาราง 2 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์ วัฒนา	50
ตาราง 3 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ	52
ตาราง 4 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ ดร. จัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์	56
ตาราง 5 แสดงระยะเวลาในการทดลอง	59
ตาราง 6 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลอง	61
ตาราง 7 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลอง	62
ตาราง 8 แสดงการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาหลังการทดลอง	64
ตาราง 9 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คน	72
ตาราง 10 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย	83
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง เรียนของการทดลอง	85

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 บรรยากาศการทดลอง.....	58
ภาพประกอบ 2 บรรยากาศการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย.....	68
ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างการอธิบายความหมายของสำนวนไทยในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10	74
ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างการใช้รูปภาพที่เกี่ยวกับสำนวนในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10	75
ภาพประกอบ 5 ตัวอย่างบทอ่านเสริมในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10	76
ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างบทอ่านในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1	77
ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างการใช้ภาพประกอบในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1	78
ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างคำศัพท์ในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 9	79
ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์	80
ภาพประกอบ 10 ตัวอย่างกิจกรรมอ่านเอาเรื่อง	81
ภาพประกอบ 11 ตัวอย่างกิจกรรมสรุปความคิด	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัฒนธรรมในชาติไทยเป็นสิ่งที่ตกทอดมาจากคนรุ่นก่อนสืบทอดกันมาจนมีความโดดเด่นเป็นของตัวเอง ได้แก่ ภาษา วรรณคดี ดนตรี นาฏศิลป์ สิ่งก่อสร้าง งานศิลปะ อาหารและเครื่องแต่งกาย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เห็นความงดงามของชาติไทย จนทำให้เป็นที่จับตามองและยอมรับของชนชาติอื่น โดยภาษาไทยเป็นภาษาที่คนต่างชาติจำนวนมากสนใจเรียนรู้ เนื่องจากภายในวัฒนธรรมมีภาษาเป็นส่วนประกอบย่อยอยู่ โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางส่งต่อความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งยังช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วย การศึกษาภาษาจะแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชนชาตินั้น ๆ จึงสามารถศึกษาวัฒนธรรมผ่านภาษาได้

ด้วยเหตุที่ภาษาไทยได้รับความนิยมเพิ่มสูงมากขึ้นจึงเป็นเหตุให้สถาบันการศึกษาระดับสูงของประเทศอื่นเปิดสอนหลักสูตรการศึกษาทางภาษาไทย “กระทรวงการต่างประเทศได้สำรวจสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกพบว่าการเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษา หลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาประมาณ 114 สถาบันทั้งในเอเชีย ยุโรป อเมริกาและออสเตรเลีย”¹ ซึ่งในประเทศจีนทำการค้าขาย ติดต่อกิจการ โดยมีความร่วมมือและมีมิตรภาพที่ดีกับไทยมาโดยตลอด ทำให้สถานศึกษาระดับปริญญาตรีภายในประเทศเปิดสอนวิชาเอกภาษาไทย ได้แก่ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง(Peking University) มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง (Beijing Foreign Studies University) สถาบันชนชาติส่วนน้อยยูนนาน (Yunnan Minzu University) สถาบันชนชาติส่วนน้อยกวางสี (GuangXi University for Nationalities) มหาวิทยาลัยนานาชาติศึกษาแห่งนครเซี่ยงไฮ้ Shanghai International Studies University) เป็นต้น²

ภาษาไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากคนจีน “นักศึกษาจีนเลือกเรียนภาษาไทยมากที่สุด จากภาษาต่างประเทศจำนวน 5 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาลาว ภาษาพม่า ภาษา

¹ ศิริวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ =Foundations of teaching as a foreign language. หน้า 15.

² นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552 พุทธศักราช). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ใน วรรณวิทัศน์. 9 : 107-120. หน้า 108-109.

กัมพูชา และภาษาเวียดนาม”¹ ปัจจุบันมีนักศึกษาจีนเข้ามาเรียนต่อในระดับปริญญาตรีที่เมืองไทยเป็นเพิ่มขึ้นมาก ข้อมูลจากคณะกรรมการอุดมศึกษาตั้งแต่ปี 2545 -2556 แสดงให้เห็นว่าชาวต่างชาติที่เข้ามาเรียนที่ไทยเพิ่มขึ้น จาก 4,343 คน เพิ่มขึ้นเป็น 20,000 คน ในปี 2556 โดยพบว่านักศึกษาจากประเทศจีนคือประเทศที่สนใจมาเรียนที่เมืองไทยมากที่สุด จากการเก็บข้อมูลการศึกษาของปี พ.ศ. 2556 มีนักศึกษาจีนในไทยกว่า 6,600 คน ซึ่งส่วนใหญ่เลือกเรียนทางด้านการบริหารธุรกิจ ธุรกิจระหว่างประเทศ รองลงมาเป็นสาขาภาษาไทย ทั้งการศึกษาในสาขาการสอนภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยเพื่อติดต่อสื่อสารในการทำธุรกิจ²

การสอนชาวต่างชาติให้เรียนรู้ภาษาไทยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ต้องทำให้นักศึกษาชาวต่างชาติได้รับการพัฒนาทักษะทุกด้าน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด “การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาตินั้น สิ่งที่เราควรทำมากที่สุดคือการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เนื่องจากทักษะทางภาษาจะเป็นตัวช่วยให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางในการใช้แสวงหาความรู้ในเรื่องอื่น ๆ”³ คนจีนที่ต้องการเรียนภาษาไทยจึงต้องได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการฟัง การออกเสียงพูด การอ่าน รวมทั้งการเขียน เนื่องจาก “ขณะนี้ในยุคสมัยของการสื่อสารที่ไม่มีขีดจำกัดทั้งมีความก้าวหน้าทางด้านสื่อสารสนเทศและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่งผลให้การสร้างระบบการส่งสารด้วยภาษาเขียนมีความเข้าถึงผู้คนโดยง่ายและเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ชีวิตของเราจำเป็นต้องอาศัยการอ่านมากขึ้น เช่นการอ่านข้อมูลข่าวสารที่แวดล้อมรอบตัวเรา จนกระทั่งถึงการอ่านข้อความในคอมพิวเตอร์”⁴

การรับสารด้วยการอ่านจึงใกล้ตัวเรามากที่สุดอีกทั้งยังส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษา แม้ว่ามนุษย์จะสามารถรับสารผ่านการใช้ทักษะทางภาษาได้ 2 ทาง คือ จากการฟังและผ่านการอ่าน แต่ข้อจำกัดของทักษะการฟังคือเรื่องเวลา สถานที่ และความคงทนของสาร ส่วนการอ่านสื่อที่ใช้มีความคงทนมากกว่า และไม่จำกัดด้วยเงื่อนไขเรื่องเวลาและสถานที่ ทักษะการอ่านจึงสำคัญ

¹ นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. (2555, มกราคม – ธันวาคม). ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติ:กรณีศึกษานักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ใน วารสารรวมคำแหง. 31(1) : 123-138. หน้า 124.

² พวงพรรณ ภูษา. (2561). ทำไมเด็กจีนฮิตเดินทางมาเรียนเมืองไทย?. (ออนไลน์)

³ เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล.(2560, กรกฎาคม –ธันวาคม). ปัญหาการออกเสียงและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาจีน .ใน วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 31(1) : 31-40 หน้า 33.

⁴ ยุพิน จันทรเรือง (2547). ความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาชาวจีน วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด :โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรม. หน้า 2-3.

ที่สุด¹ เปรียบการอ่านได้ว่า "เป็นพลังของการเรียนรู้ การได้เรียนรู้การเขียนภาษาใดภาษาหนึ่งผ่านการอ่านทำให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ไม่รู้จักจบ การอ่านจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ปรากฏอยู่รอบตัวในสังคมเจ้าของภาษา นอกจากนี้ยังเข้าใจความคิด วัฒนธรรม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ และเหตุบ้านการเมืองของเจ้าของภาษา"²

การที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการอ่านในการเรียนรู้ภาษาของชาติอื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น ตามที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ ได้ชี้ให้เห็นถึงเรื่องการอ่านไว้ดังนี้

สิ่งที่ต้องใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ คือการอ่าน เพราะการอ่านจะเป็นตัวกลางในการรับสารและเป็นรากฐานสำหรับการเรียนแต่ละสาขา ดังนั้นการอ่านจึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น นอกจากนี้การอ่านยังมีผลให้ทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ ดีขึ้นอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อเรามีความสามารถด้านการอ่านดี ทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การเขียน ก็จะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นตามไปด้วย³

การอ่านมีความจำเป็นมากจึงควรส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางการอ่านให้นักศึกษาชาวต่างชาติที่สนใจเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สอดคล้องกับความเห็นของ เงิน เขียวเขียว ที่กล่าวว่า การสอนการอ่านภาษาไทยให้แก่นักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยควรเน้นการอ่านให้รู้เรื่อง จับใจความได้ วิเคราะห์บทอ่านได้ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นของตนเองได้⁴ อีกทั้งในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นเราไม่ควรเรียนเฉพาะภาษาอย่างเดียว ควรจะต้องเรียนวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย เพราะทั้งสองเรื่องนี้มี mốiเชื่อมโยงกัน คือภาษาเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมและช่วยให้วัฒนธรรมสะท้อนออกมาปรากฏเด่นชัดขึ้น ฉะนั้นการศึกษารายวิชาจึงสามารถศึกษาผ่านวัฒนธรรม เพราะภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์ที่ต่างส่งเสริมซึ่งกันและกัน ภาษาเป็นผู้บันทึกวัฒนธรรมเก็บรวบรวมไว้ จึงสามารถแสดงวัฒนธรรมของชาติได้⁵ การเรียนรู้ภาษาจึงควรเรียนรู้วัฒนธรรมประกอบด้วย เพราะถ้าไม่สนใจในเรื่องวัฒนธรรมย่อมเป็น

¹ กิตติชัย พินโน และอมรรชัย คหกิจโกศล. (2554). ภาษากับการสื่อสาร. หน้า 135.

² สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548, พฤศจิกายน), การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ใน วารณวิทัศน์. 5 : 215-216. หน้า 215.

³ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. (2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. หน้า 4.

⁴ เงิน เขียวเขียว (Chen Xiaoxiao). (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้เทคนิค KWL Plus สำหรับนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ใน วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 8 (17): 1-3. หน้า 2.

⁵ ประภาศรี สีหอำไพ. (2550). วัฒนธรรมทางภาษา. หน้า 8-9.

ปัญหาต่อการใช้ภาษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การสอนวัฒนธรรมและภาษาให้นักศึกษาชาวต่างชาติ จึงจำเป็นมาก ดังที่ เกษศิริรักษ์ นิตยสุทธิ กล่าวว่

การศึกษาภาษาต่างประเทศและเรียนรู้วัฒนธรรมด้วย จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจระบบของภาษา ทั้ง ถ้อยคำ และสำนวนต่าง ๆ ได้โดยง่ายขึ้น และยังใช้ภาษาในการสื่อสารได้ ถูกต้องสอดคล้องกับโอกาส และสิ่งแวดล้อม ถ้าไม่เรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมเวลาที่เรียนภาษาต่างประเทศ จะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจ วิธีการสื่อสาร เนื้อหา ถ้อยคำ หรือในการพูดสนทนาอาจมีการใช้สำนวนซึ่งเข้าใจได้ยาก เมื่อมีเรื่องที่ไม่เข้าใจยอมทำให้มีความรู้สึกว่ การเรียนภาษาของชาติอื่นนั้นเป็นเรื่องยาก น่าเบื่อ ท้อถอย หรือ อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าของภาษาได้¹

ในเรื่องของความสำคัญของการสอนภาษาและวัฒนธรรมนี้ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ ได้กล่าวว่

ความรู้เรื่องวัฒนธรรมมีความจำเป็นต่อการสอนทักษะภาษามาก ในการที่ครูสอนภาษาต้อง สนใจการเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมมิใช่เพียงเพราะความต้องการให้นักศึกษาเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศ อื่น แต่เป็นเพราะความจำเป็นในเรื่องของการสอนภาษา ถ้าหากไม่สอนวัฒนธรรมควบคู่กับการสอน ภาษา ก็เหมือนกับเราสอนสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมาย²

ดังนั้นในการสอนภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนชาติอื่น นอกจากสอนความรู้ทางด้าน ภาษาแล้วยังต้องสอนวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย เพื่อสร้างความรู้ในเรื่องทักษะภาษาและเสริม ความเข้าใจความคิดของคนไทย โดยการสอนเรื่องการอ่านที่ต้งนำมาสอนในการสอน ภาษาต่างประเทศ จึงควรสอนการอ่านภาษาไทยควบคู่ไปกับการสอนวัฒนธรรมไทย ดังที่ศรีวิไล พลมณี ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นและความสนใจของคนต่างชาติที่มาเรียนภาษาไทยพบว่า

¹ เกษศิริรักษ์ นิตยสุทธิ. (2554). การสร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากสำนวนไทย สำหรับผู้เรียนชาว ต่างประเทศ. หน้า 15.

² สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. หน้า 15.

“ชาวต่างชาติต้องการเรียนภาษาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือเรื่องของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย”¹

ในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีวัฒนธรรมร่วมกัน คือ วัฒนธรรมข้าว เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพแวดล้อมที่ดีแก่การปลูกพืช และในขั้นตอนการเพาะปลูกมนุษย์มักจะต้องการสิ่งของหรือพยายามหาเครื่องทุ่นแรง จากเดิมอาจใช้แรงงานของตัวเองในการทำสิ่งต่าง ๆ ต่อมาก็เริ่มเปลี่ยนมาใช้แรงงานจากสัตว์เลี้ยง โดยสัตว์นั้นมนุษย์นำมาเลี้ยงเพื่อเป็นแรงงานในการเพาะปลูก หนึ่งในสัตว์เหล่านั้นก็คือ ควาย ความสำคัญของควายจึงเกี่ยวข้องกับมนุษย์ปรากฏทั้งในเรื่องเล่า นิทานชาวบ้าน อันเป็นวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม และได้ถ่ายทอดเป็นรูปธรรมผ่านทางขั้นตอนพิธีกรรม ซึ่งควายมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตคนไทย²

ชาวไทยส่วนใหญ่ประชาชนมีอาชีพเป็นเกษตรกรเน้นการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ วิถีชีวิตของคนไทยจึงใกล้ชิดธรรมชาติมาก ควาย เป็นสัตว์เลี้ยงของคนไทยมาช้านาน แม้หลักฐานยืนยันไม่ได้ว่าคนไทยจับควายป่ามาเป็นสัตว์เลี้ยงและใช้แรงงานเป็นผู้ช่วยทำงานต่าง ๆ เริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อไร แต่ความผูกพันระหว่างคนไทยกับควายก็แนบแน่นยิ่งนัก³ สอดคล้องกับ ศิริวรรณ วิบูลย์มา กล่าวว่า “ผู้อยู่เบื้องหลังแห่งความภูมิใจของชาวไทยมักจะไม่ค่อยได้รับการกล่าวขานและเห็นคุณค่าก็คือ ชาวนาไทยและควายไทย ชาวนาไทยคือเกษตรกรเปรียบเหมือนกระดูกสันหลังของชาติ และควายไทยคือสัตว์คู่ทุกข์คู่ยากประดุจดังกระดูกสันหลังของชาวนาไทย⁴” ควายจึงมีความผูกพันกับชีวิตของมนุษย์มาเป็นเวลานาน

ในเรื่องของประวัติศาสตร์ควายไทยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญในเมืองไทย คือ ตีกับบางระจัน ทุกวันนี้ยังมีรูปปั้นนายทองเหม็นขี่ควาย อยู่ที่อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยถูกเรียกว่าอนุสาวรีย์วีรชนแห่งบางระจัน ในตำนานที่เกี่ยวข้องกับพระยาแสนควายก็เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย โดยในเรื่องเล่าว่าแสนส่งควายลงมาในโล ต่อมาควายตายเหลือแต่ซากกะโหลก นานเข้าก็มีต้นน้ำเต้าปungงอกออกมาจากซากงมูก (สะดุ้ง) ควายแล้วโตใหญ่ มีลูกน้ำเต้าปungใบมเหมา คนเราก็กินมาและอดขัดเยียดอยู่ในลูกน้ำเต้าปungนั้น จนเมื่อ “ปู่” ผู้วิเศษเอา

¹ ศิริวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ = Foundations of teaching as a foreign language. หน้า 36 – 39.

² นันทินันท์ อนุศาสนะนันท์. (2549). “ควายกับคน” ความสัมพันธ์ในสังคมไทย : ศึกษาผ่านตำนาน เรื่องเล่า ประเพณี พิธีกรรม และวิถีชีวิตควายที่เปลี่ยนไป. หน้า 1.

³ กิติ แก่นจ๊ะปี่. (2531, กันยายน). ควาย ใน ศาสนาสังคม. 13(4) : 65-69. หน้า 66.

⁴ ศิริวรรณ วิบูลย์มา. (2556). กาสกรสิวิทย์ : ศาสตร์ของคนและควายไถนา. หน้า 15.

เหล็กเผาไฟกับส่วแทงน้ำเต้าเป็นรู คนเราก็อพร้างพรมี่กำเนิดมาเป็นพี่น้องกัน 5 พวก ถือเป็นบรรพบุรุษของคนในพื้นแผ่นดินใหญ่อุษาคเนย์ทุกวันนี้¹

ในด้านภาษาไทย มีคำที่มีความหมายว่าควายหลายคำ ได้แก่ ควาย กระบือ กาสรมหิงส์ มหิษ เป็นต้น รวมทั้งมีการใช้คำว่าควายในสำนวนสุภาษิตไทย ได้แก่ ตามควาย ฆ่าควายเสียดายพริก สีสขอให้ควายฟัง เสี่ยมเขาควายให้ชนกัน เป็นต้น²

นอกจากนี้ควายยังได้ถูกหยิบยกนำมาสร้างสรรค์แต่งเป็นเนื้อร้องเพลงไทย ซึ่งให้ทั้งความบันเทิง ข้อคิดเตือนใจ และปรากฏเชิงสัญลักษณ์สะท้อนเรื่องราวของชาวนา ความยากลำบากของเกษตรกร เช่น เพลงด่อนกระบือ ขับร้องโดย ธานินทร์ อินทรเทพ เป็นต้น รวมถึงในการแสดง ควายก็ได้ถูกนำไปเกี่ยวข้องด้วย “ในการแสดงระบำของไทยมีระบำสัตว์ต่างๆ ซึ่งเป็นการรำเลียนท่าสัตว์นั้น ๆ เช่น ระบำควาย ประกอบเพลงบันเทิงกาสรม”³ ซึ่งเป็นระบำชุดในการแสดงในเรื่องราว รามเกียรติ์ ตอนพาลีสอนน้อง ความหมายแสดงถึงความสนุกสนานสำราญใจของทพพาและเหล่าบริวารควาย ซึ่งออกมาเต้นอย่างโลดแล่นตามชั้นเชิงลีลาของนาฏศิลป์

อีกทั้งในวรรณกรรม นวนิยาย เรื่องสั้นต่าง ๆ นักประพันธ์หลายคนได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับควายหรือชาวนามาเป็นเค้าโครงในการเขียนเรื่อง และเนื้อหาสาระในการประพันธ์ทั้งเรื่องสั้นและนวนิยาย จนเป็นที่รู้จักมาจนถึงปัจจุบัน เช่น นวนิยาย เรื่องนายฮ้อยทมิฬ ของ คำพูน บุญทวี เรื่องแผลเก่า ของ ไม้ม เมืองเดิม กวีนิพนธ์บทหนึ่งในหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ชุด “ไปไม้ที่หายไป” ของ จิรพันธ์ พิตรปรีชา กวีนิพนธ์รางวัลซีไรท์ ปี 2532 เป็นต้น ในวรรณคดีไทยควายก็ไปปรากฏในเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งมีควายชื่อทพ เป็นตัวละครที่ถูกพูดถึงมาจนถึงปัจจุบัน โดยถูกยกเป็นตัวอย่างสอนลูกหลาน ไม่ให้ลูกหลานทำตัวไม่ดีเหมือนทพที่มีนิสัยออกตัญญู ฆ่าได้แม้กระทั่งพ่อแท้ ๆ ของตนเอง เป็นต้น⁴

ทุกเรื่องทีกล่าวนานี้สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันของชาวไทยกับควายที่ทำให้ควายล้นเข้าไปมีบทบาทในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมและภาษาไทยแทบทั้งสิ้น ควายจึงเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์ และผูกพันกับคนไทยมาก “รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศให้ วันที่ 14 พฤษภาคม ของทุกปีเป็นวันอนุรักษ์ควายไทย เพราะควายเป็นสัตว์ที่คอยช่วยเหลือและอยู่กับคนไทยมาช้านาน เพื่อให้ชาวไทยได้คิดถึงความสำคัญของควายและช่วยกันอนุรักษ์ควาย”⁵ โดย “ภูมิปัญญา

¹ สุจิตต์ วงศ์เทศ. (2548). *ควายให้กำเนิดคน*. หน้า 12.

² สว่าง กาญจนาคพันธุ์. (2539). *สำนวนไทย*. หน้า 696-729.

³ มนตรี ตราโมท. (2553). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 13*. หน้า 144.

⁴ ศิริวรรณ วิบูลย์มา. (2556). *กาสรมหิษ : ศาสตร์ของคนและควายไถนา*. หน้า 5-6.

⁵ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์. (2560). 14 พฤษภาคม “วันอนุรักษ์ควายไทย”. (ออนไลน์).

การเลี้ยงควายไทย ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติประจำปีพุทธศักราช 2558¹ ปัจจุบันในเมืองไทยยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่บอกเล่าเรื่องควายหลายที่ด้วยกัน ซึ่งสถานที่ดังกล่าวได้รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ และการจำลองภาพชีวิตของชาวนาของไทยและควายไทยซึ่งใช้ในการทำนามาตั้งแต่สมัยก่อนจนถึงทุกวันนี้ เช่น หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ภายในมีการจัดแสดงวิถีชีวิตของชาวนาในสมัยก่อน มีบ้านชาวนา และอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับทำนา มีการให้ความรู้เรื่องพันธุ์ข้าว วิธีการทำนาในขั้นตอนต่าง ๆ และมีการนำควายมาแสดงความสามารถพิเศษ นอกจากนี้ยังมี โรงเรียนกาสกรสิทธิ์ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนควายในการช่วยคนทำนา เช่น สอนควายไถนา ทำการเกษตรต่าง ๆ และยังมีการให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจจะใช้ประโยชน์จากควายในการประกอบอาชีพ รวมทั้งจัดทำแปลงสาธิตทางการเกษตร เป็นต้น

การดำรงชีวิตของคนจีนควายก็มีส่วนสัมพันธ์กับวิถีชีวิตเช่นเดียวกัน เนื่องจากประเทศแรกที่เคยได้มีการเริ่มเพาะปลูกข้าวครั้งแรกน่าจะเป็นประเทศจีน จากการศึกษาและค้นพบหลักฐานต่าง ๆ พบว่ามนุษย์บริเวณลุ่มแม่น้ำแยงซีปลูกข้าวสำหรับกินเป็นอาหารมาเป็นเวลานานแล้ว โดยมีการเพาะปลูกข้าวครั้งแรกเมื่อประมาณ 6,000 ปีที่แล้ว ก่อนที่จะเริ่มขยายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ จนทำให้มีการเพาะปลูกอย่างมากมาในปัจจุบัน² ควายจึงปรากฏในวิถีชีวิตและสังคมจีน ดังนี้

การทำเกษตรกรรมในวิถีชีวิตของคนจีนมีการนำควายไปใช้แรงงาน คือ ใช้ควายไถนา โดยที่ศูนย์นิทรรศการการเกษตรแห่งชาติของจีน (NAEC) ตั้งขึ้นในปีพุทธศักราช 2502 โดยเป็นหนึ่งในศูนย์นิทรรศการที่ใหญ่ที่สุดในกรุงปักกิ่งซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากในกรุงปักกิ่งที่สร้างขึ้นในสมัยก่อนภายหลังจากที่มีการก่อตั้งประเทศจีนขึ้นใหม่ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงเกี่ยวกับเรื่องการทำเกษตรกรรมหลายรูปแบบ มีการจัดแสดงการจำลองการใช้ควายไถนาในสมัยก่อน ซึ่งใช้ควายสองตัว และมีคนสองคนควบคุมควายในการไถนา รวมทั้งมีการจัดแสดงคันไถ³ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นความเป็นอยู่ของคนจีนที่สัมพันธ์กับควายในเรื่องของการทำเกษตรกรรมในประเพณีและพิธีกรรมของจีนมีควายเป็นส่วนหนึ่งด้วย เช่น พิธีทำขวัญควาย ในสิบสองปันนา โดยมีชาวไทลื้อ ที่อาศัยอยู่ภายในเมืองเชียงรุ่ง มีการทำขวัญควายหลังจากไถนาหวานกล้าเสร็จ ผู้ทำพิธีได้แก่เจ้าของควายหรืออาจารย์ทำขวัญ พิธีจะจัดในตอนเช้า เริ่มจาก

¹ สมชาย นิลหาญ. (2559). ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ หน้า 96.

² มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2556). คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. หน้า 7.

³ Phylbas. (2557) .พิพิธภัณฑ์เกษตรกรรมจีน. (ออนไลน์).

อาบนํ้าให้ควาย เอาแกล้งไผ่ที่คอกควาย นำดอกไม้ธูปเทียนปักที่เขาควายเป็นลวดคู่ เอาข้าวให้ควายกิน กล่าวคำเรียกขวัญ แล้วปล่อยควายเข้าป่า ประมาณ 15-30 วันจะเข้าป่าไปเยี่ยมควาย จนถึงเวลาทำนาอีกครั้งจึงไปรับควายกลับมา¹

ตำนานเรื่องเล่าของจีนก็มีควายเข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วย คือ วันแห่งความรักของจีน หรือ เทศกาลคืน 7 ค่ำ เดือน 7 มีเรื่องเล่าที่มาจากความรักของเทพธิดาทอผ้ากับหนุ่มเลี้ยงควายที่เจ้าสวรรค์อนุญาตให้แต่งงานกันได้ แต่เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดคือหลังจากแต่งงานแล้วเจ้าสวรรค์กลัวทั้งคู่อยู่ด้วยกันตลอดจนลืมหน้าที่การงานจึงให้นกขุนทองไปบอกให้ทั้งคู่อยู่ด้วยกันได้เพียงสัปดาห์ละ 2 วัน แต่นกขุนทองกลับไปบอกว่าให้ทั้งคู่อยู่ด้วยกันได้ทุกวัน สองหนุ่มสาวดีใจมากจึงอยู่ด้วยกันทั้งวันทั้งคืนจนไม่ได้ทำหน้าที่ของตน เจ้าสวรรค์โกรธมาก จึงสั่งให้ทั้งคู่กลับไปทำหน้าที่ดั้งเดิมและพบกันได้เพียง 1 วัน คือวันขึ้น 7 ค่ำ เดือน 7 นกขุนทองรู้สึกผิดจึงสร้างสะพานให้ทั้งคู่มาพบกันในวันนั้น ชาวจีนซาบซึ้งในความรักของคู่รักจึงกำหนดให้วันดังกล่าวเป็นวันวาเลนไทน์ของจีน²

ในเรื่องภาษามีสำนวนสุภาษิตจีนที่มีความหมายคล้ายคลึงกับของไทย มีการนำควายไปกล่าวเปรียบเทียบกับคำพูดจนเกิดเป็นสำนวนต่าง ๆ กรรณิการ์ โกวิทกุล และ สุภาณี ปิยพสุนทรา ได้แสดงตัวอย่างสำนวนจีนที่มีความหมายคล้ายคลึงกับของไทย เช่น สำนวนติดพันให้ควายฟัง (对牛弹琴) มีความหมายเหมือนกับสำนวนสี่ขอให้ควายฟังของไทย สำนวนควายแกลกินหญ้าอ่อน (老牛吃嫩草) มีความหมายเหมือนสำนวน โคแกลกินหญ้าอ่อนของไทย³ และสำนวนหนีควายป่าปะเสือ (躲过野牛碰上虎) มีความหมายตรงกับสำนวนหนีเสือปะจระเข้ ของไทย⁴ เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีน ในเรื่องทัศนคติระหว่างคนจีนกับควาย และมุมมองของคนจีนต่อควายว่ามีความผูกพันและมีความใกล้ชิดกับชีวิตของคนจีนอย่างไร คือ Yue Hu กล่าวว่า

¹ ประคอง นิมมานเหมินท์. (2560). *คติชนคนไทยในวัฒนธรรมข้าว*. หน้า 214-213.

² ถาวร ลิกขโกศล. (2555). *เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้*. หน้า 31.

³ กรรณิการ์ โกวิทกุล. (2544). *การเปรียบเทียบพหุวัฒนธรรมคำพังเพยจีนกับสำนวนภาษาไทย*. หน้า 30.

⁴ สุภาณี ปิยพสุนทรา. (2551). *สนุกกับสำนวนจีนพักท้าย*. หน้า 78.

ควายในความคิดของคนจีน มีความหมายว่า อุดหนุนและช่วยกัน ในสมัยเด็ก ๆ ตามชนบทจะเห็นว่าคนจีนใช้ควายในการทำนา เช่น ไถนา และยังมีสำนวนควาย และเรื่องเล่าของจีนหลายเรื่อง เช่น เรื่อง วันวาเลนไทน์ของจีนก็เกี่ยวกับควาย ซึ่งส่วนใหญ่ถ้าพูดถึงควายชาวจีนก็รู้จักดี ถ้าให้นักศึกษาชาวจีนเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยผ่านเรื่องควาย ก็จะสามารถเรียนรู้ได้ง่ายเพราะสามารถนึกเปรียบเทียบภาษาและวัฒนธรรมตนเองได้¹

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยการเรียนรู้ภาษาไปพร้อมกับวัฒนธรรมจากเรื่องควายไทย ในรูปของชุดการเรียนรู้จะเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนได้เพิ่มความสามารถทางการอ่าน และยังได้สร้างเสริมความรู้เรื่องภาษาและวัฒนธรรมมากขึ้น การเสริมสร้างความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านผ่านเรื่องราววัฒนธรรมที่มีความใกล้เคียงกับของชาติตัวเอง จะช่วยให้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น เนื่องจากเนื้อเรื่องที่นำมามีความใกล้ชิดและมีความคุ้นเคยกับผู้เรียนจะทำให้นึกเห็นภาพเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น และยังได้นำไปเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมของตนเองทำให้จดจำได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการจุดประกายความคิดในการสร้างสื่อการเรียนภาษาไทยเพิ่มเติมให้กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวจีนสามารถใช้ชุดการเรียนรู้ฝึกฝนทักษะทางภาษาไทยและเสริมความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยด้วยตนเองไปพร้อมกันด้วย ด้วยความสำคัญทั้งหมดนี้เป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำเรื่องควายมาสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75

ความสำคัญของการวิจัย

การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนทักษะทางการอ่านภาษาไทย และเสริมสร้างความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยของผู้เรียนชาวจีน

¹ Yue Hu. (2561,7 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 13 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

2.2 แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ประกอบในชุดการเรียนรู้

3. เนื้อหาชุดการเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้งหมด 10 ชุด มีเนื้อหา ดังนี้

- ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย
- ชุดที่ 2 ควายในสำนวนไทย
- ชุดที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย
- ชุดที่ 4 ควายในประเพณีไทย
- ชุดที่ 5 ควายในพิธีกรรม
- ชุดที่ 6 ควายในเพลงไทย
- ชุดที่ 7 ควายในประวัติศาสตร์ไทย
- ชุดที่ 8 ควายในตำนาน
- ชุดที่ 9 ควายในวรรณกรรมไทย
- ชุดที่ 10 ควายในวรรณคดีไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ชุดการเรียนรู้** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยที่มีเนื้อหา มีการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบอกขั้นตอนการเรียนรู้ไว้เรียบร้อย ให้นักศึกษานำไปเรียนเองที่ใดก็ได้ตามความชอบใจและความสามารถของแต่ละคน

2. **พัฒนาทักษะการอ่าน** หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพัฒนาให้ผู้เรียนรับรู้ข้อความผ่านตัวอักษรได้ และยังวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียนรวมทั้งบอกความรู้สึกจากการอ่านได้

3. **ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ** หมายถึง การอ่านที่มีจุดประสงค์เพื่อสืบค้นหาสาระของเรื่อง การแสวงหาข้อความที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน หาประเด็นสำคัญหรือแนวคิดสำคัญจากการอ่าน และบอกคำตอบจากการอ่านเนื้อหานั้น ๆ ได้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม Literature

ควาญไทยผูกพันกับคนไทย วัฒนธรรมประเพณีของคนไทย การศึกษาเรื่องควาญไทยจะช่วยให้ให้นักศึกษาชาวต่างชาติเข้าใจเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น จุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อนำเรื่องราวของควาญไทยไปเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้ชาวจีน เพื่อช่วยให้ได้เรียนเรื่องภาษาและทำให้ผู้เรียนชาวจีนเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากกว่าเดิม การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลและรวบรวมสาระความรู้จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่ การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ การรวบรวมข้อมูลเรื่องการสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ การศึกษาข้อมูลเรื่องควาญในสังคมวัฒนธรรมไทย และการรวบรวมข้อมูลเรื่องการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นำเสนอดังนี้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ
2. การสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ
3. ควาญในสังคมและวัฒนธรรมไทย
4. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. การอ่านจับใจความสำคัญ

การใช้ชีวิตของเราในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านสื่อสาร คนในสังคมมีการพบปะติดต่อกันมากขึ้น การเรียนและฝึกฝนทักษะการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

- 1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
- 1.2 การสอนการอ่านจับใจความให้ชาวต่างชาติ
- 1.3 การพัฒนาประสิทธิภาพการอ่าน
- 1.4 เทคนิคการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

ในการดำเนินชีวิตปัจจุบันเราใช้ทักษะการอ่านอยู่ตลอดเวลา ทั้งอ่านข่าว อ่านประกาศ อ่านเพื่อเพิ่มความรู้หรือตอบข้อสงสัยของตนเอง ในชีวิตเราจึงเกี่ยวข้องกับการอ่านมาก โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ มีนักวิชาการให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญได้แก่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ สรุปว่า “การอ่านจับใจความสำคัญ คือวิธีการรับรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความ”¹

สนธิ สัตโยภาส กล่าวว่า “การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่าน อ่านอย่างรับรู้ความหมายและบอกสาระสำคัญของบทอ่านในแง่มุมต่าง ๆ ได้ซึ่งมีวิธีการจัดกิจกรรมได้หลากหลาย² ”

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ สรุปไว้ว่า “ การอ่านจับใจความคือการอ่านแล้วเข้าใจเนื้อเรื่อง จับใจความได้ สรุปสิ่งที่อ่านและตอบปัญหาจากสิ่งที่ศึกษาได้ อีกทั้งยังนำความรู้จากสิ่งที่อ่านไปใช้ประโยชน์ได้”³

แววมยุรา เหมือนนิล สรุปว่า การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านพยายามหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือในแต่ละเล่มว่าคืออะไร โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ ส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ⁴

ผกาศรี เย็นบุตร กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ เป็น การรวบรวมสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้แก่ เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือมุมมอง ของผู้เขียน และเก็บความรู้สึกของผู้เขียน เป็นต้น⁵

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน การค้นหาสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ หาประเด็นสำคัญหรือแนวคิดของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งมุ่งหาจุดมุ่งหมาย สิ่งที่แฝงอยู่รวมทั้งความรู้สึกของผู้เขียน สามารถอ่านเรื่องและหาคำถามที่ตั้งไว้จากเรื่องที่อ่านได้

1.2 การสอนการอ่านจับใจความให้ชาวต่างชาติ

ทักษะการอ่านมีความจำเป็นต้องเรียนรู้และส่งเสริมให้ดีเพราะการอ่านเป็นตัวช่วยในการแสวงหาความรู้ ในระบบการเรียนการสอนย่อมเป็นพื้นฐานต่อผู้เรียน เพราะการศึกษาในทุกสาขาวิชาต้องใช้อ่านเป็นผู้ช่วยสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ทั้งสิ้น ยิ่งการอ่านจับใจความสำคัญยิ่งต้องใช้มาก สำหรับผู้เรียนที่พูดภาษาอื่นมีวิธีการสอน ดังนี้

การสอนอ่านจับใจความให้กับนักศึกษาต่างชาติ ตามปกติจะใช้วิธีเหมือนกับนักเรียนที่พูดภาษาไทย แต่อาจมีข้อปลีกย่อยที่ควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่พูด

¹ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์.(2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. หน้า 88.

² สนธิ สัตโยภาส. (2556). การสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หน้า 157.

³ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). เทคนิคการอ่าน. หน้า 45.

⁴ แววมยุรา เหมือนนิล. (2538). การอ่านจับใจความ. หน้า 9.

⁵ ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). การอ่าน. หน้า 137.

ภาษาอื่นให้สามารถอ่านจับใจความได้ดี เท่ากับนักเรียนไทย โดยเริ่มต้นจากให้นักเรียนอ่านคำ ประโยค ข้อความ และอ่านเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับนักเรียนอาจจะในทางสังคม ครอบครัว ซึ่ง ควรสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมประเพณีที่นักเรียนคุ้นเคย และปฏิบัติเป็นประจำ ต้องพยายามให้ นักเรียนเข้าใจและค้นพบสิ่งที่ไม่เหมือนกันของเสียงในภาษาไทย บางคำอาจมีเสียงคล้ายกันแต่มี ความหมายไม่เหมือนกัน หรือมีเสียงต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน ควรมีข้อแนะนำให้ นักเรียนเห็นความต่างนี้ ส่วนในเรื่องการวางตำแหน่งคำในประโยค ภาษาแต่ละภาษาจะมีการวาง คำไม่เหมือนกันจึงจำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าใจหลักภาษาของทั้งสองภาษาเพื่อจะได้นำมาเทียบ กัน และใช้ถูกต้องทั้งสองภาษา¹

ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญให้นักศึกษาต่างชาติ ยังต้องอาศัยการสอนอ่าน และเขียน โดยมีเทคนิคการสอนอ่าน —เขียน คือ ใช้เวลาไม่มากในการอ่าน โดยใช้วิธีที่ง่ายและ สะดวกต่อผู้เรียน มีแผนภูมิประกอบ ให้เวลาผู้เรียนไปฝึกข้างนอก ต้องมีสื่อการสอน มีแบบฝึกที่ วางแผนและออกแบบมาอย่างดี ที่สำคัญต้องให้เห็นคุณค่าและมีความสุข ผสมผสานอยู่ใน กิจกรรมนั้น ๆ ให้เขียนในสิ่งที่เคยได้ยิน เคยเรียนรู้แล้ว และให้อ่านให้พูด ในสิ่งที่เขียน ขยาย ออกไปอย่างสัมพันธ์ทักษะ และให้กำลังใจขณะฝึกฝน²

ส่วนการสร้างบทอ่านให้น่าสนใจ มีแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการอ่าน ดังนี้คือ “ต้องเขียนกิจกรรมประกอบการอ่าน และมีการแทรกคำศัพท์ใหม่ประกอบคำอธิบาย เนื้อหาในบทอ่านมีเรื่องราวให้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม สังคม ประเพณี วิถีชีวิต สถานที่ ท้องเที่ยว และต้องเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่น่าสนใจ อาจสร้างบทอ่านมาจากนิทาน มีการตอบ คำถามและการสรุปเรื่อง หรือมีแบบฝึกหัดประเมินความเข้าใจ เป็นต้น ”³

สรุปได้ว่า ทักษะการอ่าน เป็นทักษะการรับรู้สารที่จำเป็นในการใช้ชีวิตของมนุษย์ นักศึกษาชาวต่างชาติควรได้พัฒนาและเพิ่มพูนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จะช่วยให้ นักศึกษามีความสามารถด้านการอ่าน เวลาอ่านก็จะเข้าใจเนื้อหา ทราบสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ และการอ่านยังช่วยเพิ่มสาระความรู้ในเรื่องที่นักศึกษายังไม่ทราบมาก่อน หรือได้ใช้ประโยชน์ใน การแสวงหาความรู้ สุดท้ายนี้เมื่อมีการใช้เทคนิควิธีการสอนการอ่านที่ง่ายสะดวกต่อผู้เรียนและมี การสร้างบทอ่านให้น่าสนใจก็จะช่วยให้นักศึกษามีความสนใจนำไปใช้ และเข้าใจเรื่องราวจากการ อ่านมากยิ่งขึ้น

¹ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์.(2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. หน้า 149.

² ศรีวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ = Foundations of teaching as a foreign language. หน้า 139-141.

³ สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์.(2545). คู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ. หน้า 244.

1.3 การพัฒนาประสิทธิภาพการอ่าน

ทักษะการอ่านมีความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในหลายสาขา และเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมทักษะด้านอื่น ๆ ดังนั้นการสอนการอ่านจึงควรต้องได้รับการพัฒนาเพื่อพื้นฐานที่ดีและถูกต้อง และสามารถสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเองทางการศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ ได้

องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยพัฒนาและเสริมความสามารถให้ทักษะการอ่านประสบความสำเร็จมี 3 สิ่ง ได้แก่

1. ความรู้และประสบการณ์เดิม (Schema) เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการอ่านไม่เหมือนกัน ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมมีความสัมพันธ์กับบทอ่านจะทำให้เข้าใจบทอ่านอย่างดีขึ้น ซึ่งความรู้รวมทั้งประสบการณ์เดิมจะถูกนำมาใช้เมื่อผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ จะส่งผลให้สามารถเปลี่ยนความรู้เดิมให้กลายเป็นประสบการณ์ใหม่ขึ้นมา ทุกอย่างนี้จะช่วยให้อ่านบทอ่านอย่างเข้าใจ

2. อภิปัญญา (Metacognition) คือการที่สามารถเข้าใจระบบต่าง ๆ ทางความคิดของตนเองว่านักศึกษามีความเข้าใจในบทอ่านและทำให้ควบคุมการอ่านของตนเองได้ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนต้องวิเคราะห์ตนเองจากความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องมากน้อยเพียงใด มีประสบการณ์และความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทอ่านอย่างไรจะใช้กลวิธีในการอ่านเมื่อไร และใช้อย่างไรที่เหมาะสมในการอ่าน อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจและประเมินตนเองว่าสำเร็จได้ครบตามจุดประสงค์หรือไม่

3. โครงสร้างเนื้อความ (Text Structure) โครงสร้างของเนื้อเรื่องแต่ละชนิดมีความต่างกันและมีลักษณะที่เฉพาะของตนเอง หากผู้เรียนบอกโครงสร้างของเนื้อเรื่องนั้นได้ และรู้วัตถุประสงค์ของผู้เขียนจะช่วยให้อ่านบทอ่านอย่างเข้าใจได้ดี¹

นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการสอนการอ่านให้มีประสิทธิภาพควรมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading) เป็นการกระตุ้นเร้าให้นักศึกษาสนใจเรียนและใส่ความรู้เบื้องต้นให้ก่อนที่จะเริ่มเรียน ได้แก่ การเดาเรื่องก่อนอ่าน จะทำให้นักศึกษาค้นหาความรู้เดิม แล้วนำมาวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่าน การวิเคราะห์รูปประโยคและข้อความที่อยู่แวดล้อมแล้วคาดคะเนความหมายของศัพท์ หรือดูจากภาพที่มี

¹ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย.(2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. หน้า 34.

2. **ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)** คือ การซึมซับความรู้ของโครงสร้างเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน กิจกรรมที่ควรจัด ได้แก่ การลำดับเรื่อง โดยตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ อาจตัดทั้งย่อหน้าหรือตัดเพียงบางประโยคก็ได้แล้วให้นักศึกษาลำดับข้อความเอง นำมาเล่าเรื่องโดยสรุป

3. **ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)** เป็นการประเมินและตรวจความรู้หลังการเรียน โดยแบบฝึกที่นำมาใช้อาจจะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ¹

การพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ต้องนึกถึงความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน โดยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือจัดเนื้อหาในการเรียนควรเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับผู้เรียนบ้าง และต้องวิเคราะห์พฤติกรรมและความรู้ของตัวผู้เรียนกับเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกัน ทั้งยังต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการอ่านที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการอ่านให้ประสบความสำเร็จ

1.4 เทคนิคการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ

การสอนอ่านจับใจความสำคัญ มีเทคนิคและแนวทางในการสอนหลายรูปแบบที่จะช่วยพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น ดังนี้

1.4.1 การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการสำรวจตรวจทาน มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.) **ขั้นสำรวจ**ให้นักเรียนสำรวจเรื่องที่อ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ตลอดจนส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เป็นส่วนรวมของเรื่อง โดยใช้เวลาอย่างรวดเร็ว
- 2.) **ขั้นตั้งจุดมุ่งหมาย** ให้นักเรียนตั้งคำถามว่าต้องการได้รับความรู้เรื่องใดจากสิ่งที่อ่าน
- 3.) **ขั้นอ่านจับใจความให้ละเอียด** ให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบที่วางไว้
- 4.) **ขั้นสรุปเรื่อง** คือสรุปส่วนที่สำคัญที่สุดเป็นคำตอบของคำถาม
- 5.) **ขั้นตรวจสอบ** นักเรียนอ่านเรื่องทบทวนอีกครั้ง เพื่อความเข้าใจในเรื่อง ซึ่งขั้นตอนนี้นักเรียนจะเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องมากยิ่งขึ้น²

1.4.2 การอ่านใจจับความสำคัญโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีกระบวนการ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

¹ สุมิตรา อังวัฒนกุล.(2535). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. หน้า 178.

² มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2557). *การอ่านภาษาไทย : เอกสารการสอนชุดวิชา10202 = Thai reading*. หน้า 133.

- 1.) อ่านเฉพาะชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ก่อนลงมืออ่านเรื่อง
- 2.) อ่านเนื้อเรื่องประมาณ 1 ใน 4 ของเรื่อง แล้วทำนายเรื่องเพิ่มเติมหลังทราบเรื่องบ้างแล้ว
- 3.) อ่านส่วนที่ 2 ต่อจากส่วนแรก แล้วทำนายเหตุการณ์ต่อ
- 4.) อ่านส่วนสุดท้าย แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.) อ่านบททวนเนื้อหาทั้งหมดแล้วดูว่าเนื้อหาตรงกับที่ทำนายไว้ตอนแรกหรือไม่¹

ทั้งนี้ยังมีงานวิจัยหลายเรื่องได้กล่าวถึงการทำวิจัยทางการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

มูร้อด มูซอ ทำวิจัยเรื่อง **แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ** เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ และเพื่อพัฒนาความสามารถในการจับใจความภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็น นักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับต้น โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2553 คัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่างง่าย ในการวิจัยใช้เครื่องมือ คือแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 10 แบบฝึกหัด ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นนี้มีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาผู้เรียนชาวต่างชาติให้มีความทักษะในการอ่านจับใจความภาษาไทยได้²

วรรัตน์ ชอเชวี ศึกษาวิจัยเรื่อง **แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ** เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ และเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียน กลุ่มผู้ทดลองที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกรด 8 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน คัดเลือกโดยครูผู้สอน โดยมีแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 10 บท และแบบทดสอบหลังการใช้แบบฝึก เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ดีขึ้น และจากการคัดเลือกนิทานที่มาจากเรื่อง

¹ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. หน้า 115.

² มูร้อด มูซอ. (2557). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ. หน้า 32-33.

ใกล้ตัวของผู้เรียน โดยเฉพาะนิทานที่มีสัตว์เป็นตัวละครของเรื่องจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้ และมีความเข้าใจมากขึ้น¹

พรรัตน์ ธีระนันท์ วิจัยเรื่อง **แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์** เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์ ระดับชั้น 8 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจง แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย เมื่อทำวิจัยเสร็จแล้วพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนและพัฒนาทักษะทางการอ่าน²

สรุปว่าการสอนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้นักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาไทย มีกระบวนการที่ทำให้การอ่านจับใจความสำคัญประสบผลสำเร็จ ต้องสร้างกิจกรรมทำเป็นขั้นตอน และสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

2. การสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ

การเรียนภาษาจากการศึกษาผ่านวัฒนธรรมจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงระบบกฎเกณฑ์ และหน้าที่การสื่อสารของภาษา จะเข้าใจทัศนคติ ความคิดของเจ้าของภาษา จะมีส่วนช่วยทำให้การสื่อสารถูกต้องเหมาะสม เป็นธรรมชาติ

2.1 ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่าวัฒนธรรมมีความหมายต่าง ๆ รวบรวมได้ ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรม ไว้ว่า หมายถึง “สิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมประเพณีไทย เครื่องแต่งกายของคนแต่ละสังคม การใช้ชีวิตโดยทั่วไป ของกลุ่มคนในสังคม เช่น ภูมิปัญญาพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา³ ”

¹ วรรัตน์ ชอเชวี. (2556). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ. หน้า 25-26.

² พรรัตน์ ธีระนันท์. (2554). แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์. หน้า .44-41

³ ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ.2554 . หน้า 1103.

เสฐียรโกเศศ สรุปความหมายของวัฒนธรรมว่า คือ วิถีแห่งการใช้ชีวิตเฉพาะกลุ่มคนหมู่เหล่าซึ่งอยู่รวมกันในที่หนึ่งหรือประเทศหนึ่ง¹

ประภาศรี สีหอำไพ กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรม มีความหมายตามรูปศัพท์ คือ ความเจริญงอกงาม หรือคุณความดีที่เจริญงอกงาม ส่วนความหมายแบบกว้าง หมายถึง ความเจริญทุกชนิดที่เกี่ยวกับมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความเจริญสมัยแรกหรือปัจจุบัน เป็นส่วนประกอบที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ มนุษย์เกิดในวัฒนธรรมและอยู่ในวัฒนธรรม²

นพวรรณ พันธุมธา กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง การกระทำและเรื่องที่คนในสังคมสร้างขึ้นมาจากการศึกษากันเอง รวมทั้งได้ใช้ชีวิตร่วมกันอยู่ในหมู่ของตน³

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า หมายถึง “วิถีทางและแบบฉบับในการใช้ชีวิตของคนไทยในกลุ่มคนที่มิเชื้อชาติ ศาสนา หรือภูมิหลังอื่น ๆ ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนมาด้วย”⁴

จากการศึกษาสรุปได้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง ทุกอย่างที่คนในกลุ่มเดียวกันสร้างขึ้นได้แก่ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต ค่านิยมต่าง ๆ ทุกเรื่องนี้ปรากฏให้เห็นถึงความคิดของผู้คนในสังคมนั้น

2.2 ประเภทของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมมีความหมายและเนื้อหากว้างขวางและหลากหลาย วัฒนธรรมจะแบ่งเป็นหลายประเภท พระยาอนุมานราชธน ได้แบ่งวัฒนธรรมเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ คือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่มนุษย์ใช้ทุกวันเพื่อสร้างความสุขทางกาย อันได้แก่ เครื่องช่วยอำนวยความสะดวก ที่อยู่อาศัย รวมถึงอุปกรณ์ในการป้องกันตัวจากภัยต่าง ๆ

2. วัฒนธรรมทางจิตใจ คือ สิ่งสัมผัสกับจิตใจคน ทำให้เกิดความสงบ และความสวยงามทางจิตใจ ได้แก่ ศีลธรรม จริยธรรม ศาสนา รวมทั้งศิลปะ วรรณคดี และประเพณีต่าง ๆ⁵

¹ เสฐียรโกเศศ. (2520). วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย. หน้า 9.

² ประภาศรี สีหอำไพ. (2550). วัฒนธรรมทางภาษา. หน้า 7.

³ นพวรรณ พันธุมธา. (2555). คลังคำ : คู่มือการใช้ภาษาไทยแนวใหม่. หน้า 442.

⁴ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ ใน วรรณวิทัศน์. หน้า 268.

⁵ อนุมานราชธน, พระยา. (2532). รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม. หน้า 31.

วัฒนธรรมทางจิตใจ จะแบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้ คือ (1) วัฒนธรรมทางการเมือง ได้แก่ มีชนบจารีตประเพณี กฎระเบียบข้อบังคับของคนในสังคม (2) วัฒนธรรมทางศาสนา มีเรื่องของศีลธรรม จริยธรรม และขั้นตอนที่ใช้ในการจัดพิธีต่าง ๆ (3) วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี มีข้อบังคับทางด้านการพูด หลักและวิธีการใช้ภาษา (4) วัฒนธรรมทางศิลปะ มีศิลปะแขนงต่าง ๆ ได้แก่ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ ประติมากรรมและจุลศิลป์ หรือ มัณฑนศิลป์ (5) วัฒนธรรมทางระบบการศึกษา และความคิดเห็น

ประชิด สกฤษณ์พัฒน์. กล่าวว่า พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2485 แบ่งวัฒนธรรม เป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. **วัตถุธรรม (Material)** คือวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ เช่น เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค บ้านเรือน เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ อาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ สะพาน ถนน รถยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. **สหธรรม (Social)** คือวัฒนธรรมของสังคม รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตนที่จะติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้คนในสังคม เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการพูดคุยสื่อสารกับคนอื่น ๆ ที่อยู่ในสังคม

3. **คติธรรม (Moral)** คือวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต กับเรื่องจิตใจที่มาจากศาสนา นำมาสร้างเป็นข้อกำหนดในการใช้ชีวิตในสังคม เช่น ความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร การประหยัดอดออม ความกตัญญู ความอดทน ทำดีได้ดี เป็นต้น

4. **นิติธรรม (Legal)** หมายถึง วัฒนธรรมเกี่ยวกับระเบียบบังคับของสังคม คือกฎหมาย รวมทั้งข้อปฏิบัติประเพณีที่ทุกคนยอมรับให้ความสำคัญเท่ากับกฎหมาย เพื่อให้คนในสังคมใช้ชีวิตด้วยกันได้อย่างสงบสุข¹

จากการศึกษาเรื่องวัฒนธรรม พบว่าวัฒนธรรมแบ่งได้หลายประเภท การศึกษาเรื่องควาญไทยจะสอดคล้องกับวัฒนธรรมทุก ๆ เรื่อง ดังนี้ ด้านวัตถุธรรม หรือ วัฒนธรรมทางวัตถุ การศึกษาเรื่องควาญไทยจะทำให้เห็นวิถีชีวิตการสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงถึงภูมิปัญญาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของคนไทย เช่น คันไถ คราด เชือกสนตะพาย หรือการใช้ควาญเป็นพาหนะของคนไทยในสมัยก่อน เป็นต้น ด้านสหธรรม หรือด้านวัฒนธรรมทางจารีตและขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งด้านวัฒนธรรมทางสุนทรีย์ การศึกษาเรื่องควาญไทยจะทำให้เห็นขั้นตอนการปฏิบัติตนในการร่วมพิธีหรือประเพณี ของคนไทย เช่น ขั้นตอนในการจัดพิธี

¹ประชิด สกฤษณ์พัฒน์. (2548). ศิลปะและวัฒนธรรมไทย. หน้า 42.

เรียกขวัญควาย เป็นต้น ด้านคติธรรม หรือด้าน วัฒนธรรมทางจิตใจ การศึกษาเรื่องควายไทยจะทำให้เห็นความกตัญญูของควาย และได้เห็นความขยันอดทนของชาวนาในการทำมาหากิน ในด้านนิติธรรม การศึกษาเรื่องควายไทยจะทำให้เห็นความเป็นระเบียบของสังคมเช่น กฎหมายเกี่ยวควายไทย ที่ปรากฏในเรื่องมังรายศาสตร์ ซึ่งเป็นกฎหมายของชาวเหนือ สุดท้ายใน วัฒนธรรมทางภาษา จะเห็นว่าควายมีสัมพันธ์กับภาษาไทยไม่น้อย เช่น ในสำนวนไทย เพลง ไทย วรรณคดีไทย เป็นต้น

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมและความจำเป็นของการเรียนรู้ วัฒนธรรมในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน โดยที่วัฒนธรรมเป็นตัวบอก ลักษณะของภาษา ส่วนภาษาก็เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ฉะนั้นการศึกษารายละเอียด สามารถศึกษาผ่านวัฒนธรรมในแง่ของความสัมพันธ์ต่อกัน โดยนักวิชาการหลายท่านได้พูดถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไว้ ดังนี้

บุญยงค์ เกศเทศ กล่าวว่ เรื่องราวของวัฒนธรรมกับภาษา มีความสัมพันธ์กัน มาตลอด โดยอาจแสวงหาความรู้ในเรื่องของมนุษย์ในอดีตจากภาษาของชนชาตินั้น ๆ ไม่มีสิ่งใด จะฉายให้เห็นวัฒนธรรมของชาติเหมือนภาษา¹

นิติรัตน์ บุญเรือง กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมเป็นเรื่อง ที่ต้องสอนนักศึกษาที่มีความรู้ เนื่องจากจะเป็นการดึงดูดความสนใจนักศึกษาแล้ว ยังทำให้มี สายตากว้างไกลยอมรับสิ่งที่ไม่เหมือนวัฒนธรรมของตน และยังมีผลต่อความเข้าใจภาษาได้ดีกว่า การเรียนรู้ตัวภาษาอย่างเดียว²

อนึ่งยังมีงานวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องมีเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมมาเป็นส่วนทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษา และทำให้ มีความสนใจในการศึกษามากขึ้น เช่น

นิตยา วิจาระนันท์ ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้ เรียนชาวต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบเรียนเรื่องการทำบุญในการเรียนการสอน สามารถเพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน และสามารถเพิ่มพูน ความรู้วงศ์พท์แก่ผู้เรียนมากขึ้น³

¹ บุญยงค์ เกศเทศ. (2536). ศาสตร์และศิลป์แห่งภาษา. หน้า 1.

² นิติรัตน์ บุญเรือง. (2559). แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง"บัว" สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ. หน้า 11.

³ นิตยา วิจาระนันท์. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ. หน้า 32.

อัญชลี จิตต์โสภา ได้ทำงานวิจัย กล่าวถึง **ความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบซีแนะที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรม** กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและลักษณะของพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของคน ที่เรียนด้วยวิธีการสอนทั้งสองแบบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01¹

หลิว หลงฮั่น ได้วิจัยเรื่อง **การสร้างชุดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติเรื่อง ขนบมงคลของไทย** เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยสร้างชุดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองกับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่อง ขนบมงคลไทย ผลการวิจัยพบว่า การสร้างชุดการเรียนรู้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การอ่านออกเสียงและการอ่านจับใจความของบทอ่านหรือบทสนทนา การฟังซีดีบันทึกเสียง กิจกรรมการพูด และกิจกรรมการเขียนทำให้กลุ่มตัวอย่างสนใจเรียนเรื่องขนบมงคลไทย โดยเฉพาะเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ซึ่งเป็นการเรียนวรรณคดีที่มีชีวิตชีวาไม่น่าเบื่อ ชุดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติเรื่องขนบมงคลไทย ประสบความสำเร็จ สามารถเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและความสามารถทางภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างชาติ และนำแนวคิดนี้ไปต่อยอดในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีไทยเรื่องอื่นต่อไป ซึ่งจะเกิดประโยชน์หลายอย่างในการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศได้เป็นอย่างดี²

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดนี้สรุปได้ว่าความรู้ทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามีความสัมพันธ์กันและสำคัญสำหรับการเรียนภาษาของชนชาติอื่น ทางด้านทัศนคติและการมองโลก จะช่วยให้ให้นักศึกษาเปิดใจกว้าง ยอมรับเรื่องที่แปลกไปจากตน และยังมีผลต่อความเข้าใจภาษาดีกว่าการเรียนรู้ตัวภาษาเพียงอย่างเดียว ด้านทักษะการใช้ภาษาเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาพร้อมวัฒนธรรมจะช่วยให้ใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้อย่างสัมฤทธิ์ผล อีกทั้งยังเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ดังนั้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในภาษาต่างประเทศ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจภาษา เนื้อหา ถ้อยคำ สำนวนต่าง ๆ ที่ปรากฏ และเกิดมุมมองความคิดที่ดีต่อภาษาและเจ้าของภาษาด้วย

¹ อัญชลี จิตต์โสภา. (2536). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบซีแนะที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู. หน้า 36.

² หลิว หลงฮั่น. (2559). การสร้างชุดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่อง ขนบมงคลไทย. หน้า 73-79.

3. ควายในสังคมและวัฒนธรรมไทย

ในสังคมกสิกรรมควายอยู่คู่กับชาวนาไทยอย่างใกล้ชิดมาช้านาน เพราะคนไทยมีอาชีพเกษตรกรรม งานหลักของคนไทยในอดีตคือการปลูกข้าว โดยชาวนานำควายมาใช้ประโยชน์ร่วมกับการปลูกข้าวเกือบทุกขั้นตอน คือ ไถนา คราดนา เกี่ยวข้าว ขนข้าว นวดข้าว เป็นต้น ควายจึงปรากฏอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมไทยทุกเรื่อง

3.1 ความหมายของควาย

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่ม 12 กล่าวไว้ว่า ในเมืองไทย ควาย มีชื่อเป็นทางการว่า กระบือ ซึ่งมาจากภาษาเขมร ประเทศอื่น ๆ มีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น ฟิลิปปินส์ เรียกคาราบาว (carabao) อินโดนีเซียและมาเลเซีย เรียก เคอร์บาว (ker-bao) ควายมีชื่อภาษาอังกฤษว่า water buffalo มีความหมายต่างกันในแต่ละประเทศ ส่วนควายที่เลี้ยงกันทั้งในชาติไทยและต่างชาติ ส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อใช้งาน ส่วนการใช้เนื้อหรือขนนั้นคาดว่ามิได้มีต้นกำเนิดอยู่ในทวีปเอเชีย จึงมีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า ควายเอเชีย¹

ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ระบุคำที่มีความหมาย หรือ คำที่แปลว่าควายเหมือนกัน แต่มีที่โอกาสในการใช้ไม่เหมือนกันหลายคำ รวบรวมได้ ดังนี้

ควาย คำนาม (น.) ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภท Bubalus bubalis Linn. ถูกจัดอยู่ในวงศ์ Bovidae คือสัตว์เคี้ยวเอื้องลำตัวใหญ่ มีกีบเท้าเป็นคู่ ลำตัวสีดำ มีเขาโค้งยาวไม่เปลี่ยนเขา มีขนสีขาวยาวที่บริเวณใต้คางและแถว ๆ อก ขนของขาทั้งสี่ข้างมีสีขาวหรือสีเทา ตอนครึ่งล่างของขา ในภาษาพูดคำว่าควายใช้เป็นคำด่าหรือคำเรียก คนไม่ฉลาด คนเชื่อง หรือคนตัวใหญ่ แต่ไม่

กาสร เป็นภาษาสันสกฤต (ส.) ใช้เป็นคำนาม (น.) แปลว่า ควาย แต่มีใช้เฉพาะในหนังสือ (แบบ) ไม่ใช่คำพูดทั่วไป

กระบือ คำนาม (น.) หมายถึง ควาย (ส่วนใหญ่ใช้เป็นทางการ) เช่น การจำหน่ายโคกระบือ.

มิงส์ คำนาม (น.) แปลว่า ควาย

มหิษ เป็นคำสันสกฤต (ส.) แปลว่า ควาย

มหัส หรือ มหีส เป็นคำภาษาบาลี (ป.) แปลว่า ควาย²

¹ จรัญ จันทลักษณ์. (2553). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 12. หน้า 136.

² ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ.2554 . หน้า 1103.

สรุปได้ว่าคำที่มีความหมายว่า ควาย หรือความหมายที่เกี่ยวกับควาย มีหลายคำ ทั้งคำไทย และบาลี สันสกฤต แต่ที่เห็นใช้บ่อยที่สุดก็คือ คำว่า ควาย หรือ กระบือ

3.2 ลักษณะของควายไทย

ควาย หรือภาษาทางการเรียกว่า กระบือ เป็นสัตว์เลี้ยงที่อยู่คู่กับงานเกษตรของคนไทยมากที่สุด เนื่องจากชาวนานิยมเลี้ยงควายเป็นแรงงานเพื่อใช้ช่วยคนทำนา บางคนก็ใช้ควายในการเดินทางเข้าไปทำไร่ทำนา บางส่วนก็นำเนื้อควายมาทำเป็นอาหาร ควายจึงมีประโยชน์มากมาย ซึ่งลักษณะและคุณประโยชน์ของควาย อธิบายได้ดังนี้

3.2.1 สายพันธุ์ควาย

ประเทศไทยมีควายอยู่ 3 สายพันธุ์ ได้แก่

1. **ควายปลัก** เป็นควายที่เลี้ยงในประเทศกันมากที่สุด เกษตรกรเลี้ยงไว้ใช้งานและขายเป็นควายเนื้อ
2. **ควายแม่น้ำ** หรือ มักเรียกว่า ควายแขก ควายพวกนี้ชอบลงแช่น้ำเพื่อคลายร้อน และให้นมมากกว่าควายไทย
3. **ควายพันธุ์ผสม** เป็นควายจากการผสมพันธุ์ระหว่างควายไทยกับควายแขก เป็นพันธุ์ที่ใช้งานอีกทั้งเป็นพันธุ์เนื้อและนมด้วย ชาวบ้านบางที่เรียกว่า “ควายนิโกร” เพราะมีผิวดำคล้ำกว่าควายไทย¹

ควายในประเทศไทยตามภูมิภาคต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นควายปลัก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีลักษณะเหมือนกัน จะแตกต่างกันบ้างในแต่ละพื้นที่ ซึ่งได้มีผู้รวบรวมและจัดจำแนกควายไทยตามรูปร่างลักษณะ การเรียกชื่อ และถิ่นที่อยู่ ซึ่งแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. **ควายทุย** อยู่ในแถบจังหวัดลำพูน ลำปาง และอุดรดิตถ์ มีผิวหนังสีดำ ขนหน้าสีดำ หัวยาว ตัวเมียคอยาวและลึกลง มีเต้านมใหญ่กว่าชนิดอื่น ๆ สูงประมาณ 1.4 เมตร น้ำหนักตัวประมาณ 450 กิโลกรัม
2. **ควายแซม** อยู่ในแถบจังหวัดลำพูนและลำปาง ควายแซมที่จังหวัดลำปางจะมีขนาดเล็กกว่าในจังหวัดลำพูน เป็นควายที่มีขนาดเล็ก น้ำหนักตัวประมาณ 350 กิโลกรัมมักชอบหากินใบไม้แห้งและขมิ้นสีเทา หัว คอ และลำตัวสั้นกว่าควายทุย สูงประมาณ 1.3 เมตร
3. **ควายจาม** อยู่ที่จังหวัดลำปางมีลักษณะเหมือนควายทุย ผิวหนังสีดำ ขนหน้าสีดำ หัวยาว แต่ตัวเล็กกว่าควายทุย

¹ จรัญ จันทลักษณ์. (2553). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. ฉบับเสริมการเรียนรู้* เล่ม 12 . หน้า 144.

4. **ควายประ** อยู่อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ คาดว่าเป็นควายที่ต้อนมาจาก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีขนาดเล็ก ไม่ค่อยมีกล้ามเนื้อ ตีนเล็ก น้ำหนักประมาณ 300 – 450 กิโลกรัม มีลักษณะค่อนข้างเปรี้ยวมาก

5. **ควายมะริด** ในอดีตเป็นควายพม่า เข้ามาในไทยทางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะเหมือนควายทางภาคกลางส่วนใหญ่ แต่มีขนาดเล็ก รูปร่างได้สัดส่วน แข็งแรง ขาตรง สีคล้ำ ขนยาวกว่าควายชนิดอื่น ตัวผู้ น้ำหนัก 325 – 350 กิโลกรัม ตัวเมียหนักประมาณ 300 กิโลกรัม

6. **ควายตู้ (ควายหู่)** อยู่ทางภาคตะวันออกของไทย เป็นควายที่มีกระดูกขาใหญ่ เขากาง มีโครงกระดูกใหญ่

7. **ควายน้ำว้า** อยู่ที่จังหวัดน่าน มีลักษณะเช่นเดียวกับควายหู่ แต่มีขนาดใหญ่มากเกือบ 1 ตัน

8. **ควายในภาคกลาง** อยู่ในจังหวัดอุทัยธานี คาดว่าอพยพมาจากหลายที่ทั้งภาคอีสาน และควายหู่ทางภาคเหนือ

9. **ควายแกลบ** มีลักษณะเหมือนควายทางภาคกลางแต่ตัวเล็กกว่า น้ำหนักประมาณ 300 – 400 กิโลกรัม

10. **ควายจ้อน** อยู่ทางภาคใต้ของไทย ในอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง คล้ายควายแกลบ มีขนาดเล็ก น้ำหนักประมาณ 300 กิโลกรัม¹

3.2.2 ลักษณะภายนอกของควายไทย

ลักษณะภายนอกของควายไทย มีขนาดและสี ใกล้เคียงกับควายในประเทศพม่า เขมร ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย จีน ดังนี้

หัว ลักษณะค่อนข้างยาว มีขน ใบหน้าแคบ

เขา เขาขนาดใหญ่และเล็กรูปร่างแตกต่างกัน บางตัวเขาโค้งแอ่นหลัง เล็กน้อยแล้วงอนเข้าหากัน บางตัวเขากางยาวแยกออกจากกันขนานกันระดับพื้น ปลายโค้งขึ้น เล็กน้อย บางตัวเขากุดสั้น เรียก ควายหู่

คอ ใหญ่ กว้าง อวบ แข็งแรง

ลำตัว ลึก รอบอกใหญ่ ท้องกางใหญ่

¹ นิกร สางห้วยไพร, สุพรชัย พารี และ เจริญ เหลือจรัสสุริยา. (2552). *ลักษณะทั่วไปของควายไทยกับการตัดสินใจการประกวด*. หน้า 14.

หนัง หนังมีสีเทาแก่ไม่ถึงกับดำ ขนที่ปกคลุมบางและค่อนข้างหยาบ ที่เท้าทั้งสี่และใบหน้ามีขนมาก

หลัง ไม่ตรง บริเวณบั้นท้ายหักลาด

หาง ยาวไปถึงข้อเข่าหลังหรือยาวกว่าเล็กน้อย มีพู่หางเป็นพวงไม่สลุใหญ่นัก

เท้า เท้าใหญ่ กีบทั้งคู่ชิดกันแข็งแรง

เต้านม เล็กในระยะมีน้ำนมขยายเล็กน้อย เต้านมตามปกติไม่ห้อยลงมาตรงระหว่างขาหลังอย่างเต้านมโค และทางด้านท้องก็ไม่ยื่นไปตามพื้นท้อง ระยะเต้านมแห้งจะไม่เห็นขนาดเต้านม

หัวนม เล็ก สั้น ระยะไม่ห่างกันทำให้รีดนมยาก โดยเฉพาะเวลาใช้เครื่องรีดนม ความยาวของเต้านม 32 เซนติเมตร กว้าง 22 เซนติเมตร ระยะเต้านมห่าง 6 เซนติเมตร หัวนมยาว 4.5 เซนติเมตร

สี มี 2 สี คือ

1. สีเทาเข้มเกือบดำ และมีขนสีเหลืองคล้ายสีทองปกคลุม บางจังหวัดมีขนสีแดงจัด

2. สีเผือก ผิวหนังสีชมพู ขนยาว กีบและเขามีสีเหลืองน้ำตาล และมักมีรอยตกกระเป็นจุดดำ (freckles) บนลำตัวทำให้ไม่น่าดู¹

3.3 การใช้ประโยชน์จากควายไทย

ควายเป็นสัตว์เลี้ยงที่เคียงข้างคนไทยมานานโดยเฉพาะกับชาวนาที่ทำงานเกษตรกรรม หลายชาติในประเทศที่อยู่ในเอเชียผู้คนมีอาชีพหลักคือการทำเกษตร วิถีชีวิตของคนจึงผูกพันกับควายมาก เพราะมีการเลี้ยงควายมาช้านาน ควายได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตคนจึงมีประโยชน์หลายอย่าง ดังนี้

1. การใช้ควายเป็นแรงงาน เช่น ไถนา ขนส่ง ลากของ
2. การเลี้ยงเพื่อรีदनน้ำนมควาย
3. การนำเนื้อควายไปประกอบอาหาร
4. การนำมูลควายไปเป็นปุ๋ย
5. ควายเป็นทรัพย์สินของเกษตรกรเมื่อต้องการเงินสามารถขายควายได้²

¹จรัญ จันทลักขณา. (2524). *ควายในระบบไร่ไถนา* . หน้า 20.

²สิทธิพร ณ นครพนม . (2542). “ควาย : สัตว์” ใน *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่มที่ 2*. หน้า 636.

3.4 ควายในสังคมวัฒนธรรมไทย

คนไทยเชื่อว่า “ควาย” เป็นเพื่อนที่สำคัญ เพราะผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทย ตั้งแต่ใช้ช่วยงาน และการขนส่งสิ่งของต่าง ๆ แม้กระทั่งในการทำศึกยังได้ใช้ควายเป็นพาหนะในการต่อสู้กับศัตรู ควายจึงผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมายาวนาน ดังจะอธิบายได้ดังนี้

3.4.1 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรม

เนื่องจากควายมีความผูกพันกับคนไทย ควายจึงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ได้แก่ ประเพณีวิ่งควาย กีฬาชนควาย และพิธีสู่ขวัญควาย อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ **ประเพณีวิ่งควาย** ที่จัดขึ้นในจังหวัดชลบุรี “ประเพณีวิ่งควาย จะถูกจัดขึ้นในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี หรือจะตรงกับวันก่อนออกพรรษา 1 วัน โดยมีความสำคัญ เป็นประเพณีเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งสืบทอดมาจากคนในอดีตจนถึงปัจจุบัน จุดมุ่งหมายเพื่อให้คนในหมู่บ้านจัดเตรียมสิ่งของจำเป็นสำหรับการไปถวายพระที่วัด อีกทั้งยังเป็นโอกาสดีที่ชาวบ้านได้หยุดพักเหนื่อยจากการทำงาน ทำนา ทำไร่มาทั้งปี ได้หยุดพักงาน มาพบปะพูดคุยกัน รวมทั้งเป็นหยุดใช้แรงงานจากควาย ให้ควายได้พักงานบ้าง”¹ **กีฬาชนควาย** เป็นกีฬานิพนธ์หนึ่งที่ขึ้นชื่อของจังหวัดสุราษฎร์ธานี “โดยเฉพาะในท้องที่อำเภอเกาะสมุยได้รับความนิยมมาก จะจัดขึ้นในกรณีที่มีการจัดงานที่เป็นสิริมงคล หรือประกอบกิจการจัดงานต่าง ๆ เช่น วันตรุษสงกรานต์ และวันขึ้นปีใหม่ สาเหตุที่เกาะสมุยจัดชนควายเป็นเพราะเมื่อก่อนที่นี้มีการเลี้ยงควายมากกว่าสัตว์ประเภทอื่นๆ จึงทำให้มีควายชนกัน ขวิดกันบ่อย ๆ จากนั้นจึงนำควายมาชนกันจนทำให้มีกีฬาชนควายขึ้น”² **พิธีสู่ขวัญควาย** คือ “พิธีกรรมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความเชื่อของชาวบ้าน ซึ่งเชื่อว่าเมื่อใช้งานควายจะต้องมีพิธีการสู่ขวัญควาย เพื่อขอขมาควาย ขอคุณควาย เพราะเชื่อว่าควายก็มีจิตใจ มีความรู้สึกเหมือนมนุษย์ และเพื่อให้ควายนั้นเป็นควายที่แข็งแรง และกตัญญูต่อเจ้าของ พิธีสู่ขวัญควายจะจัดทำเมื่อตรงกับวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ซึ่งจะจัดพิธีในวันวันเดียวเท่านั้น เพราะชาวบ้านเชื่อว่าเป็นวันสิริมงคล”³

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). *ทรัพยากรการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางและภาคตะวันออก*. หน้า 33-35.

² พิสิทธิ์ อุทุมผล. (2555). *ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการอนุรักษ์ควายไทย:กรณีศึกษาชาวนาดำบลดอนปู่ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี*. หน้า 34-35.

³ นันทินันท์ อนุศาสนนันท์. (2549). “ควายกับคน” *ความสัมพันธ์ในสังคมไทย : ศึกษาผ่านตำนาน เรื่องเล่า ประเพณี พิธีกรรม และวิถีชีวิตควายที่เปลี่ยนไป*. หน้า 53-54.

3.4.2 ด้านประวัติศาสตร์

ควายมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการทำสงครามกับพม่าคราวเสียกรุงครั้งที่ 2 คือ เรื่องของนายทองเหม็นชาวบ้านบางระจันที่ควายต่อสู้กับพม่า เพื่อป้องกันเอกราชของประเทศไทย จนตัวตาย ในการทำสงครามที่บ้านบางระจัน ในปี พ.ศ.2309 เมื่อครั้งพม่ายกทัพมา บางระจัน ซึ่งเป็นค่ายที่ชาวบ้านเมืองสิงห์บุรีและเมืองต่าง ๆ มารวมตัวกันเพราะต้องการลี้ภัยจากพม่า รวมทั้งต้องการป้องกันตัวเองจากพม่า ชาวบ้านบางระจันสามารถเอาชนะกองทัพพม่าได้อยู่บ่อยครั้ง และมีชื่อเสียงโด่งดังถึงความความกล้าหาญ โดยมีกลุ่มชาวบ้านผู้รักชาติ ได้รวมพลกัน ด้านทัพพม่าเข้าศึกไว้ เพื่อไม่ให้เข้าจู่โจมถึงอยุธยาวังหลวง อาวุธที่ใช้ก็ระดมจัดหาเท่าที่จะจัดหาได้ ส่วนช้างศึกหรือม้าศึกที่จะนำทัพไปสู่กับพม่าก็ไม่มี เนื่องจากกลุ่มชาวบ้านส่วนใหญ่ เป็นชาวนาผู้หากินอยู่กับท้องทุ่งมาช้านาน ในยามคับขันจึงมองเห็นแต่ ควายไทยที่ช่วยทำงานเคียงช้างชาวนา นายทองเหม็น ผู้กล้าแห่งบางระจัน จึงใช้ควายเป็นพาหนะในการทำศึก โดยนายทองเหม็นได้ขี่ควายตะลุยเข้าศึก เพื่อยันทัพไว้ ให้ชาวบางระจันคนอื่นปลอดภัย ในที่สุดนายทองเหม็นก็เสียชีวิตพร้อมควาย ต่อมาเขาจึงได้รับการยกย่องว่าเป็น "วีรชนแห่งบางระจัน" ต่อมาได้มีการสร้างอนุสาวรีย์วีรชนแห่งบางระจัน ซึ่งมีรูปปั้นนายทองเหม็นขี่ควายด้วย ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ควายไทยที่เป็นพาหนะของนายทองเหม็นในการออกศึก รวมทั้งควายตัวอื่น ๆ ในเหตุการณ์สมควรยกย่องว่าเป็น "ควายศึกแห่งบางระจัน" ¹

3.4.3 ด้านตำนาน

ควายปรากฏในตำนานเรื่องของพระยาแถน มีตำนานเล่าว่าพระยาแถนส่งควายลงมาในโลก ต่อมาควายตายเหลือแต่ซากกะโหลก นานเข้าก็มีดินน้ำเต่าปungอกออกมาจากซากจุมุก (ฮูดัง) ควายแล้วโตใหญ่ มีลูกน้ำเต่าปungโบมที่มา คนเขาก็เกิดมาแอ่ดัยดะเยียดอยู่ในลูกน้ำเต่าปungนั้น จนเมื่อ “ปู่” ผู้วิเศษเอาเหล็กเผาไฟกับส่วแทงน้ำเต่าเป็นรู คนเขาก็พรั่งพรูมีกำเนิดมาเป็นพี่น้องกัน 5 พวก ถือเป็นบรรพบุรุษของคนในผืนแผ่นดินใหญ่อุษาคเนย์ทุกวันนี้²

3.4.4 ด้านภาษา

เรื่องราวของควายได้ถูกนำมาใช้เป็นศัพท์ในพจนานุกรมไทย ซึ่งสามารถรวบรวมคำที่มีความหมายว่า “ควาย ”ได้ ดังนี้ ควาย กระบือ กาสกร มหิงส์ มหิษ เป็นต้น นอกจากนี้ควายไทยยังปรากฏอยู่ในสำนวนสุภาษิต โดยมีข้อคิด คติเตือนใจ ที่เราใช้กันมานานมากจนถึงปัจจุบันนี้หลายสำนวน อันได้แก่

¹ ประสบ บุรณมานัส. (2520). กระบือ =Bos bubalis. หน้า 5.

² สุจิตต์ วงศ์เทศ. (2548). ควายให้กำเนิดคน. หน้า 12.

1. **ตามควาย** เป็นสำนวนหมายถึง การเดินเร็วๆ โบราณเรียกว่า เดินตามควาย¹
2. **ซื้อควายหน้านา ซื้อผ้าหน้าตรุษ, ซื้อควายหน้านา ซื้อผ้าหน้าหนาว** หมายถึง การซื้อสินค้าอย่างไม่เหมาะสม ไม่สนใจเวลาและโอกาส เช่น ซื้อในขณะที่มีคนต้องการมาก มักจะได้ของราคาแพง หรือทำอะไรไม่เหมาะกับเวลา ไม่ใช่เวลาอันควร มักได้รับความเดือดร้อน²
3. **ความวุ่นไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก** บอกลถึง การที่เราพบกำลังเจอเรื่องเดือดร้อน ซึ่งกำลังเป็นปัญหาวุ่นวายและพยายามแก้ไขอยู่ ก็ประสบกับปัญหาใหญ่เรื่องใหม่เพิ่มขึ้นมา เป็นปัญหาตามมาซ้อนกัน³
4. **ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก** หมายถึง การคิดจะทำงานใหญ่ แต่กลัวว่าจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย แม้แต่คิดเล็กคิดน้อยจนทำให้เสียงานเสียได้ เหมือนกับการฆ่าควายซึ่งมีมูลค่าสูง เพื่อจะนำเนื้อมากิน แต่ก็กลัวว่าจะใช้น้ำพริกมากซึ่งแทนที่จะอร่อย กลับไม่อร่อย จึงเป็นที่มาของสำนวนนี้⁴
5. **สีซอให้ควายฟัง** หมายถึง การสอนหรือแนะนำเรื่องต่าง ๆ ให้กับคนที่มีความรู้น้อย แต่ไม่ว่าจะสอนกี่ครั้งก็ยังไม่เข้าใจหรือไม่ตั้งใจที่จะฟัง ไม่ยอมทำตาม ทำให้ผู้สอนนั้นเสียเวลาเปล่า เปรียบเหมือนการเล่นดนตรีคือสีซอแล้วให้ควายมาฟังฟัง ไม่ว่าจะไพเราะมากเพียงใด สัตว์เช่นควายก็ไม่เข้าใจ⁵
6. **เสียมเขาควายให้ชนกัน** หมายถึง การยุยงให้คนอื่นเข้าใจผิด และมีปัญหากัน จนถึงขั้นทะเลาะกัน ซึ่งคำว่าเสียม หมายถึง ยุแหย่ เปรียบถึงการต้อนควายให้มาอยู่ด้วยกัน ต่อมาเราบังคับทำให้เขาของควายชนกัน จนสุดท้ายควายก็ขวิดกันเอง⁶
7. **ไม้หลักปักขี้ควาย** หมายถึง โลเล่ ไม่นั่นอน⁷
8. **อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตาย บันขวับันควายให้ลูกท่านเล่น** หมายถึง เมื่อไปอาศัยอยู่กับใครก็อย่าไปอยู่เฉย ๆ แต่ให้ช่วยเขาทำงานทำการบ้าง⁸

¹ ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2554*. หน้า 494.

² แหล่งเดิม. หน้า 403.

³ แหล่งเดิม. หน้า 242.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 284.

⁵ แหล่งเดิม. หน้า 1236.

⁶ แหล่งเดิม. หน้า 1266.

⁷ แหล่งเดิม. หน้า 935.

⁸ สว่าง กาญจนาคพันธุ์. (2539). *สำนวนไทย*. หน้า 662.

9. **โตเป็นวัวเป็นควาย** หมายถึง ร่างกายใหญ่โตแต่ไร้ความคิด เหมือนควายที่ตัวโตแต่ถูกคนบังคับใช้งานโดยที่โต้ตอบไม่ได้¹

10. **โง่เหมือนควาย** หมายถึง คนโง่ที่ถูกหลอกให้เชื่ออย่างง่ายดาย โดยเปรียบเหมือนควาย ที่ถูกสนตะพายคนก็สามารถจับจูงบังคับให้ไปไหนทำอะไรก็ได้ ถ้าไม่ทำตามก็จะถูกตีสายที่คล้องจูงจนได้รับความเจ็บปวด²

11. **นกเอี้ยง เลี้ยงควายเฒ่า** หมายถึง เปรียบเสมือนคนที่เอาเปรียบทำตัวเป็นกาฝาก เลี้ยงงานหนัก ทำแต่งานเบา ๆ การเกาะเกี่ยวเก็บผลประโยชน์บนการทำงานของผู้อื่น³

12. **มากขี้ควาย หลายขี้ช้าง** หมายถึง มากจนไร้สาระ ไม่ได้ประโยชน์⁴

13. **สนตะพาย** หมายถึง ชักจูงให้เชื่อหรือทำตามได้ เปรียบเหมือนกับควายที่ถูกสนตะพายหรือถูกจูงจูง⁵

14. **วัดรอยเท้า** หมายถึง การวัดหรือเทียบความสามารถของตัวเองกับผู้อื่นเหนือกว่าหรือผู้มีพระคุณ เพื่อชิงดีชิงเด่น แสดงตนว่าเหนือกว่า ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความอกตัญญู⁶

15. **ลูกทอพี** หมายถึง ลูกที่อกตัญญูทำร้ายร่างกายของพ่อแม่หรือทำให้พ่อแม่ตาย⁷

3.4.5 ด้านเพลงไทย

เรื่องราวของควายได้ถูกนำมาสร้างสรรค์แต่งเป็นเนื้อร้องทำนองเพลงไทย ซึ่งให้ทั้งความบันเทิง ข้อคิดเตือนใจ และปรากฏเชิงสัญลักษณ์สะท้อนเรื่องราวของชาวนา ความยากลำบากของเกษตรกร เช่น เพลงเจ้าทวยอยู่ไหน และเพลงขวัญใจเจ้าทวย แต่งเนื้อร้องโดย สมศักดิ์ เทพานนท์ เพลงคนกับควาย แต่งโดยสมคิด สิงสง และเพลงรำวงขับกระบือ แต่งโดย แก้ว อัจฉริยะกุล เป็นต้น

¹ สง่า กาญจนาคพันธุ์. (2539). ล้านวนไทย . หน้า 243.

² แหล่งเดิม . หน้า 137.

³ แหล่งเดิม . หน้า 274.

⁴ แหล่งเดิม . หน้า 415.

⁵ แหล่งเดิม . หน้า 552.

⁶ แหล่งเดิม . หน้า 530.

⁷ แหล่งเดิม . หน้า 514.

3.4.6 ด้านวรรณคดีและวรรณกรรมไทย

ในวงวรรณกรรม นวนิยาย เรื่องสั้นต่าง ๆ นักเขียนหลายคนได้นำเอาเรื่องราวของควายหรือเรื่องราวที่เกี่ยวกับชาวนาและควายไปเขียนเค้าโครงเรื่อง และเนื้อหาสาระในการแต่งเรื่องสั้น หรือนวนิยาย จนทำให้มีชื่อเสียงโด่งดัง มีชื่อเป็นที่รู้จักทั่วไปในสังคมปัจจุบัน เช่น เรื่องสั้นชุดลูกอีสาน ของคำ พูน บุญทวี นวนิยาย เรื่องแผลเก่า ของ ไม้ม เมืองเดิม เรื่องนายฮ้อยทมิฬ ของ คำพูน บุญทวี และกวีนิพนธ์เรื่องหนึ่งในหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ชุด “ใบไม้ที่หายไป” ของ จิรพันธ์ พิตรปรีชา เป็นต้น

ส่วนในเรื่องของ **วรรณคดีไทย** มีการพูดถึงควายคือให้ควายมาเป็นตัวละครในวรรณคดี เช่น วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีตัวละครชื่อทพทิ ที่ยกมาเป็นเรื่องราวสำหรับสั่งสอนบุตรหลาน ไม่ให้ทำตัวเหมือนทพทิควายที่ไม่รู้จักความกตัญญู ฆ่าได้แม้กระทั่งพ่อแท้ ๆ ของตัวเอง¹

จะเห็นได้ว่าทุกเรื่องที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นวิถีชีวิตความผูกพันของชาวไทยกับควายที่ทำให้ควายล้นเข้าไปมีบทบาทในสังคมไทยแทบทั้งสิ้น นอกจากนี้ปัจจุบันเมืองไทยยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายหลายแห่งด้วยกันที่เป็นสถานที่รวบรวมเรื่องราว และรูปแบบการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยและควายซึ่งใช้ในการทำนามาแต่อดีตจนมาถึงปัจจุบัน เช่น **หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย** จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถานที่ที่เล่าถึงวิถีชีวิตของชาวนาที่เรียบง่ายแบบพอเพียง มีลานนวดข้าว คอกควาย โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และมีการแสดงของควายในการทำสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมี **โรงเรียนการสาธิตวิถีชีวิต** จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นศูนย์การอบรมควายในการทำนา ทำการเกษตร และยังมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจจะใช้ประโยชน์จากควายในการประกอบอาชีพ รวมทั้งจัดทำแปลงสาธิตทางการเกษตรรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

4. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยได้รวบรวมเอกสารและศึกษาข้อมูลในเรื่องการสร้างชุดการเรียนรู้ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชุดการเรียนรู้และชุดการสอน ทั้งสองคำนี้ กาญจนา เกียรติประวัติ ได้กล่าวว่า

¹ ศิริวรรณ วิบูลย์มา. (2556). *การสาธิตวิถีชีวิต : ศาสตร์ของคนและควายไถนา*. หน้า 5-6.

ชุดการเรียนรู้และชุดการสอน หมายถึง ระบบการสร้างและการนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหา มาช่วยให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเรียนรู้ของนักศึกษาตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพที่ดี ส่วนชุดการสอน (Instructional Package) กับชุดการเรียนรู้ (Learning Package) มีความแตกต่างกัน คือ ชุดการสอนเป็นคำที่ใช้มานานแล้ว เพียงแต่การใช้คำว่า ชุดการสอนทำให้เกิดแนวคิดว่าสื่อการเรียนที่จัดไว้เพื่อให้ครูได้ใช้ ดังนั้นผู้ที่ทำกิจกรรมก็คือครู ผู้เรียนเป็นฝ่ายฟังและสังเกต ในปัจจุบันจึงใช้คำว่าชุดการเรียนรู้ (Learning Package) เพื่อเน้นถึงแนวการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมให้ได้มีโอกาสใช้สื่อต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมนั้นในการศึกษาเอง ครูจะลดบทบาทในการบอกกล่าว¹

ยุพิน พิพิธกุล กล่าวถึง “ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มุ่งให้ค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยสื่อการเรียนนี้จะประกอบด้วย ชุดคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัด หรือบัตรงานพร้อมเฉลย และบัตรทดสอบพร้อมเฉลย ซึ่งสื่อการเรียนการสอนทั้งหมดนี้จะมีรวมกันไว้พร้อม สำหรับให้ผู้ที่ต้องการเรียนใช้ประกอบการเรียนเรื่องต่าง ๆ²”

ระพีพร โพธิ์ศรี กล่าวไว้ว่า “ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self study package) คือ สื่อการเรียนที่สร้างขึ้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษานำไปศึกษาค้นคว้าเอง โดยไม่ต้องมีครูสอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนรู้แบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อการเรียนผ่านเครือข่ายเวปไซด์ไวด์เว็บ เป็นต้น³ ”

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้หรือชุดการสอนมีความหมายเหมือนกันคือ เป็นการรวบรวมสื่อประสม สื่อหลายรูปแบบมาประกอบกัน ให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นรายบุคคลด้วยตนเอง และยังสามารถเรียนได้ตามความพอใจ ความต้องการและความสะดวกของตัวเอง และมีครูผู้สอนเป็นนเพียงคนให้คำแนะนำเท่านั้น

4.2 ประเภทของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การสร้างชุดการเรียนรู้ควรศึกษาประเภทของชุดการเรียนรู้ เพื่อที่จะพิจารณาในการสร้างชุดการเรียนรู้ได้เหมาะสม ดังนี้

¹ กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). *นวัตกรรมทางการศึกษา*. หน้า 60-61.

² ยุพิน จันทรเรือง (2547). *ความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาชาวจีน วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด : โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรม*. หน้า 176.

³ ระพีพร โพธิ์ศรี. (2545). *การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. หน้า 59.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้แบ่งประเภทของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและแนวคิดในการผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบการสอนแบบบรรยาย เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายเนื้อหาสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น โดยมีกิจกรรม และสื่อสำหรับใช้ประกอบการสอนให้ครูด้วย

2. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม เป็นชุดการเรียนรู้การสอนที่เน้นเตรียมตัวนักเรียนให้ได้ทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดร่วมกัน ครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียน

3. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล เป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่จัดไว้สำหรับศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเองตามคำแนะนำเบื้องต้นที่แจ้งไว้ ทั้งนี้สามารถปรึกษาหารือกันในขณะที่เรียนได้ และสามารถซักถามเกี่ยวกับบทเรียนกับครูได้

4. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทางไกล เป็นชุดการเรียนรู้การสอนสำหรับผู้เรียนที่อยู่ไกลคนละพื้นที่ ต่างเวลา มุ่งสอนให้นักศึกษาแสวงหาความรู้เอง ไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน¹

บุญเกื้อ ควรหาเวช แบ่งชนิดของชุดกิจกรรมเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย ใช้ช่วยผู้สอนปรับพื้นฐานให้นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจในเวลาเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ในการขยายเนื้อหาในการเรียนให้ชัดเจนขึ้นทั้งหมดนี้จะทำให้ครูลดการพูดอธิบายให้น้อยลง แต่จะเพิ่มการใช้สื่อการเรียนที่สำเร็จอยู่ในชุดเดียวกัน ในการแสดงข้อมูล อาจได้แก่ ภาพต่าง ๆ แผนภูมิ เป็นต้น

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม หมายถึง ชุดกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนมารวมตัวกันประมาณ 5-7 คน เป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยใช้กิจกรรมในแต่ละชุดที่จัดไว้ ซึ่งมีความต้องการพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้ ชุดกิจกรรมประเภทนี้ส่วนใหญ่ใช้สอนในการสอนรายกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคล เหมาะสำหรับใช้ศึกษาเอง โดยค้นคว้าหาความรู้ตามความสนใจและความต้องการของตัวเอง อาจศึกษาที่โรงเรียน และทำที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมีความต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรากำลังจะเรียนเพิ่มขึ้น โดยวัดผลการเรียนของตนเองได้ด้วยชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมนี้²

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา (20301) : เอกสารการสอนชุดวิชา. หน้า 118-119.

² บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมการศึกษา. หน้า 95-94.

จากการศึกษาและรวบรวมความรู้ทั้งหมดสรุปว่า ชุดกิจกรรมมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ชุดกิจกรรมที่ใช้แสวงหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองและชุดกิจกรรมที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

4.3 องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชุดการเรียนรู้จะมีสื่อหลายชนิดมาประกอบกันเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างมีการจัดระบบเพื่อให้ชุดการเรียนรู้แต่ละชุดมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพดี ตามปกติชุดการสอนจะมีส่วนต่าง ๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้แบ่งส่วนประกอบของชุดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. คู่มือสำหรับครู และผู้ต้องการศึกษาค้นคว้า
2. เนื้อหาของบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม และรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. คำสั่ง หรือคำชี้แจงแนวทางในการศึกษาให้ผู้เรียน รวมทั้งการกำหนดภาระงาน
4. การประเมินผล เป็นการวัดผลการเรียนรู้พร้อมทั้งประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกทักษะ รายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ¹

บุญเกื้อ ควรหาเวช ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. คำแนะนำสำหรับผู้ใช้ชุดการสอน หรือผู้ที่สนใจต้องการศึกษาหาความรู้จากชุดการเรียนรู้
2. คำสั่งหรือกรอบงาน
3. เนื้อเรื่อง โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการเรียนรู้แบบประสม และมีกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคล
4. การวัดผล เป็นการประเมินของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปของแบบสอบต่าง ๆ

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา (20301) : เอกสารการสอนชุดวิชา. หน้า 120.

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คำแนะนำหรือคู่มือในการใช้ชุดการเรียนรู้
2. จุดประสงค์ของชุดการเรียนรู้
3. คำชี้แจงในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน
4. เนื้อหาสาระและสื่อ
5. การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์¹

จากการรวบรวมข้อมูลในเรื่ององค์ประกอบของชุดการสอน หรือชุดกิจกรรมไว้หลากหลายรูปแบบ ผู้วิจัยจึงตั้งองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญได้แก่ คำชี้แจงสำหรับครูหรือนักเรียน บทบาทของครูในห้องเรียน บทบาทของนักเรียนในชั้นเรียน บทบาทของนักเรียนแต่ละกลุ่ม สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ บัตรคำ สิ่ง ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ บัตรเฉลยใบงาน บัตรเฉลยแบบทดสอบ และแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

4.4 ขั้นตอนและวิธีการผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การสร้างชุดการเรียนรู้ผู้สร้างจะต้องศึกษาวิธีการสร้างชุดการเรียนรู้ก่อนว่ามีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ค้นหาเรื่องที่จะใช้สอนให้เหมาะสมกับการสร้างเป็นชุดการเรียนรู้
2. พัฒนาเรื่องให้เป็นปัญหา เพื่อยั่วให้นักเรียนเกิดความสงสัยในคำตอบ แล้วพัฒนาหัวข้อตัวเองให้เป็นปัญหา เป็นวิธีเร้าความสนใจในการเรียนแก่ผู้เรียนได้ดี ข้อสำคัญปัญหานั้นจะต้องสัมพันธ์กับจุดสำคัญที่ครูต้องการสอน
3. เนื้อหาสาระ ครูกำหนดเนื้อหาสาระจากการศึกษาขอบเขตในหลักสูตร การศึกษาหลักสูตรจะทำให้ครูรู้ระยะเวลาของการสอนว่าควรเน้นย้ำรายละเอียดเพียงใด เช่น ไม่สอนทุกสิ่งทุกอย่างที่หลักสูตรกำหนดให้สอนในเวลา 10 ชั่วโมง โดยใช้ชุดการเรียนรู้เพียง 2-3 ชั่วโมง
4. เขียนสังกัป (Concept) หรือหลักการ (Generalization) ของเรื่องเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมและการตั้งคำถามของครู โดยต้องคิดถึงหลักการและสังกัปของเรื่องเท่ากับส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็นด้วย
5. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วเรียงลำดับก่อนหลังโดยเริ่มจากสิ่งที่จะต้องสอนก่อน

¹ บุญเกิด ครอบหาเวช. (2545). นวัตกรรมการศึกษา. หน้า 95-97.

6. ระบุวิชาที่จะนำมาสัมพันธ์หรือบูรณาการกันได้ จะช่วยให้การคิดรูปแบบวิธีสอนของผู้สอนทำให้งานความคิดของนักศึกษากว้างขวางออกไปในเชิงบูรณาการ

7. คำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นว่ามีช่วงเวลาความสนใจต่างกัน ลักษณะกิจกรรมที่จะจัดต้องคิดถึงวัยของนักเรียนที่จะต้องลงมือในการทำกิจกรรมนั้นด้วย

8. วิเคราะห์งาน โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละข้อมาวิเคราะห์กิจกรรมที่ครูและนักเรียนจะต้องทำ ตลอดจนกำหนดสื่อที่จำเป็น แล้วเรียงลำดับกิจกรรมดังกล่าว

9. รายการอุปกรณ์ เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ ควรมีหมายเลขกำกับ เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้

10. การวัดผล ไม่ว่าจะเป็นการวัดก่อนหรือหลังการเรียนรู้ จะต้องใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก วัดพฤติกรรมที่คาดหวังเป็นสำคัญ พยายามออกแบบการวัดผลให้ผู้เรียนวัดกันเองและตรวจคำตอบเองได้

11. กิจกรรมสำรอง สร้างขึ้นเพื่อปรับพื้นฐานที่จำเป็นของเด็กเรียนอ่อน และพัฒนาความรู้ของเด็กที่เรียนเร็ว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สัมพันธ์ถึงผลการรักษาวินัยของห้องเรียนด้วย

12. คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

13. แฟ้มสำหรับบรรจุชุดการเรียนรู้ ควรมีขนาดที่พอดีเพื่อสะดวกในการจัดวางและการใช้ โดยถือประโยชน์ ประหยัด คงทน และสะดวก

14. การทดลองใช้ ปรับปรุง แก้ไข ทดลอง เมื่อสร้างเสร็จควรได้มีการทดลองใช้กับผู้เรียนในที่ต้องการอ่าน เพื่อแก้ไขปรับปรุง ก่อนนำไปใช้จริง ในคู่มือครูควรมีแบบบันทึกผลการใช้ไว้ให้ครูบันทึกข้อดี ข้อบกพร่องในการใช้แต่ละครั้งไว้ด้วย¹

สรุปว่าการสร้างชุดการเรียนรู้หรือชุดการสอนต้องมีการสร้างตามขั้นตอน คือ การเลือกเรื่อง เขียนจุดมุ่งหมาย ออกแบบกิจกรรม ทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เครื่องมือที่สร้างมีประสิทธิภาพ

4.5 ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชุดการเรียนรู้หรือชุดสอนนั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนดังที่นักวิชาการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้หรือชุดการสอนในด้านการเรียนการสอนคือ ชุดการเรียนรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ขจัดปัญหาการขาดแคลนครู ช่วยลดภาระของครูผู้สอน

¹ กาญจนา เกียรติประวัติ.(2524).นวัตกรรมการศึกษา. หน้า 62.

พร้อมช่วยนักศึกษาจำนวนมากให้ได้รับความรู้เหมือนกัน ผู้สอนสามารถทำการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยความมั่นใจ กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูวัดผลเด็กได้ตามวัตถุประสงค์ สร้างเสริมให้นักศึกษาแสดงความสนใจและความถนัดเฉพาะตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และทำให้นักศึกษารู้จักเคารพ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น¹

ในด้านผู้เรียนยังได้ใช้ความถนัดของตนเองในการสืบค้นองค์ความรู้ในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะในการค้นหาความรู้ จากการอ่าน และสรุปความรู้อย่างมีระเบียบขั้นตอน ได้ฝึกทำแบบฝึกหัด เกิดทักษะการเรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง ในการทำตามขั้นตอนคำสั่งต่าง ๆ และการใช้ชุดการเรียนรู้สามารถใช้ศึกษานอกเวลาเรียนได้ ซึ่งอยู่กับการออกแบบกิจกรรมที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง²

กล่าวได้ว่าข้อดีของชุดการเรียนรู้ คือ สามารถเรียนตามลำพังหรือเป็นกลุ่มก็ได้ การศึกษาเป็นไปตามความสามารถของผู้เรียน และนักเรียนสามารถนำไปเรียนแห่งใดก็ได้ ช่วงเวลาใดก็ได้ที่สะดวก เมื่อมีสนใจต้องการศึกษา เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการจัดการเรียนอย่างมีขบวนการ มีขั้นตอน มีรูปแบบ³

งานวิจัยหลายเรื่องได้กล่าวถึงการทำวิจัยเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ดังนี้

ธัญรัศม์ พูลสวัสดิ์ วิจัยเรื่อง ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ และเพื่อศึกษาความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย ของนักเรียนชาวต่างชาติที่มีต่อชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้คือ นักเรียนต่างชาติระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน ซึ่งมีความสามารถทางภาษาไทยในระดับต้น ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติมี

¹ บุญเกื้อ ควรรหาเวช. (2545). *นวัตกรรมการศึกษา*. หน้า 110-111.

² สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). *นวัตกรรมการเรียนการสอน...เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. หน้า 21.

³ คณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา. (2539). *เอกสารประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยีการศึกษา*. หน้า 29.

ประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีการเรียนรู้ และมีความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยได้เพิ่มขึ้น¹

ประภัสสร เกตุจันทร์ ศึกษาวิจัยเรื่อง **ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น** เพื่อสร้างชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับต้น และเพื่อศึกษาผลความก้าวหน้าในเรื่องการสะกดคำ ของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้และหลังจากผู้เรียนเรียนด้วยชุดการสอนการสะกดคำ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีพัฒนาความก้าวหน้าด้านการเขียนและการอ่านสะกดคำสูงขึ้น²

อรอุมา ทิพย์สุวรรณ ได้วิจัยเรื่อง **ชุดการสอนตามกลวิธีการเรียนรู้ ทางภาษา เรื่อง มรดกไทย-มรดกโลก สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ** เพื่อสร้างชุดการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เรื่อง มรดกไทยมรดกโลกสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลศึกษาพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนนี้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติได้³

ณัฐกมล วัชรวงษ์ทวี ศึกษาวิจัยเรื่อง **การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2** เพื่อหาคุณภาพและประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสาระภูมิศาสตร์เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ รวมทั้งเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

¹ ธีรวิทย์ พูลสวัสดิ์. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการละเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ. หน้า 49-51.

² ประภัสสร เกตุจันทร์.(2551). ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับต้น .หน้า 40-44.

³ อรอุมา ทิพย์สุวรรณ .(2559). ชุดการสอนตามกลวิธีการเรียนรู้ ทางภาษา เรื่อง มรดกไทยมรดกโลกสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ. หน้า 58-62.

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สาระ
ภูมิศาสตร์ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป อยู่ในระดับมาก¹

จากข้อมูลทั้งหมดกล่าวได้ว่าคุณค่าและประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ นอกจากจะ
ใช้สอนได้ตรงตามเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้ว ยังจะสามารถช่วยพัฒนาความรู้
ความสามารถของนักศึกษาทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการ
สอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้นหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้ อีกทั้ง
ชุดการเรียนรู้ยังสามารถนำมาใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองเมื่อใดก็ได้ตามที่ผู้เรียนต้องการ

4.6 การใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน

การใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเป็นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการ
ประกอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จะส่งผลให้นักศึกษาอ่านสารต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยขั้นตอน
การใช้ชุดการเรียนรู้ในการเรียนมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดสอบก่อนเรียน ต้องทำการทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้ของ
นักเรียน ไม่ต้องใช้เวลานาน และควรจะได้ผลจากการทดสอบให้ผู้เรียนแต่ละคนทราบพื้นฐาน
เดิมของตนเอง

2. ขั้นนำเข้าสู่เนื้อหา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและเกิดความ
กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้

3. ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะต้องชี้แจงหรืออธิบายให้นักเรียนมีความรู้
และเข้าใจทุกขั้นตอนอย่างดีก่อนลงมือทำกิจกรรม

4. ขั้นสรุปบทเรียน ผู้สอนสรุปบทเรียน ซึ่งอาจทำได้จากการถามหรือให้สรุป
ความเข้าใจหรือสาระที่ได้จากการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนมีความคิดสรุปได้ตามหลักการที่ตั้ง
ไว้

5. ประเมินผลการเรียน จากการทำข้อสอบหลังเรียน เพื่อประเมินดูว่าผู้เรียน
บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อจะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในกรณีที่ยังไม่ผ่าน
วัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ข้อใดข้อหนึ่ง²

¹ ณัฐกมล วัชรวงษ์ทวี. (2556). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน้า 63-66.

² สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2556). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. หน้า 56.

การนำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านไปใช้ จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านเนื่องจากในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีแนวทางและระบบการจัดกิจกรรมและมีแนวทางที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยหลายเรื่องได้กล่าวถึงการทำวิจัยเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสรุปได้ ดังนี้

อภิวันท์ เพชรแสนคำ ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และชุดการเรียนรู้ยังสามารถกระตุ้นความสนใจในการเรียนและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม¹

เกศรินทร์ หาญดำรงรักษ์ วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน เพื่อพัฒนาชุดการสอนอ่าน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนดีกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับมาก²

ชิง, ชิโอยาง ได้วิจัยเรื่อง ชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน เพื่อสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีนมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยสำหรับนักศึกษาจีนได้³

อัญชลี ทำทอง วิจัยเรื่อง ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยอร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติ เซนต์จอนห์ ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความแล้ว

¹ อภิวันท์ เพชรแสนคำ. (2562) . ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. หน้า 90-95.

² เกศรินทร์ หาญดำรงรักษ์. (2555) . การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน. หน้า 74-76.

³ ชิง, ชิโอยาง. (2556). ชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน. หน้า 43-46.

นักเรียนชาวต่างชาติมีความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมนิทานพื้นบ้านจากชุดการสอนนั้น อยู่ในเกณฑ์ดีมาก¹

สรุปได้ว่าการสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีลำดับขั้นตอน และมีการสร้างแบบฝึกหัดที่ช่วยทำให้คนที่มาเรียนเกิดการฝึกฝนทักษะการอ่าน จะทำให้ทักษะการอ่านของผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นได้

¹ อัญชลี ทำทอง. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติ
 เลียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์. หน้า 29-30.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาภาษาไทยระดับสูง ซึ่ง ณ เวลาที่ทดลองมีนักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan agricultural university) ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย มาเรียนแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งจากการสำรวจรายวิชาที่นักศึกษาต้องเรียนตามตารางเรียนพบว่ามียาววิชาการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และรายวิชาการอ่านวิเคราะห์และตีความซึ่งเชื่อมโยงกับเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้งหมด 10 ชุด แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียนที่ประกอบในชุดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การศึกษาการสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้งหมด 10 ชุด ได้แก่

- ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย
- ชุดที่ 2 ควายในสำนวนไทย
- ชุดที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย
- ชุดที่ 4 ควายในประเพณีไทย
- ชุดที่ 5 ควายในพิธีกรรม

ชุดที่ 6 ควายในเพลงไทย

ชุดที่ 7 ควายในประวัติศาสตร์ไทย

ชุดที่ 8 ควายในตำนาน

ชุดที่ 9 ควายในวรรณกรรมไทย

ชุดที่ 10 ควายในวรรณคดีไทย

2.2 แบบทดสอบระหว่างเรียน ที่ประกอบในชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 100 ข้อ

2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ประกอบในชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 50 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน พร้อมแบบทดสอบที่ประกอบในชุดการเรียนรู้ และการหาคุณภาพของชุดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ การสอนการอ่านจับใจความสำคัญให้ชาวต่างชาติ และเทคนิคการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ

3.2 ค้นคว้าข้อมูลทางด้านการสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ ทั้งความหมายของวัฒนธรรม ความเชื่อมโยงระหว่างภาษากับวัฒนธรรมและความจำเป็นในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวคิดในการเลือกเนื้อหาของบทอ่าน

3.3 รวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของควายในสังคมไทย ทั้งความหมาย คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับควาย ลักษณะของควาย การใช้ประโยชน์จากควายของคนไทย และควายที่ปรากฏในสังคมไทย เพื่อนำมาวิเคราะห์

3.4 ทักเสด็จศึกษาที่ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี และโรงเรียนการศึกษากสิวิทย์ จังหวัดสระแก้วเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องควายไว้และเพื่อถ่ายรูปและใช้เป็นรูปภาพประกอบในเครื่องมือ

3.5 ศึกษาความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประเภทของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อสร้าง

และวัดผลชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียน
ชาวจีน

3.6 ศึกษาเรื่องควายในสังคมวัฒนธรรมจีน เพื่อนำไปเขียนในบทความเสริมเพื่อให้
ผู้เรียนชาวจีนได้เข้าใจเนื้อหามากขึ้นจากการเปรียบเทียบทางวัฒนธรรม

3.7 สร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย
สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยจัดเนื้อหาที่ได้ศึกษาเรื่องควายที่ปรากฏในวิถีชีวิตของคนไทยเป็น
หมวดหมู่เพื่อให้นักศึกษาได้รับรู้ถึงสำคัญของควายไทย ทั้งมีความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรม
ประเพณี ภาพสะท้อนสังคม วิถีชีวิตความเป็นไทยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับควายไทย จัดเป็น
หมวดหมู่ได้ดังนี้

ควายไทยกับวิถีชีวิตไทย มี 5 หัวข้อ คือ ความหมายของควายไทย ลักษณะ
ของควายไทยและการใช้ประโยชน์จากควาย ควายไทยกับประเพณีไทย ควายไทยกับ
ประวัติศาสตร์ไทย และสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย

ควายไทยกับภาษาและวรรณคดี มี 5 หัวข้อ ได้แก่ ควายไทยกับสำนวนไทย
ควายไทยกับเพลงไทย ควายไทยกับนิทาน ควายไทยกับตำนาน และควายไทยกับวรรณคดีและ
วรรณกรรมไทย

หลังจากจัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ ผู้วิจัยสร้างบทอ่านแต่ละชุด จัดลำดับตามความ
ยากง่ายของเนื้อหา มีทั้งหมด 10 ชุด ดังหัวข้อต่อไปนี้

ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย มีเนื้อหากล่าวถึง ลักษณะของ
ควายไทย ชนิดของควายไทย และการใช้ประโยชน์จากควายของคนไทย

ชุดที่ 2 ควายในสำนวนไทย กล่าวถึงสุภาษิตที่พูดถึงควาย เช่น โง่เหมือนควาย
ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก เลี้ยงเขาควาย เป็นต้น

ชุดที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีควายในเมืองไทย มีเนื้อหากล่าวถึง สถานที่
ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย 2 แห่ง คือ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี และ
โรงเรียนกาสรกสิวิทย์ จังหวัดสระแก้ว

ชุดที่ 4 ควายในประเพณีไทย มีเนื้อหากล่าวถึง ประเพณีวิ่งควาย จังหวัดชลบุรี
และกีฬาชนควาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมา จุดประสงค์และ
กระบวนการในการจัดงาน

ชุดที่ 5 ควายในพิธีกรรม มีเนื้อหากล่าวถึงพิธีสู่ขวัญควาย ว่ามีความเชื่อ และ
ขั้นตอนในการจัดพิธีอย่างไรบ้าง

ชุดที่ 6 ควายในเพลงไทย มีเนื้อหากล่าวถึง เพลงไทยที่กล่าวถึงควาย คือ “เพลงเขมรไล่ควาย”

ชุดที่ 7 ควายในประวัติศาสตร์ไทย มีเนื้อหากล่าวถึง ควายในศึกบางระจัน ซึ่งควายเป็นพาหนะในการรบของชาวบ้านบางระจันที่รวมตัวกันสู้กับพม่าจนตัวตาย

ชุดที่ 8 ควายในตำนาน มีเนื้อหาเล่าถึงตำนานควายให้กำเนิดคน เหตุที่ควายต้องลากไถนา และสาเหตุที่ควายไม่มีฟันบน

ชุดที่ 9 ควายในวรรณกรรมไทย เนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง วรรณกรรมของไทย เรื่องกระป๋องบาล

ชุดที่ 10 ควายในวรรณคดีไทย กล่าวถึงวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับควายคือเรื่อง รามเกียรติ์ตอนศึก ทรพี ทรพา

3.8 ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนดังนี้

3.8.1 ตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละกิจกรรม

วัตถุประสงค์การเรียนรู้คือ ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจและความสามารถทางการอ่านหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านด้วยตนเอง คือสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 75

3.8.2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมที่ประกอบในแต่ละชุดการเรียนรู้ ได้แก่

1.) กิจกรรมการอ่านในใจ คือบทที่ใช้อ่านสร้างชิ้นโดยมีเนื้อหาหลักจากเรื่องควายที่ปรากฏในวิถีชีวิตของคนไทย และในภาษาและวัฒนธรรมไทย

2.) กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ คือคำศัพท์ยากที่ปรากฏในตัวบท โดยมีการอธิบายคำศัพท์ให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายมากยิ่งขึ้น

3.) กิจกรรมการอ่านเอาเรื่อง คือการตอบคำถามหลังจากที่อ่านบทอ่านจบ

4.) กิจกรรมสรุปความคิด คือการเรียบเรียงความคิด สรุปสาระที่ได้จากการอ่าน

5.) แบบทดสอบระหว่างเรียน คือการทดสอบความรู้หลังจากการอ่านและทำกิจกรรมต่าง ๆ

3.8.3 จัดทำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ได้แก่

1.) คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ประกอบด้วยคำแนะนำชุดการเรียนรู้ ส่วนประกอบชุดการเรียนรู้ ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้แต่ละชุด จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง และวิธีการใช้ชุดการเรียนรู้

2.) ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ประกอบด้วยเอกสารบทอ่าน ใบกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ ใบกิจกรรมการอ่านเอาเรื่อง ใบกิจกรรมสรุปความคิด บทอ่านเสริมและเฉลย

3.) แบบทดสอบระหว่างเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 100 ข้อ และเฉลยเพื่อวัดผลการเรียนรู้แต่ละชุดและประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

4.) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 50 ข้อ เพื่อวัดผลการเรียนรู้แต่ละชุดและประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

3.8.4 นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ตรวจความถูกต้อง

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ดังนี้

4.1 การหาคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ

4.1.1 นำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ตรวจแก้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความถูกต้องด้านภาษา และความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา สังกัด สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ สังกัด สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ ดร. ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ สังกัด สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก่อนจะดำเนินการส่งผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ¹ คือ 5,4,3,2,1 ความหมายของคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก
- 4 หมายถึง มีคุณภาพดี
- 3 หมายถึง มีคุณภาพพอใช้
- 2 หมายถึง ต้องปรับปรุง
- 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

หลังจากนั้นนำผลมาประเมินหาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ โดยประเมินดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพดี
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพพอใช้
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุง
- คะแนนเฉลี่ย 0.51 – 1.50 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

สำหรับคะแนนค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับได้ว่าชุดการเรียนรู้มีคุณภาพ ต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เมื่อผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้วจะนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา นิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข จากนั้นจึงส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้

4.1.2 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาประมวลผล ดังนี้

¹ ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. หน้า 213.

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมินคุณภาพ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
1.2 ปริมาณของเนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
1.3 ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	4.33	ดี
1.4 มีการเรียงลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	4	4	5	4.33	ดี
2. ด้านภาษา					
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน	4	5	5	4.67	ดีมาก
2.2 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
2.3 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามลักษณะของภาษา	4	5	5	4.67	ดีมาก

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมินคุณภาพ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และการนำเสนอ					
3.1 ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม	3	5	5	4.33	ดี
3.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	5	4.67	ดีมาก
3.3 ภาพประกอบที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน	3	4	5	4.00	ดี
3.4 รูปเล่มสวยงามและน่าสนใจ	3	5	5	4.33	ดี
4. กิจกรรม					
4.1 กิจกรรมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	4	5	5	4.67	ดีมาก
4.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
4.3 กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาเรียน	3	5	5	4.33	ดี
4.4 กิจกรรมมีความหลากหลายและสร้างความสนใจผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	3.73	4.80	5.00	4.51	ดีมาก

จากตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ในการประเมินคุณภาพคือ 4.51 ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 แสดงว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์ วัฒนา

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
4 คำแนะนำใน การใช้ชุด การเรียนรู้	ชื่อตัวละครในบทเรียน เด็กผู้ชายชาวไทยชื่อ “ขวัญ” เด็กผู้หญิงชาว ไทยชื่อ “เรียม” นักศึกษาไทย ขวัญ นักศึกษาไทย เรียม	การตั้งชื่อ “ขวัญ” ของ เด็กชายในชุดการเรียนรู้ อาจทำให้สับสนกับคำว่า “ขวัญ” ในบท “บายศรีสู่ ขวัญ” ดังนั้นอาจตั้งชื่อ อื่นเพื่อบอกว่าเป็นชื่อคน และอาจจะบ่งไว้ในหมายเหตุ ว่าเป็นชื่อคน หรือ นิยมใช้ในการตั้งชื่อ เด็กชาย เป็นต้น	ชื่อตัวละครในบทเรียน เด็กผู้ชายชาวไทยชื่อ “ปิติ” เด็กผู้หญิงชาว ไทยชื่อ “แก้ว” นักศึกษาไทยชื่อปิติ นักศึกษาไทยชื่อแก้ว

ตาราง 2 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	การเรียงลำดับบทเรียนในชุดการเรียนรู้ เรียงดังนี้ ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ชุดที่ 2 ควายในสำนวนไทย ชุดที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ชุดที่ 4 ควายในประเพณีไทย ชุดที่ 5 ควายในพิธีกรรม ชุดที่ 6 ควายในเพลงไทย ชุดที่ 7 ควายในประวัติศาสตร์ไทย	ควรมีการเรียงลำดับความยากง่ายของคำศัพท์ เนื้อหา จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน ตามลำดับการเรียนรู้จากง่ายไปยาก เช่น เนื้อหาในบทสำนวนไทยยากกว่าบทอื่น เพราะอาจต้องใช้การวิเคราะห์ และตีความเชื่อมโยงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของไทยหรือขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	การเรียงลำดับบทเรียนในชุดการเรียนรู้ เรียงดังนี้ ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ชุดที่ 3 ควายในประเพณีไทย ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย ชุดที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย ชุดที่ 7 ควายในตำนาน
	ชุดที่ 8 ควายในตำนาน ชุดที่ 9 ควายในวรรณกรรมไทย ชุดที่ 10 ควายในวรรณคดีไทย		ชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย ชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทย

ตาราง 2 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
32 บทที่ 1	ในกิจกรรมสรุปความคิด หัวข้อใหญ่ คือ ควายไทย หัวข้อย่อย คือ สายพันธุ์ ควายไทย อวัยวะ ภายนอกควายไทย สีของ ควายไทย ประโยชน์ของ ควายไทย	หัวข้อย่อยไม่จำเป็นต้องมี คำว่าไทยอีก	ในกิจกรรมสรุปความคิด หัวข้อใหญ่ คือ ควาย ไทย หัวข้อย่อย คือ สาย พันธุ์ควาย อวัยวะ ภายนอกควาย สีของ ควาย ประโยชน์ของ ควาย

ตาราง 3 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
17 บทที่ 1	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้าย เนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>ควายในระบบ ไร่ไถนา</i> ของ จรัญ จันท ลักขณา (2524 : 20)
26 บทที่ 1	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้าย เนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรม เอเชียตะวันออกเฉียงใต้</i> ของพจนก กาญจน จันท (2556 : 43)

ตาราง 3 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
44 บทที่ 2	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบเรียงจาก การ เปรียบเทียบภาษิต - คำ พังเพยจีนกับสำนวน - ภาษิตไทย ของ กรรณิการ์ โกวิทกุล (2544 : 30)
53 บทที่ 3	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า ความหมายของสำนวน ปรับปรุงจาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554
74 บทที่ 4	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก "หมู่บ้านอนุรักษ์ ควายไทย" สืบสานตำนาน "คน" และ "ควาย" ให้ ลูกหลาน ในวารสาร การศึกษาไทย ปีที่ 2, ฉบับ ที่ 13 (ต.ค. 2548), หน้า 64-68.
85 บทที่ 4	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก จัดงานแข่งขัน ชนวัวที่เมืองคุณหมิง (ออนไลน์) ของ CRI online (2561)

ตาราง 3 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
94 บทที่ 5	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก “ควายกับคน” ความสัมพันธ์ใน สังคมไทย:ศึกษาผ่าน ตำนานเรื่องเล่า ประเพณี พิธีกรรมและวิถีชีวิตควาย ที่เปลี่ยนไป. ของนนท นิตย์ อนุศาสนะนันท์. (2549:53-54)
105 บทที่ 5	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก คติชนคนไทยใน วัฒนธรรมข้าว ของ ประคอง นิมมานเหมินท์. (2560: 213-214)
114 บทที่ 6	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก สารานุกรม เพลงไทย ของ ณรงค์ชัย ปิฎกวัชต์ (2557 : 20 - 28)
125 บทที่ 6	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก เพลงจีนสอน เด็ก 读书郎ไม่เป็นวัว ไม่เป็นควาย (ออนไลน์) ของ สุวรรณา สุนเทียง (2556)

ตาราง 3 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
134 บทที่ 7	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>ศึกบางระจัน :</i> <i>ฉบับปรับปรุงใหม่</i> ของ สมควร สกุลทอง (2552: 2 - 18)
144 บทที่ 7	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>แซ่ควาย</i> (ออนไลน์) ของ baidu.
153 บทที่ 8	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า ปรับปรุงจาก <i>ควายให้</i> <i>กำเนิดคน</i> ของ สุจิตต์ วงศ์เทศ (2548: 12)
164 บทที่ 8	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่านเสริม	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>เทศกาลจีนและ</i> <i>การเซ่นไหว้</i> ของ ถาวร สิกขโกศล (2555: 31)
173 บทที่ 9	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>กระบือบาล</i> ของ ดำรง อารีกุล (2548: 13-282)
193 บทที่ 10	ไม่มีอ้างอิงท้ายเนื้อหาใน ส่วนของบทอ่าน	เพิ่มการอ้างอิงท้ายเนื้อหา	เพิ่มการอ้างอิงว่า เรียบ เรียงจาก <i>บทละครเรื่อง</i> <i>รามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์</i> ในพระบาทสมเด็จพระ พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช (2510 : 59-85)

ตาราง 3 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
131 บทที่ 6	“เมื่อไหร่”	ปรับภาษาในเนื้อหาที่มีการใช้ภาษาพูดให้เป็นภาษาทางการ	เปลี่ยนเป็น “เมื่อไร”
153 บทที่ 8	เรื่องเล่าที่เป็นตำนานของไทยที่มีควายเข้าไปเกี่ยวข้อง ได้แก่	ควรใช้คำว่า “ดังนี้” แทนคำว่า “ได้แก่”	เรื่องเล่าที่เป็นตำนานของไทยที่มีควายเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนี้

ตาราง 4 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ ดร. จัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
47 บทที่ 2	ภาพประกอบเล็ก ๔. จากภาพตรงกับส่วนใด ก. สีของผิวคน ข. เสื้อผ้าที่คนใส่ ค. ความเร็วในการเคลื่อนไหว ง. อุปกรณ์ที่คนใช้	ควรขยายขนาดของภาพประกอบให้มีขนาดใหญ่ขึ้น	ปรับขยายขนาดของภาพประกอบ ๔. จากภาพตรงกับส่วนใด ก. สีของผิวคน ข. เสื้อผ้าที่คนใส่ ค. ความเร็วในการเคลื่อนไหว ง. อุปกรณ์ที่คนใช้
68 บทที่ 3	๙. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่หมายถึง “คิด, ไตร่ตรอง” ก. พระราชดำริ ข. พระราชดำรัส ค. พระราชดำเนิน ง. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ	ตัวเลือกข้อ ง. ไม่เข้าพวก	๙. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่หมายถึง “คิด, ไตร่ตรอง” ก. พระราชดำริ ข. พระราชดำรัส ค. พระราชดำเนิน ง. พระราชปราบ

ตาราง 4 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
87 บทที่ 4	ภาพประกอบไม่ชัดเจน 	ควรใช้ภาพประกอบที่ สว่างและเห็นชัดเจน	เปลี่ยนภาพประกอบ

4.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือจากการทดลองกับผู้เรียนชาวจีน

หลักจากผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ไปทดลอง 1 ครั้ง กับผู้เรียนชาวจีนที่มาเรียนวิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดระดับคุณภาพของแบบทดสอบก่อนทดลองกับผู้เรียนชาวจีน โดยกำหนดคะแนนดังนี้

คะแนน 0 – 49	หมายถึง	ระดับผลการเรียนต่ำ
คะแนน 50 – 59	หมายถึง	ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
คะแนน 60 – 69	หมายถึง	ระดับผลการเรียนปานกลาง
คะแนน 70 – 79	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดี
คะแนน 80 – 100	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดีมาก ¹

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ผู้ทดลอง

นักศึกษาชาวจีน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan agricultural university) ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ที่มาเรียนแลกเปลี่ยนที่

¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการวัดและประเมินผลการศึกษา. หน้า 66.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 3 คน สถานที่เก็บข้อมูลคือ ห้องเรียนวิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาพประกอบ 1 บรรยากาศการทดลอง¹

4.2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยนำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนจำนวน 10 ชุด รวมทั้งแบบทดสอบก่อนเรียน 1 ชุด และแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 1 ชุด ไปทดลองกับผู้ทดลองกลุ่มที่ 1 จำนวน 7 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ซึ่งการใช้เวลาอ่านและทำแบบทดสอบของแต่ละบทมีรายละเอียดดังนี้

¹ รูปถ่ายโดย Loo ping เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องเรียนวิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตาราง 5 แสดงระยะเวลาในการทดลอง

ครั้ง	วันเดือนปี	เนื้อหา	การใช้เวลา			เวลาเฉลี่ย
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	4 ต.ค. พ.ศ.2562	แบบทดสอบก่อนเรียน	50	45	54	50
2	9 ต.ค. พ.ศ.2562	ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย	49	55	58	54
		ชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย	82	75	77	78
3	16 ต.ค. พ.ศ.2562	ชุดที่ 3 ควายในประเพณีไทย	68	64	60	64
		ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม	65	63	70	66
4	22 ต.ค. พ.ศ.2562	ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย	55	60	59	58
		ชุดที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย	61	54	68	61
5	30 ต.ค. พ.ศ.2562	ชุดที่ 7 ควายในตำนาน	54	60	62	59
		ชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย	77	78	71	75
6	6 พ.ย. พ.ศ.2562	ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย	66	70	75	70
		ชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทย	62	63	68	64
7	7 พ.ย. พ.ศ.2562	แบบทดสอบหลังเรียน	45	50	52	49

จากตารางแสดงระยะเวลาในการทดลองจะเห็นว่าชุดการเรียนรู้ที่ใช้เวลาอ่านและทำกิจกรรมนานที่สุดคือชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ซึ่งมีเนื้อหาบรรยายสถานที่ 2 แห่งที่เกี่ยวกับควาย คือ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จ.สุพรรณบุรี และโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ จ.สระแก้ว ผู้ทดลองใช้เวลาอ่านเฉลี่ย 78 นาที จากการสังเกตพฤติกรรมการอ่านและทำกิจกรรมของผู้ทดลอง ผู้วิจัยพบว่าผู้ทดลองไม่รู้คำแปลของคำศัพท์หลายคำในชุดการเรียนรู้ที่ 2 อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองทั้ง 3 คนพบว่าผู้ทดลองไม่รู้ความหมายของคำราชาศัพท์ ดังนั้นเมื่ออ่านชุดการเรียนรู้ที่ 2 ในตอนที่กล่าวถึงโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา จึงมีคำราชาศัพท์ปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ทดลองต้องการเวลาในการค้นหาความหมายของคำศัพท์จึงใช้เวลานานในการอ่านและทำ

กิจกรรม ผู้วิจัยจึงได้จดคำศัพท์ยากที่ผู้ทดลองไม่รู้ความหมายเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ชุดการเรียนรู้เข้ากับระดับความรู้ของนักศึกษามากขึ้น

ชุดการเรียนรู้ที่ใช้เวลามากในการอ่านและทำกิจกรรมรองลงมาคือชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย และชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย ใช้เวลาในการทำกิจกรรมเฉลี่ย 75 นาที และ 70 นาที ซึ่งชุดที่ 8 เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเล่าเรื่องย่อจากวรรณกรรมเรื่อง “กระบือบาล” ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างยาว มีตัวละครและเหตุการณ์มาก ส่วนชุดที่ 9 เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเล่าถึงวรรณคดีไทยคือเรื่อง “รามเกียรติ์ ตอนศึกทพพิ ทรพา” ซึ่งมีคำศัพท์ยาก และมีตัวละครจำนวนมาก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทดลองว่าทั้ง 2 ชุดการเรียนรู้ใช้เวลาเพราะมีเนื้อหาในการอ่านมาก มีตัวละครเยอะ และตัวละครในวรรณคดีมีชื่ออ่านยาก ทำให้การจดจำและทำความเข้าใจใช้เวลานาน ผู้วิจัยจึงจัดซื้อตัวละครที่อ่านยากเพื่อเพิ่มคำอ่านแทรกไว้ในเนื้อหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้ง่ายและเข้าใจมากขึ้น

ชุดการเรียนรู้ที่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ผู้เรียนใช้เวลาในการอ่านและทำกิจกรรมเฉลี่ยแล้ว 54 นาที ซึ่งในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 มีเนื้อหาไม่มาก และมีคำศัพท์ง่าย ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์พื้นฐาน จึงทำให้ผู้เรียนใช้เวลาในการอ่านและทำกิจกรรมไม่นาน ผู้ทดลองให้สัมภาษณ์ว่า “ชุดที่ 1 ง่ายที่สุด เพราะมีเนื้อหาน้อย ส่วนใหญ่เป็นภาพประกอบ และคำศัพท์ในเรื่องเป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้เรียกควายจึงเข้าใจง่าย”¹ ดังนั้นผู้ทดลองจึงใช้เวลาในการอ่านและทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด

จากตารางแสดงระยะเวลาในการทดลอง ทุกชุดการเรียนรู้ใช้เวลาในการอ่านและทำกิจกรรมเฉลี่ยแล้วไม่เกิน 90 นาทีตามที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่มีความยาวและความยากเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

4.2.3 ผลการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 10 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.3.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีทั้งหมด 50 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 2 คะแนน

¹ Zhang Xuemei. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ตาราง 6 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลอง

ผู้ทดลอง	คะแนนแบบทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนแบบทดสอบ หลังเรียน	ผลต่าง
คนที่ 1	26	80	54
คนที่ 2	32	82	50
คนที่ 3	44	90	46
คะแนนเฉลี่ย	34	84	50

จากตาราง 6 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลองแสดงให้เห็นว่า ผู้ทดลองมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการอ่าน เพราะผู้ทดลองทั้ง 3 คน มีคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนคือ 34 คะแนน แสดงให้เห็นว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องควายน้อย

คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียน 84 คะแนน หมายถึงว่าผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก ผลต่างคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนคือ 50 คะแนน แสดงให้เห็นว่าผู้ทดลองได้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมหลังจากการใช้ชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2.3.2 แบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละชุดมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ข้อละ 10 คะแนน

ตาราง 7 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลอง

ชุดที่	ชื่อชุดการเรียนรู้	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนนเฉลี่ย
1	ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย	100	100	90	97
2	สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย	80	90	70	80
3	ควายในประเพณีไทย	100	100	80	93
4	ควายในพิธีกรรม	90	80	90	87
5	ควายในเพลงไทย	100	100	90	97
6	ควายในประวัติศาสตร์ไทย	80	90	90	87
7	ควายในตำนาน	90	90	70	83
8	ควายในวรรณกรรมไทย	90	70	70	77
9	ควายในวรรณคดีไทย	90	90	70	83
10	ควายในสำนวนไทย	100	90	90	93
คะแนนเฉลี่ย		92	90	81	88

จากตาราง 7 แสดงคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลอง แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนอยู่ในช่วง 80-100 คะแนน หมายถึง ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ดีมาก ชุดที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือชุดที่ 1 และ 5 คือ 97 คะแนน เพราะชุดที่ 1 เป็นเรื่องลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ซึ่งเป็นชุดการเรียนรู้ชุดแรก มีเนื้อหาไม่มาก กล่าวถึงลักษณะและประโยชน์ของควายซึ่งส่วนใหญ่มีภาพประกอบในเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาแล้วเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ในชุดนี้มีผู้ทดลอง 1 คนกล่าวว่า “หนูชอบชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 เพราะทำให้นึกถึงที่บ้านยาย ที่บ้านยายมีควาย หนูเรียนชุดการเรียนรู้ชุดนี้แล้วคิดถึงบ้าน แต่ไม่เคยรู้ว่าควายนอกจากมีสีดำแล้วยังมีสีอื่นด้วย”¹

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน เนื่องจากในชุดการเรียนรู้นี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพลงซึ่งมีผู้ทดลอง 1 คนชอบเรียนรู้ภาษาผ่านเพลงจึงมีความสนใจชุดการเรียนรู้ชุดนี้มาก “หนูชอบเรียนภาษาไทยจากการฟังเพลง ชุดการเรียนรู้สอน

¹ Zhang Xuemei. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กobilโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ความรู้ภาษาไทยจากเพลงที่มีควาย ทำให้หนูชอบเพราะได้รู้คำศัพท์เพิ่มเติม และได้ฝึกอ่านภาษาไทยด้วย”¹

จากการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะอ่านและทำกิจกรรมของผู้ทดลองทั้ง 3 คน ปรากฏว่าผู้ทดลองมีความคุ้นเคยกับควายมาก่อนอีกทั้งเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ยังอยู่ในความสนใจและความชอบของผู้ทดลอง ส่งผลให้ผู้ทดลองมีคะแนนสูงในชุดการเรียนรู้ 2 ชุดนี้

ชุดการเรียนรู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือชุดการเรียนรู้ที่ 7 ควายในวรรณกรรมไทย ผู้ทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 77 คะแนน โดยในชุดการเรียนรู้นี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมไทยเรื่องกระบือบาล ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างมาก อีกทั้งตัวละครมีหลายตัว ในเนื้อหามีทั้งชื่อตัวละครและอาชีพของตัวละคร ซึ่งบางอาชีพเป็นคำศัพท์ใหม่ที่ผู้ทดลองเพิ่งเคยพบ ผู้ทดลองจึงต้องใช้เวลามากในการจำชื่อตัวละครและทำความเข้าใจเหตุการณ์ในเรื่อง จึงเกิดการสับสนในขณะทำกิจกรรมและทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ผลคะแนนเฉลี่ยจึงออกมาน้อยกว่าชุดการเรียนรู้ชุดอื่น

จากการสอบถามผู้ทดลองทั้ง 3 คน พบว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้นักศึกษาได้ฝึกพัฒนาทักษะการอ่าน และได้รู้คำศัพท์ใหม่ที่เคยพบครั้งแรกเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยสังเกตว่าผู้ทดลองจะจดคำศัพท์พร้อมความหมายลงในกระดานโน้ตของตนเองและกล่าวว่า “ในชุดการเรียนรู้แต่ละชุดมีเนื้อหาให้อ่านมากพอสมควร และยังมีคำศัพท์ ที่ผมไม่รู้จัก ซึ่งโชคดีมากที่ทำบทย่านจะมีอธิบายคำศัพท์ซึ่งผมชอบมากที่จะได้รู้คำศัพท์”² อีกทั้งภายในชุดการเรียนรู้ยังมีกิจกรรมให้ได้ฝึกทักษะการอ่านและการคิดอีกด้วยซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้ผู้ทดลองได้ฝึกพัฒนาทักษะทางภาษาไทย “หนูชอบทำกิจกรรมหลังจากที่อ่านเสร็จ เพราะช่วยฝึกให้เรารู้ภาษาไทยมากขึ้น และในเล่มชุดการเรียนรู้ยังมีสีสันสวยงาม ทำให้น่าอ่านและน่าทำกิจกรรม”³ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เห็นว่าควายมีความสัมพันธ์กับหลายเรื่อง เช่น ประเพณี พิธีกรรม เพลง ตำนาน ประวัติศาสตร์ วรรณคดีและวรรณกรรมไทย เป็นต้น ซึ่งผู้ทดลองบอกว่า “การวิเคราะห์

¹ Zuo Jianqian. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Zhao Yiyang. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

³ Zhang Xuemei. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เรื่องใดเรื่องหนึ่งสามารถมองได้หลายเรื่อง เหมือนเรื่องควายที่ทำให้เราได้เห็นวัฒนธรรมประเพณี สถานที่ท่องเที่ยวมากมายที่เกี่ยวกับควาย ซึ่งดีมาก ๆ”¹

หลังจากที่ผู้ทดลองเรียนรู้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยพบว่าผู้ทดลองมีความรู้เรื่องควายไทยและมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนคือ 88 คะแนน หมายถึงผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน สามารถเพิ่มพูนทักษะการอ่านของนักศึกษาให้มีการพัฒนาที่ดี เพราะผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการอ่านจากบทอ่านและทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีผลคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนดีขึ้น

หลังจากการทดลองเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำของกลุ่มผู้ทดลองแล้ว ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาหลังจากการทดลองดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 แสดงการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาหลังการทดลอง

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ ของผู้ทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
35	ยังไม่ได้อธิบาย ความหมายของคำว่า “อนุรักษ์”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ อนุรักษ์ คือ ก. รักษาให้คงเดิม

¹ Zuo Jianqian. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ ของผู้ทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
36	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “คู่ทุกข์คู่ยาก”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ คู่ทุกข์ คู่ยาก คือ น. ผู้ที่ใช้ชีวิต ร่วมกันไม่ทอดทิ้งกันทั้งใน ยามสุขและยามทุกข์, ผู้ที่ ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาเป็น เวลานานปี
37	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “แสนรู้”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ แสนรู้ คือ ว. ฉลาดชาญรู้
40	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “คอก”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ คอก คือ น. ที่ล่อมช้างสัตว์บางชนิด
46	กิจกรรมสรุปความรู้ เขียน แผนผังความคิด หัวข้อย่อย “ความเป็นมา” ของหมู่บ้าน อนุรักษ์ควายไทย และ โรงเรียนกาสรกสิวิทย์	ผู้เรียนตอบไม่ได้ว่าความ เป็นมาคืออะไร ไม่เข้าใจว่า ความเป็นมาคือส่วนใดใน เนื้อเรื่อง	กิจกรรมสรุปความรู้ เขียน แผนผังความคิด หัวข้อย่อย เปลี่ยนเป็น “วัตถุประสงค์ใน การจัดตั้ง” ของหมู่บ้าน อนุรักษ์ควายไทย และ โรงเรียนกาสรกสิวิทย์
116	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “แก่งแย่ง”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ แก่งแย่ง คือ ก. พยายามเอาตัวเอา เปรียบกันหรือจะเอาแต่ได้ ข้างเดียว, ไม่ปรองดองกัน
117	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “รัดกุม”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ รัดกุม คือ ว. ไม่รุ่มร่าม, กระชับ, ไม่ยาว เยิ่นเย้อ

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ ของผู้ทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
118	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “กลัดกลุ้ม”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ กลัดกลุ้ม คือ ก. ชัดซึ้งกลุ่มอยู่ใน อก
138	ยังไม่ได้อธิบายความหมาย ของคำว่า “พ้อง”	ควรมีอธิบายคำศัพท์	อธิบายคำศัพท์ พ้อง คือ ก.กล่าวหาหรือกล่าวโทษ ต่อผู้ใหญ่หรือต่อศาล
156	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน สมพล (สม – พน)
156	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน สรรนุช (สอ- ระ - นุด)
156	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน อรอนงค์ (อน - ละ - นง)
175	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน ทรพี (ทอ – ละ – พี)
175	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน ทรพา (ทอ – ละ – พา)
175	เพิ่มคำอ่านชื่อตัวละครใน เนื้อหา	ควรมีคำอ่านของชื่อตัว ละคร	เพิ่มคำอ่าน นิลาสร (นิ – ลา – กา – สอน)

หลังจากทดลองใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนกับผู้ทดลองชาวจีนแล้ว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้ทดลองมีความรู้เกี่ยวกับควายไทยและมีพัฒนาการทางความสามารถด้านการอ่านดีขึ้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะของผู้ทดลองไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท หลังจากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เนื่องจากในการประเมินเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ในการประเมินคุณภาพมีคะแนนเฉลี่ยคือ 4.51 ซึ่งแสดงว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

และเมื่อนำไปทดลอง 1 ครั้งกับผู้ทดลอง 3 คน พบว่าผู้ทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนคือ 88 คะแนน หมายถึงผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก อีกทั้งคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนของผู้ทดลองคือ 84 คะแนน หมายถึงว่าผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้นหลังจากใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนไปทดลอง 1 ครั้งกับผู้ทดลอง 3 คน เพื่อหาคุณภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นตามคำชี้แนะของทุกคน จากนั้นจึงนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาชาวจีน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan agricultural university) ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ที่มาเรียน แลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 10 คน

ภาพประกอบ 2 บรรยากาศการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย¹

ผู้วิจัยใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 10 ชุดการเรียนรู้ และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 2 ชุด ไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ผู้วิจัยนำเสนอดังนี้

¹ รูปถ่ายโดยผู้วิจัยเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาสัญลักษณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีดังนี้

N แทน จำนวนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

Σx แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

ΣF แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายบท

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

E.I. แทน ดัชนีประสิทธิผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมี 3 ขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 10 ชุด การเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E_1)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพตัวที่สอง (E_2)

3. วิเคราะห์ผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่ใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

1.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้ค่าสถิติ ซึ่งเป็นคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 10 ชุดการเรียนรู้ ทั้งหมด 100 ข้อ และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งหมด 50 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย ใช้สำหรับการวิเคราะห์คะแนนที่ต้องการคำนวณ ในการพิจารณาภาพรวมของระดับความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = คะแนนรวม
 N = จำนวนผู้เรียน

ค่าประสิทธิภาพ ในการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพเพื่อหาคุณภาพของชุดการเรียนรู้ก่อน

เกณฑ์ประสิทธิภาพ คือ ระดับประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นระดับที่พึงพอใจว่าชุดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพถึงระดับที่จะนำไปใช้ได้ โดยเกณฑ์ประสิทธิภาพประกอบด้วย ประสิทธิภาพของกระบวนการ กำหนดว่าเป็น E1 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์กำหนดว่าเป็น E2¹

ในการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง การกำหนดอัตราส่วนร้อยละระหว่าง E1/E2 สามารถกำหนดได้สูงสุดแล้วลดต่ำลงคือ 90/90 85/85 80/80 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำส่วนเนื้อหาที่ต้องใช้เวลาฝึกฝนและพัฒนาไม่สามารถกำหนดเกณฑ์ระดับสูงได้จึงควรกำหนดเป็น 80/80 75/75 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/75²

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ E1/E2 = 75/75 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพราะชุดการเรียนรู้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย ของผู้เรียนชาวจีน โดยมีสูตรในการหาประสิทธิภาพดังนี้

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ใน *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 5(1):7-20. หน้า 9.

² แหล่งเดิม. หน้าเดิม.

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ = คะแนนรวมจากแบบทดสอบระหว่างเรียน
 A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน
 N = จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum f}{B}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum f$ = คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N = จำนวนผู้เรียน¹

ถ้าผลคะแนนค่าสถิติที่คำนวณจากสูตรสรุปแล้วถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ แสดงว่าชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าต้องปรับปรุงแก้ไข

ค่าดัชนีประสิทธิผล การวัดพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายหลังจากที่ใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ในการหาค่าดัชนีประสิทธิผล มีสูตรดังนี้

$$E.I. = \frac{P2 - P1}{Total - P1}$$

เมื่อ $E.I.$ = ค่าดัชนีประสิทธิผล
 $P1$ = ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
 $P2$ = ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
 $Total$ = ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม²

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. ใน *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. หน้า 10.

² ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนรู้การสอน*. หน้า 214.

จากตารางที่ 9 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คนจะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 81 - 96 มีค่าประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1 = 75$) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับดังนี้

ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 94
ชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 85
ชุดที่ 3 ควายในประเพณีไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 82
ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 81
ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 89
ชุดที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83
ชุดที่ 7 ควายในตำนาน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 85
ชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 84
ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 90
ชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 96

ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน คือ 86.9 ($E1 = 86.9$) แสดงว่าชุดการเรียนรู้ทั้ง 10 ชุด ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนด ($E1 = 75$) แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และมีความรู้เพิ่มเติมในส่วนของเนื้อหาที่เป็นเรื่อง วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ วรรณคดีและวรรณกรรมไทยมากขึ้น

ชุดการเรียนรู้ชุดที่กลุ่มเป้าหมายทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงสุดคือ ชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทยคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 96 ในชุดการเรียนรู้นี้มีผู้เรียนได้คะแนน 100 คะแนน จำนวน 6 คน และได้คะแนน 90 คะแนน จำนวน 4 คน โดยมีคะแนนเต็มคือ 100 คะแนน ชุดการเรียนรู้นี้เป็นชุดการเรียนรู้ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสำนวนสุภาษิตไทยที่เกี่ยวกับควาย ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่าผู้ทดลองมีความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย และรู้จักสำนวนไทยที่เกี่ยวกับควายบางสำนวน นอกจากนี้ผู้ทดลองยังชอบการนำเสนอเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ที่มีการอธิบายความหมาย ตัวอย่างสถานการณ์การใช้สำนวนนั้นในเหตุการณ์จริงอีกทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้รูปภาพประกอบที่สื่อความหมายอย่างชัดเจนถึงสำนวนต่าง ๆ ประกอบด้วยจึงทำให้ในชุด

การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนค่อนข้างชอบ อีกทั้งสำนวนต่าง ๆ ก็มีความคล้ายกับสำนวนจีน เช่น สำนวนไทย คือสืขให้ควายฟัง สำนวนจีนก็มีติดพิณให้ควายฟัง ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน คือ สั่งสอนหรือแนะนำคนโง่มักไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างสุภาสิตไทยและสำนวนจีน เมื่อเรียนรู้ชุดการเรียนรู้ชุดนี้ผู้เรียนจึงสามารถทำความเข้าใจได้ เห็นได้จากตัวอย่างดังนี้

เช่น การอธิบายความหมายของสำนวนไทยที่เกี่ยวกับควาย และตัวอย่างสถานการณ์การใช้ในชีวิตจริง

๑

บทอ่าน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูดที่เป็นขั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา เป็นถ้อยคำหรือ คำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ ในภาษาไทยจะมีสำนวนที่เกี่ยวข้องกับควาย จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความผูกพันกับควาย อย่างทราบดีว่าสำนวนไทยที่มีคำว่า “ควาย” มีสำนวนอะไรบ้าง ตามเจ้าทุยมาเลยครับ ใช้เวลา ๒๐ นาทีครับ

ควายในสำนวนไทย*

๑. ตามควาย หมายถึง การเดินเร็ว ๆ **โบราณ**เรียกว่า เดินตามควาย เพราะเมืองไทยมีควายมาก ควายใช้ประโยชน์หลายอย่างโดยเฉพาะในการทำนา จึงมีการขโมยควายเกิดขึ้น ทำให้ชาวบ้าน ต้องออกตามควายที่หายไป จึงเดินเร็ว ๆ เพื่อตามควายให้ทัน จะได้เอาควายกลับคืน

ตัวอย่าง เขาเดินเร็วอย่างกับตามควาย จนเพื่อน ๆ ตามไม่ทัน

๒. ซื้อควายหนานา ซื้อผ้าหน้าตรุษ หมายถึง การซื้อของผิดเวลา ซื้อในช่วงเวลาที่มีคนต้องการ มาก มักจะได้ของราคาแพง หรือทำอะไรไม่เหมาะกับเวลา ไม่ใช่เวลาอันควร มักได้รับความเดือดร้อน เช่น ซื้อควายหนานา คือ ในช่วงทำนาคนต้องการใช้ควายเป็นจำนวนมาก หากเราไปซื้อควายในช่วงนี้ควายจะมีราคาแพง หรือ ซื้อผ้าหน้าตรุษ คือ ในช่วงวันตรุษหรือวัน ขึ้นปีใหม่คนต้องการใช้ผ้ามาก หากเราไปซื้อผ้าเราจะต้องซื้อผ้าราคาแพง

ตัวอย่าง เธอซื้อทองมาช่วงเทศกาล**ตรุษจีน**แบบนี้ ก็แพงนะซิ เพราะใคร ๆ เขาก็ซื้อกัน อย่างที่โบราณว่าอย่าซื้อควายหนานา ซื้อผ้าหน้าตรุษ ถ้ารู้ว่าต้องใช้เวลาไม่เตรียมการไว้ล่วงหน้า

* ความหมายของสำนวนปรับปรุงจาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๙๓

ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างการอธิบายความหมายของสำนวนไทยในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10¹

¹ คัดจากชุดที่ 10 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

การใช้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสำนวนเพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจให้ผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้

๕

กิจกรรมสรุปความคิด

ช่วยเว่ยเว่ยดูภาพแล้วเขียนสำนวนไทย
ให้ตรงกับภาพทีละใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ ^^

คำชี้แจง ดูภาพแล้วเขียนสำนวนไทย พร้อมกับเติมความหมายลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑.		สำนวน ฆ่าควายอย่าเสียตายฟรีก ความหมาย การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวว่าจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย จนเสียงาน
๑๒. ส่วนที่ ๑		
๒.		สำนวน..... ความหมาย.....
๑๓. ส่วนที่ ๒		
๓.		สำนวน..... ความหมาย.....
๑๔. ส่วนที่ ๓		
๔.		สำนวน..... ความหมาย.....
๑๕. ส่วนที่ ๔		
๕.		สำนวน..... ความหมาย.....
๑๕. ส่วนที่ ๕		

๒๐๑

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างการใช้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสำนวนในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10¹

¹ คัดจากชุดที่ 10 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทอ่านเสริมที่มีเนื้อหาเปรียบเทียบทางวัฒนธรรมไทยกับจีนที่มีความเหมือนหรือคล้ายกัน

บทอ่านเสริม

ในสังคมจีนก็มีการนำคำว่า “ควาย” มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนเช่นเดียวกัน เวยเวยขอยกตัวอย่างนิดหน่อยค่ะ

รู้หรือไม่ว่าในสำนวนจีนก็มีการใช้คำว่าควาย^๑

สำนวนจีนที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนไทยโดยมีการใช้ควายในการเปรียบเทียบ ได้แก่

สำนวนติดพิณให้ควายฟัง (对牛弹琴) มีความหมายเหมือนกับสำนวนสืขให้ควายฟังของไทย คือ สั่งสอนแนะนำคนโง่ไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า

สำนวนควายแก่กินหญ้าอ่อน (老牛吃嫩草) มีความหมายเหมือนสำนวน โคนแก่ชอบกินหญ้าอ่อนของไทย คือ ชายสูงอายุที่ชอบผู้หญิงรุ่นสาว

สำนวนหนีควายป่าปะเสือ (躲过野牛碰上虎) มีความหมายตรงกับสำนวนหนีเสือปะจระเข้ ของไทย คือ หนีภัยอันตรายอย่างหนึ่งแล้วต้องพบภัยอันตรายอีกอย่างหนึ่ง

แก้วสรุปได้ว่าจากเรื่องควายในสำนวน ทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนต่างมีคำว่า “ควาย” เป็นส่วนหนึ่งในสำนวน แสดงให้เห็นว่าควายมีความผูกพันใกล้ชิดกับคนไทยและคนจีน จึงได้ถูกหยิบยกมาเปรียบเปรยในสำนวนต่าง ๆ

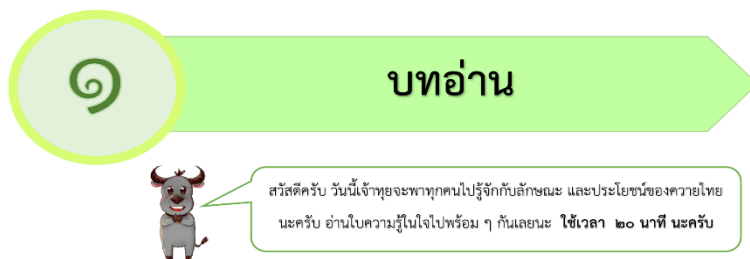
^๑ เรียบเรียงจาก การเปรียบเทียบพหุจิต-คำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย ของ กรรณิการ์ โกวิทกุล (๒๕๔๔ : ๓๐)

ภาพประกอบ 5 ตัวอย่างบทอ่านเสริมในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 10¹

¹ คัดจากชุดที่ 10 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คะแนนเฉลี่ยที่สูงลำดับรองลงมาคือ ชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 94 ในชุดการเรียนรู้นี้มีผู้เรียนได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 4 คน และได้คะแนน 90 คะแนน จำนวน 6 คน ซึ่งชุดการเรียนรู้นี้เป็นชุดการเรียนรู้ชุดแรก คำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อหาบทอ่านจึงเป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งตลอดทั้งเรื่องยังมีรูปภาพประกอบเพื่อเสริมความเข้าใจ ผู้เรียนจึงเรียนรู้ชุดการเรียนรู้ชุดนี้ได้ง่าย และทำคะแนนได้ดี เห็นได้จากตัวอย่างดังนี้

เช่น ในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 ในบทอ่านจะมีการบรรยายเนื้อหากล่าวถึงควายไทยแต่ละชนิด พร้อมทั้งมีภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สวัสดีครับ วันนี้เจ้าหูกจะพาทุกคนไปรู้จักกับลักษณะ และประโยชน์ของควายไทย นะครับ อ่านใบความรู้ในใจไปพร้อม ๆ กันเลยนะ ใช้เวลา ๒๐ นาที นะครับ

ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย *

ควาย หรือภาษาทางการเรียกว่า **กระบือ** เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ใกล้ชิดกับงาน **เกษตรกรรม** ของประเทศแถบเอเชียมาก เพราะชาวนาเลี้ยงควายเพื่อใช้เป็นแรงงานไถนา บ้างก็ใช้ควายเป็นพาหนะเข้าไปทำไร่นา บ้างก็ฆ่าควายกินเนื้อ ควายจึงมีประโยชน์หลายประการ

ควายเป็นสัตว์มีสี่ขา เท้าเป็น **กีบ** ตัวขนาดใกล้เคียงกับวัว โตเต็มวัยเมื่ออายุระหว่าง ๕-๘ ปี น้ำหนักตัวผู้โตเต็มวัยโดยเฉลี่ย ๕๒๐-๕๕๐ กิโลกรัม ตัวเมียเฉลี่ยประมาณ ๓๕๐-๔๕๐ กิโลกรัม ตัวผู้จะใหญ่กว่าตัวเมียเล็กน้อย

ควายไทยสามารถจำแนกได้เป็น ๓ ชนิด ตามสายพันธุ์ ดังนี้

๑. ควายปลัก เป็นควายที่เลี้ยงกันมากในประเทศไทย **เกษตรกร** เลี้ยงไว้ใช้งานและขายเนื้อ มีลักษณะรูปร่างลำสัน ขนสีเทาดำ หรือสีเทาเข้ม เขาโค้งเป็นวงกว้าง มีขนสีขาวรูปตัววี (V) ที่คอ เท้าทั้งสี่ข้างต่าง ขอบบนแฉกปลักโคลน มีความแข็งแรงอดทน

๒. ควายแม่น้ำ หรือ มักเรียกว่า ควายแขก ผูกควายพวกนี้ชอบลงแช่น้ำเพื่อคลายร้อน และให้ร่มมากกว่าควายไทย

๓. ควายพันธุ์ผสม เป็นควายจากการ **ผสมพันธุ์** ระหว่างควายไทยกับควายแขก เป็นพันธุ์ที่ใช้งานอีกทั้งเป็นพันธุ์เนื้อและนมด้วย บางทีเรียกว่า “ควายนีโกร” เพราะมีสีดำคล้ายควายไทย

๑. ควายปลัก

๒. ควายแม่น้ำ

๓. ควายพันธุ์ผสม

ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างบทอ่านในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1¹

¹ คัดจากชุดที่ 1 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

การกล่าวถึงประโยชน์ของควายไทยในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 พร้อมทั้งมีภาพประกอบเพื่อเพิ่มความเข้าใจ

ประโยชน์ของควายไทย

การใช้ประโยชน์จากควายไทย ควายเป็นสัตว์เลี้ยงที่ใกล้ชิดกับคนไทยมานานโดยเฉพาะกับชาวนาที่ทำงานเกษตรกรรมของประเทศในแถบเอเชียมากที่สุด ชาวนานิยมเลี้ยงควายไว้ใช้เป็นแรงงานเพื่อ **ไถนา** บ้างก็ใช้ควายเป็น **พาหนะ** ในการเดินทางไปทำไร่ทำนา บ้างก็ฆ่าควายกินเนื้อเป็นอาหาร ควายจึงมีประโยชน์หลายประการ สรุปได้ดังนี้

๑. ชาวนาใช้ควายเป็นแรงงาน

ชาวนาใช้ควายเป็นแรงงานในการทำงานหลาย ๆ อย่าง ได้แก่ ไถนา ลากของ **นวดข้าว** เป็นต้น ชาวนานิยมใช้ควายมากในอดีต โดยเฉพาะการไถนา เพราะควายเป็นแรงงานที่มีราคาถูกกว่ารถไถขนาดเล็ก ในการไถนาเสียค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูไม่มาก โดยทั่วไปเกษตรกรใช้ควายทั้งหมดผู้ เพศเมียในการทำงาน เมื่ออายุ ๓ ปี เริ่มฝึกให้ไถนา และเมื่ออายุ ๔ ปีขึ้นไป จึงเริ่มใช้งานจริง คือใช้ไถนาวันละ ๔-๖ ชั่วโมง ได้งานวันละครึ่งไร่ถึง ๑ ไร่ ข้อดีของการใช้ควายไถนา คือเท้าของควายมีขนาดเล็ก เทียบดินแล้วไม่ทำให้ดินแน่น

๒. นำนมควายสามารถนำมาดื่มได้

นํ้านมที่ได้จากควายจะมีปริมาณไขมันสูง นํ้านมเป็นสีขาว วิตามินสูง เหมือนกับนํ้านมวัว **ผลิตภัณฑ์**จากนํ้านมควาย ได้แก่ เนย (butter) นํ้ามันเนย (butter oil) เนยแข็ง (soft, hard cheese) นมข้น ไอศกรีม โยเกิร์ต เป็นต้น เนยแข็งจากนํ้านมควายนั้นจะมีสีขาว ใช้นํ้านมดิบในการผลิตน้อยกว่านํ้านมวัว เนื่องจากมีปริมาณไขมันสูงกว่า จึงเป็นที่นิยม **บริโภค** ในหลายประเทศ และควายปลักจะให้นมปริมาณนํ้ามน้อยกว่าควายแม่

๓. เนื้อควายสามารถนำมาประกอบอาหารรับประทานได้

เนื้อควายมีความแตกต่างจากเนื้อวัว คือ มีสีเข้มกว่า ไขมันมีสีขาว กล้ามเนื้อมีไขมันแทรกน้อยกว่า เราสามารถนำเนื้อควายมาประกอบเมนูต่าง ๆ ได้ เช่น ผัดกะเพราเนื้อควาย ลาบควาย เนื้อควายทอด เป็นต้น

๔. มูลควายสามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยได้

ควาย ขนาดใหญ่ให้มูลเป็นปุ๋ยในไร่ประมาณปีละ ๒-๓ ตันต่อตัว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในไร่ได้ และสามารถทำเป็นปุ๋ยแล้วขายเป็นรายได้เสริมได้ด้วย

๕. ควายเป็นทรัพย์สินของเกษตรกร

ควายเป็นทรัพย์สินของเกษตรกร ชาวนาหลายคนจึงขายควายตอนที่ขาดแคลน **ทุนทรัพย์**

๑. ควายไถนา

๒. ควายนวดข้าว

๓. ผัดกะเพราควาย

๔. ปุ๋ยขี้ควาย

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างการใช้ภาพประกอบในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1¹

¹ คัดจากชุดที่ 1 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ลำดับถัดมาที่ผู้เรียนทำคะแนนได้ดีคือ ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย ซึ่งมีเนื้อหาพูดถึงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกทศพรและทศพร ผู้เรียนทำคะแนนคิดเป็นร้อยละ 90 ในชุดการเรียนนี้มีผู้เรียนได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เรียนทั้ง 3 คนที่ได้คะแนนเต็มกล่าวว่าพวกเขาชอบเรียนวรรณคดีมาก และสนใจทางด้านวรรณคดีของไทย อีกทั้งในขณะนี้ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 วิชาที่กำลังเรียนคือวิชาวรรณคดี ทำให้เขาพอมีพื้นฐานความรู้ทางด้านวรรณคดีไทย จึงส่งผลให้ทำคะแนนในชุดการเรียนนี้ได้ดี แม้ว่าในชุดการเรียนนี้จะมีคำศัพท์ที่เป็นคำศัพท์ยากหลายคำ แต่เนื่องจากตอนท้ายในทุกบทอ่านจะมีการอธิบายความหมายของคำศัพท์และคำอ่านของศัพท์นั้น ๆ จะทำให้สะดวกและเรียนรู้ได้ดีขึ้น

เช่น ตัวอย่างคำศัพท์ท้ายบทอ่านของชุดการเรียนรู้ที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย

คำศัพท์ท้ายบทอ่าน^๑

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ขวิด	ขวิด	ก. กิริยาของสัตว์ที่ใช้เขี้ยว หรือเขานเพื่อต่อสู้ หรือทำร้าย
คำสาป	คำ - สาบ	น. คำแช่งให้เป็นไปต่าง ๆ ของผู้มีฤทธิ์อำนาจ เช่น เทวดา ฤๅษี แม่มด
เชษฐา	เชตธา	(กลอน) น. พี่ชาย
ทวยศ	ทอ - ระ - ยด	ก. คิตรี่ายต่อผู้มีบุญคุณ
เทวดา	เท - วะ - ตา	น. ชาวสวรรค์มีกายทิพย์ ตาทิพย์ หูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ เป็นโอปาติกะ
เบญจบรรพต	เป็น-จะ-บัน-พด	น. เขา ๕ ยอด คือ เขาหิมาลัย
ป่าหิมพานต์	ป่า-หิม-มะ-	น. ชื่อป่าหนาวแถบเหนือของอินเดีย
พระราชนิพนธ์	พระ - ราด - ชะ - นิ - พน	น. เรื่องที่แต่งขึ้น (ราชาศัพท์)
พระอิศวร	พระ-อิ-สวณ	น. ชื่อเรียกพระศิวะซึ่งเป็นพระเจ้าองค์หนึ่งของพราหมณ์
มหาสมุทร	มะ-หา-สะ-หุมต	น. ทะเลใหญ่
ฤทธิ	ริด	น. อำนาจศักดิ์สิทธิ์, แรงอำนาจ
วัดรอยเท้า	วัด - รอย - เท้า	ก. เทียบดูว่าพอสู้ได้หรือไม่ (สำนวน)
สังหาร	สัง - หาน	ก. ฆ่า
อนุชา	อะ-นุ-ชา	น. “ผู้เกิดภายหลัง”, น้องชาย, ราชาศัพท์ใช้ว่า พระอนุชา
ฮึกเหิม	ฮึก - เหิม	ก. ลำพองใจด้วยความศึกะนอง

ในการอธิบายคำศัพท์ ปิตติจะมีอักษรย่อบอกชนิดของคำ ดังนี้ น. หมายถึง คำนาม
ก. หมายถึง คำกริยา

ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างคำศัพท์ในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 9¹

¹ คัดจากชุดที่ 9 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ชุดการเรียนรู้ชุดที่กลุ่มเป้าหมายทำคะแนนได้ต่ำมากที่สุดคือ ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81 ในชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม กล่าวถึง พิธีสู่ขวัญควาย โดยเล่าถึงความเป็นมา ความเชื่อในการจัดพิธี ความสำคัญของพิธี และขั้นตอนในการจัดพิธีสู่ขวัญควาย ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่าในชุดการเรียนรู้นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรมที่พวกเขาไม่เคยเห็นมาก่อนจึงเข้าใจเนื้อหาได้ไม่ดีเท่าที่ควร แต่กลุ่มเป้าหมายก็ทำคะแนนผ่านระดับคุณภาพที่ตั้งไว้ เพราะผู้เรียนมีความสนใจชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กล่าวได้ว่าชุดการเรียนรู้ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม ช่วยเสริมความรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับควายให้กับผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น และนอกจากนี้ในชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนนี้จะมีเนื้อหาที่เป็นบทอ่านและมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีผลลัพธ์ทางการอ่านดีขึ้น ดังตัวอย่าง

เช่น กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ที่ช่วยให้เข้าใจและจำความหมายของคำศัพท์จากบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น

๒

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

เมื่อทุกคนอ่านคำศัพท์และความหมายเสร็จแล้ว มาเรียนรู้คำศัพท์และความหมายไปพร้อม ๆ กัน ช่วยเวรเวรทำหน่อยนะ ใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำศัพท์ต่อไปนี้ไปเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง

ขวัญ	ขอขมา	อธิษฐาน	เครื่องสังเวย	จำผู่
ฉกรรจ์	เทียมแอก	น้ำมันต์	บายศรี	พราหมณ์
๑. คำที่มีความหมายว่าสิ่งที่ไม่มีความผิด ชอบชั่วกรรม เชื่อมั่นว่าอยู่ประจักษ์ชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมา.... ขวัญ ...				
๒. คำที่มีความหมายว่า ผู้ที่ถือเพศไฉยม ฝูงชนหมื่น...				
๓. คำที่หมายถึงตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตปรารถนา.....				
๔. คำที่หมายถึงขอไม่ให้เอาโทษในสิ่งที่ได้ล่วงละเมิดหรือล่วงเกิน.....				
๕. คำที่มีความหมายว่าเอาสัตว์พาหนะผูกเข้ากับไม้วางขวางบนคอวัวหรือควายใช้ไถนาคราตนา.....				
๖. คำที่หมายถึงหัวหาญ.....				
๗. คำเรียกเครื่องเซ่นขวัญหรือรับขวัญ ทำด้วยใบตอง รูปคล้ายกระทง.....				
๘. คำที่หมายถึง น้ำที่เข้าพิธีทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้อาบ กิน หรือประพรม เป็นต้น ถือกันว่าเป็นมงคล.....				
๙. คำที่หมายถึงสิ่งสำหรับประกอบพิธีบวงสรวง, เช่นสรวง.....				
๑๐. คำที่หมายถึงหัวหน้าผู้.....				

ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

¹ คัดจากชุดที่ 4 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

กิจกรรมอ่านเอาเรื่องที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวในบทอ่านมากยิ่งขึ้น สามารถหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านและค้นหาคำตอบจากการอ่านได้

๓

กิจกรรมอ่านเอาเรื่อง

เมื่ออ่านบทอ่านจบแล้วมาฝึกตอบคำถามจากบทอ่านกันนะคะ
ช่วยเวลาย่อยตอบคำถามหน่อยค่ะ ใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยเขียน ☐ ล้อมรอบคำตอบ

๑. ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน มีอยู่ประจำตัวคน สัตว์ พืช และสิ่งของต่างๆ	☒	ไม่ใช่
๒. พิธีการสู่ขวัญควาย มีวัตถุประสงค์เพื่อขอขมาควาย และขอบคุณควาย		
๓. ควายหางาน คือ ควายที่แข็งแรงได้แรงงานเยอะ	ใช่	ไม่ใช่
๔. เสวียน เป็นอุปกรณ์ใส่เก็บข้าวเปลือกชนิดหนึ่งสานด้วยไม้ไผ่รูปทรงกลมเป็นแท่งยาว		
๕. พิธีสู่ขวัญควาย ในแต่ละภูมิภาคของประเทศ มีรูปแบบของพิธีที่เหมือนกัน	ใช่	ไม่ใช่

ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามให้ถูกต้องตามบทอ่าน

๑. ขวัญ คืออะไร

.....เป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน มีอยู่ประจำตัวคน สัตว์ พืช และสิ่งของต่างๆ ถ้าขวัญอยู่กับตัวใคร ผู้นั้นก็จะอยู่เย็นเป็นสุข ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย และไม่ตาย

๒. วัตถุประสงค์ของพิธีสู่ขวัญควายมีขึ้นเพื่ออะไร

.....

๓. ควายสำคัญกับคนไทยอย่างไร

.....

๔. ที่มาของพิธีสู่ขวัญควายมาจากเรื่องใด

.....

๕. พิธีสู่ขวัญควายอย่างง่ายที่ชาวบ้านทำ ทำอย่างไร

.....

ภาพประกอบ 10 ตัวอย่างกิจกรรมอ่านเอาเรื่อง¹

¹ คัดจากชุดที่ 4 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

กิจกรรมสรุปความรู้จากเรื่องที่อ่าน ช่วยฝึกการสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านและเพิ่มความเข้าใจเรื่องที่อ่านให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

๕

กิจกรรมสรุปความคิด

ช่วยเวรเวรเขียนสรุปบทอ่านเขียนเป็นแผนผังความคิด
จากการอ่านบทอ่านน้อยนะคะ ใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ ^^

ความหมายของขวัญ

เป็นสิ่งหนึ่งที่ไม่มิตัวตน มีอยู่
ประจำตัวคน สัตว์ พืช และสิ่งของต่างๆ
ถ้าขวัญอยู่กับตัวใคร ผู้นั้นก็จะอยู่เย็นเป็นสุข
ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย และไม่ตาย

ความสำคัญของควาย

.....
.....
.....
.....

ที่มาของพิธีสู่ขวัญควาย

.....
.....
.....
.....

วัตถุประสงค์ของพิธีสู่ขวัญควาย

.....
.....
.....
.....

ควายในพิธีกรรมไทย

ขั้นตอนการประกอบพิธีสู่ขวัญควาย

.....
.....
.....
.....
.....

ภาพประกอบ 11 ตัวอย่างกิจกรรมสรุปความคิด¹

¹ คัดจากชุดที่ 4 ของ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพตัวที่สอง (E2) ของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ค่าประสิทธิภาพ E2 หมายถึง ประสิทธิภาพผลลัพธ์ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน ในแบบทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนแสดงได้ดังนี้

ตาราง 10 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	แบบทดสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนน
1	75
2	70
3	75
4	86
5	84
6	94
7	92
8	88
9	94
10	96
$\sum F$	852
$\bar{X}$	85.2
E2	85.2

จากตาราง 10 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน คือร้อยละ 85.2 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ ($E2=75$) จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่ามี

ผู้เรียนจำนวน 1 คนได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงถึง 96 คะแนน เป็นคะแนนสูงที่สุดในจำนวนกลุ่มเป้าหมาย 10 คน รองลงมาเป็นผู้เรียน 2 คน ได้คะแนน 94 คะแนน และผู้เรียน 1 คนได้คะแนน 92 คะแนน แสดงว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของชุดการเรียนรู้ทั้ง 10 ชุดเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เรียน 1 คนได้คะแนนต่ำกว่า 75 คะแนน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เรียนคนนี้ และสังเกตว่าผู้เรียนคนนี้มีความรู้ทางภาษาไทยค่อนข้างน้อย ผู้เรียนกล่าวว่าเขายังใช้ภาษาไทยได้ไม่ดี เมื่อพบคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยเห็นจะใช้เวลาทำความเข้าใจและจดจำคำศัพท์ค่อนข้างนาน อีกทั้งจากการสังเกตผู้เรียนมักจะลืมคำศัพท์ใหม่ที่เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ของแต่ละชุดการเรียนรู้ และผู้เรียนค่อนข้างจะเฉยในการเรียนเนื่องจากผู้เรียนไม่ได้ทบทวนคำศัพท์ รวมทั้งเนื้อหาในบทเรียนก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียน จึงทำให้ทำข้อสอบหลังเรียนได้คะแนนน้อย

สรุปได้ว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 โดยมีประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนคือ $E1 = 86.9$ และประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน $E2 = 85.2$ คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนหลังจากการอ่านและทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ทีละชุด ทำให้ผู้เรียนยังมีความรู้ความเข้าใจในชุดการเรียนนั้น ๆ เป็นอย่างดี ในการทำข้อสอบระหว่างเรียนจึงได้คะแนนดี ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนมีจำนวน 50 ข้อและครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 10 ชุดการเรียนรู้ เพิ่มความยากในการทำสำหรับผู้เรียน ส่งผลให้คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าคะแนนการทำข้อสอบระหว่างเรียน

2.3 วิเคราะห์ผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่ใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I)

ผู้วิจัยหาค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อเป็นการวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมาย โดยวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งในแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน แสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการทดลอง

คนที่	แบบทดสอบก่อนเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนน	แบบทดสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 100 คะแนน	ผลต่าง
1	34	75	41
2	32	70	38
3	28	75	47
4	44	86	42
5	34	84	50
6	53	94	41
7	34	92	58
8	30	88	60
9	42	94	52
10	60	96	36
คะแนนรวม	401	854	462
E.I.	0.76		

จากตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการทดลองพบว่า คะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียนคือ 401 คะแนน ส่วนคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนคือ 853 คะแนน มีผลต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 452 คะแนน และมีค่าดัชนีประสิทธิผลคือ 0.76 แสดงว่าผู้เรียนชาวจีนมีการพัฒนาขึ้นหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

จากผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่พัฒนามากที่สุดคือผู้เรียนคนที่ 8 ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 30 คะแนน และในการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 90 คะแนน มีผลต่างคือ 60 คะแนน การที่ได้คะแนนต่ำในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายคนนี้มีความรู้ทางภาษาไทยค่อนข้างน้อย แต่ถ้าดูจากความก้าวหน้าที่มีเพิ่มมากขึ้นแสดงว่ามี

ความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคนนี้มีความเอาใจใส่ในการเรียนรู้มาก เช่น ในการอ่านบทอ่านเมื่อมีคำศัพท์ที่สงสัยหรือไม่เข้าใจจะค้นคว้าเพิ่มเติมหรือถามผู้วิจัย ในบางครั้งที่ผู้วิจัยอธิบายแล้วกลุ่มเป้าหมายคนนี้ไม่เข้าใจก็มีการใช้รูปภาพประกอบซึ่งทำให้เข้าใจได้ดีขึ้น เมื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายคนนี้ก็กล่าวว่าเขาไม่มีความรู้เรื่องควายเลย และไม่อยู่ในความสนใจ ครั้งแรกที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียนรู้สึกเครียดมาก เพราะมีคำศัพท์ที่ไม่เคยพบจำนวนมาก แต่เมื่อได้มาทำชุดการเรียนรู้ทำให้เขาได้เรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยหลายเรื่องซึ่งเขาสนใจและชอบมาก โดยเฉพาะควายในวรรณคดีและสถานที่ท่องเที่ยวไทย อีกทั้งกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ยังช่วยให้เขารู้คำศัพท์มากขึ้น และทำให้เขามีทักษะการอ่านภาษาไทยดีขึ้นเมื่อเขาเข้าใจศัพท์ยาก

ผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นเป็นลำดับที่ 2 คือผู้เรียนคนที่ 7 ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 34 คะแนน และในการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 92 คะแนน มีผลต่างคือ 58 คะแนน ซึ่งผู้เรียนคนที่ 7 ก็เป็นผู้เรียนที่ค่อนข้างมีทักษะการใช้ภาษาไทยค่อนข้างน้อย และจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนผู้เรียนเข้าใจว่าในชุดการเรียนรู้จะเรียนเกี่ยวกับควายซึ่งผู้เรียนกล่าวว่าไม่น่าสนใจจึงไม่ตั้งใจในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แต่เมื่อได้ทำชุดการเรียนรู้ชุดๆ ต่อมา ผู้เรียนเห็นว่าเรื่องที่เกี่ยวกับควาย มีทั้งประเพณี พิธีกรรม ประวัติศาสตร์ ลำานวนไทย วรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเขาชอบมาก อีกทั้งผู้เรียนยังกล่าวว่าเขาชอบทำกิจกรรมหลังจากการอ่านบทอ่านเสร็จเพราะเป็นการฝึกใช้ภาษาไทย ทำให้เขารู้คำศัพท์และอ่านภาษาไทยได้คล่องแคล่วขึ้น

ผู้ทดลองที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือ ผู้ทดลองคนที่ 10 ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 60 คะแนน และในการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 96 คะแนน มีผลต่างคือ 36 คะแนน ซึ่งเป็นผู้เรียนที่ได้คะแนนหลังเรียนสูงที่สุด เห็นได้ว่าผู้เรียนคนที่ 10 เป็นคนที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาไทยที่ดี จึงมีคะแนนก่อนเรียนที่สูงและเมื่อผ่านการเรียนรู้ชุดการเรียนรู้ทำให้คะแนนหลังเรียนดีขึ้นมาก

ผู้ทดลองที่มีคะแนนก่อนเรียนเท่ากัน คือ คนที่ 1 กับ คนที่ 7 ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 34 คะแนนเหมือนกัน และในการทำแบบทดสอบหลังเรียนคนที่ 1 ได้คะแนน 75 คะแนน มีผลต่าง 41 คะแนน คนที่ 7 ได้คะแนน 92 คะแนน มีผลต่าง 58 คะแนน แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากัน อาจได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนแตกต่างกัน เนื่องจากมีความเข้าใจในเนื้อหาไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีความตั้งใจไม่เท่ากัน แต่ผู้ที่ได้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนน้อยกว่าก็สามารถได้คะแนนแบบทดสอบ

หลังเรียนเท่ากับคนที่มีความรู้ดีกว่า จากคะแนนของผู้ทดลองคนที่ 6 กับ 9 ในการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 94 คะแนนเหมือนกัน และในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนคนที่ 6 ได้คะแนน 53 คะแนน มีผลต่าง 41 คะแนน คนที่ 9 ได้คะแนน 42 คะแนน มีผลต่าง 52 คะแนน กล่าวได้ว่าถึงแม้จะมีพื้นฐานความรู้ไม่เหมือนกัน แต่ถ้ามีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ก็สามารถพัฒนาได้ดี

จากข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 โดยประสิทธิภาพของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนคือ $E1 = 86.9$ คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียน $E2 = 85.2$ ซึ่งคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนเป็นเพราะผู้เรียนประมาทและมั่นใจในตนเองไม่ได้ทบทวนความรู้ก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียน อีกทั้งในแบบทดสอบระหว่างเรียนเป็นการทดสอบหลังจากที่เรียนเสร็จในชุดการเรียนนั้น ๆ แต่แบบทดสอบหลังเรียนเป็นการประมวลความรู้หลังจากได้เรียนรู้ชุดการเรียนครบทั้ง 10 ชุดการเรียน เมื่อกลุ่มเป้าหมายมีความมั่นใจไม่ทบทวนเนื้อหา ก่อน จึงส่งผลทำให้คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน นอกจากนี้ ช่วงเวลาที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเป็นสัปดาห์สอบกลางภาคของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเครียดและกดดันจากการต้องเตรียมการสอบในการเรียนปกติจึงส่งผลต่อการทำแบบทดสอบหลังเรียน และจากการหาค่าดัชนีประสิทธิผล ของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน คือ 0.76 สรุปได้ว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น ช่วยเพิ่มความเข้าใจคำศัพท์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวัฒนธรรมให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วย ชุดการเรียนนี้จึงมีประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวจีน

2.4 วิเคราะห์เนื้อหาของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

งานวิจัยเรื่องชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีความสำคัญของงานวิจัยคือ “สร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนทักษะทางการอ่านภาษาไทย และเสริมสร้างความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยของผู้เรียนชาวจีน” ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดการเรียนนี้ขึ้นมา โดยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ เนื้อหาด้านวิถีชีวิตไทยที่เกี่ยวกับควาย และเนื้อหาด้านภาษาและวรรณคดีที่เกี่ยวกับควาย ซึ่งผู้วิจัยได้

สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังจากที่ใช้ชุดการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลว่ามีความรู้มากขึ้นจากการอ่านและทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ ในชุดการเรียนรู้ในเรื่องความเป็นอยู่ของชาวไทยจากเรื่องควาย ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปได้ดังนี้

2.4.1 ด้านวิถีชีวิตไทยจากเรื่องควาย มีเนื้อหาทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ควายในประเทศไทย ควายในพิธีกรรม และควายในประวัติศาสตร์ไทย ดังนี้

เรื่องลักษณะและประโยชน์ของควายไทย จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง ลักษณะของควายไทย ชนิดของควายไทย และการใช้ประโยชน์จากควายของคนไทย รวมทั้งมีการกล่าวถึงควายในประเทศจีนว่ามีความสำคัญกับการทำเกษตรกรรมเช่นเดียวกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ชอบชุดการเรียนรู้ที่สุด เนื่องจากเนื้อหาและคำศัพท์ที่อ่านเข้าใจง่าย มีภาพประกอบชัดเจน “หนูชอบชุดการเรียนรู้ที่ 1 ที่สุดเพราะว่าคำศัพท์เข้าใจง่าย หนูอ่านได้ไว มีภาพเยอะ และหนูชอบทำกิจกรรม คำศัพท์หลังจากอ่านเสร็จ หนูรู้สึกว่ามันทำให้หนูจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น¹” นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังกล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ชุดนี้ทำให้พวกเขารู้จักควายมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันไม่ค่อยเห็นควายแล้ว “ในประเทศจีนจะเห็นควายได้ในชนบท ซึ่งหนูไม่ได้เห็นมานานแล้ว หนูได้อ่านชุดการเรียนรู้นี้ทำให้รู้สึกว่ในเมืองไทยมีควายหลายชนิด หนูไม่ทราบเลยว่าควายมีกี่ชนิด และควายยังเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มาก”²

ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความสนใจเรื่องควายเพิ่มมากขึ้นจากการทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 และในด้านเนื้อหาของชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1 นี้ช่วยให้รู้เรื่องควายไทย ทั้งได้เห็นวิถีชีวิตความผูกพันของคนไทยกับควายมากขึ้น

เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย เป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในเมืองไทย โดยจะกล่าวถึงสถานที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา และกิจกรรมที่มีภายในสถานที่ท่องเที่ยวนั้น โดยจะกล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีควาย 2 แห่ง คือ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จ.สุพรรณบุรี และโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ จ.สระแก้ว นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจีนที่เกี่ยวกับควายและมีลักษณะคล้ายกับของไทย

¹ Hu Die. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Liu Fei. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

หลังจากได้อ่านชุดการเรียนรู้นี้จะทำให้รู้จักควายมากขึ้น และได้เห็นว่าควายสำคัญต่อคนไทยมากจากกิจกรรมการสาธิตการใช้ควายในการช่วยงานต่าง ๆ ของคน ซึ่งเมื่อได้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่า “หนูเคยไปเที่ยวที่จังหวัดสุพรรณบุรี แต่ไม่เคยรู้ว่าหมู่บ้านควายและไม่คิดว่าควายสามารถแสดงได้ ในชุดการเรียนรู้นี้ทำให้หนูเห็นว่าควายก็สวัสดิ์ และยิ้มได้ หนูรู้สึกแปลกใจและคิดว่าควายเก่งมาก”¹

“ผมไม่เคยรู้ว่ามีที่เกี่ยวกับควาย และไม่รู้ว่ามีนาสนใจ ตอนอ่านชุดการเรียนรู้รู้สึกอยากไปเที่ยวมาก คิดว่าถ้ามีโอกาสจะไปดูการแสดงควาย อยากไปไถนา และไปขี่ควายด้วย”²

“หนูชอบไปเที่ยวค่ะ หนูชอบเรียนบทนี้ที่สุด เพราะเป็นเรื่องท่องเที่ยว ชุดการเรียนรู้ทำให้หนูรู้ว่าที่ไทยมีโรงเรียนควายด้วย รู้สึกแปลกมาก และรู้ว่าควายเป็นสัตว์ที่สำคัญของคนไทย หนูจะไปเที่ยวที่โรงเรียนควายค่ะ”

ผู้วิจัยเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับควายมากยิ่งขึ้น และเห็นภาพความผูกพันระหว่างควายกับคนไทยมากขึ้น อีกทั้งในชุดการเรียนรู้ยังทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้สึกดีต่อควายและสนใจเรื่องควายมากขึ้น

เรื่องควายในประเพณีไทย คือชุดการเรียนรู้ชุดที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหากล่าวถึง ประเพณีวิ่งควาย จ.ชลบุรี และกีฬาชนควาย จ.สุราษฎร์ธานี โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมา จุดประสงค์ในการจัดงาน และขั้นตอนในการจัดงาน นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงประเพณีชนวัวของจีนที่มีความคล้ายกับกีฬาชนควายของไทยด้วย จะได้เกิดการเปรียบเทียบทางวัฒนธรรม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนหนึ่งพอจะรู้จักประเพณีวิ่งควาย จากการรายงานข่าวหรือจากในอินเทอร์เน็ต แต่กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่เคยทราบมาก่อนถึงเรื่องประเพณีวิ่งควาย หรือกีฬาชนควายของไทย เมื่อได้อ่านชุดการเรียนรู้ชุดนี้จึงทำให้ผู้อ่านมีความรู้เรื่องประเพณีไทยมากขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ในเรื่องนี้ทำให้นักศึกษามีความรู้ เข้าใจรูปแบบวิถีชีวิตของชนชาติไทยชัดเจนมากยิ่งขึ้น “หนูเคยได้ยินประเพณีวิ่งควายของไทย แต่ไม่

¹ Liu Fei. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Wang Hongjiang. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เคยทราบมาก่อนว่ามีจัดที่ไหน เป็นอย่างไร เมื่ออ่านเนื้อหาในชุดการเรียนนี้ทำให้รู้ว่าทำไมต้องมีประเพณีวิ่งควาย”¹

“ในประเทศจีนก็มีประเพณีชนวัวเหมือนกับของไทย แต่ว่าไทยใช้ควาย ที่จีนใช้วัว จัดที่ยูเนียน”²

สรุปได้ว่าในบทนี้ทำให้ผู้เรียนได้รู้เรื่องประเพณีไทยมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้เรียนบอกความแตกต่างระหว่างประเพณีของไทยกับจีนว่ามีความใกล้เคียงหรือต่างกันตรงไหนบ้าง

เรื่องควายในพิธีกรรม จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 4 ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึงพิธีสู่ขวัญควาย ว่ามีความเชื่อ และขั้นตอนในการจัดพิธีอย่างไรบ้าง รวมทั้งมีการกล่าวถึงพิธีสู่ขวัญควายที่จัดขึ้นในประเทศจีนว่าเป็นอย่างไร

กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่าในบทนี้มีเนื้อหาค่อนข้างเยอะ คำศัพท์ค่อนข้างยาก และเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อ ซึ่งเป็นเรื่องที่กลุ่มเป้าหมายไม่ค่อยสนใจ อีกทั้งพิธีสู่ขวัญควายในประเทศจีนไม่เป็นที่รู้จัก จึงค่อนข้างอ่านยาก “หนูใช้เวลาอ่านบทนี้นานมากที่สุด เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรม แต่เมื่ออ่านจบทำให้หนูได้รับความหมายของพิธีกรรม ความเชื่อในพิธีกรรม และขั้นตอนในพิธีสู่ขวัญควาย”³

“ผมไม่รู้เกี่ยวกับพิธีกรรมแต่อ่านบทนี้แล้วรู้จักพิธีกรรมสู่ขวัญควายของไทย ซึ่งบทอ่านยากนิดหน่อยแต่โชคดีที่มีคำอธิบายศัพท์ ทำให้ช่วยอ่านได้ และได้รู้คำศัพท์เพิ่ม”⁴

สรุปได้ว่าในชุดการเรียนนี้คำศัพท์และเนื้อหาค่อนข้างยาก เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรม แต่ผู้เรียนก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ ทั้งยังทำให้รู้เรื่องพิธีกรรมความเชื่อของไทยเพิ่มขึ้น

เรื่องควายในประวัติศาสตร์ไทย คือชุดการเรียนรู้ชุดที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง ควายในศึกบางระจัน ซึ่งควายเป็นพาหนะในการรบของชาวบ้านบางระจันที่รวมตัวกันสู้กับพม่าจนตัวตาย จึงมีอนุสาวรีย์เหล่าผู้กล้าแห่งหมู่บ้านบางระจัน ซึ่งรวมถึงควายด้วย

¹ Xie Huimin. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Hu Die. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

³ Li Lu. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

⁴ Wang Hongjiang. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

กลุ่มเป้าหมายได้รู้ในเรื่องควายในประวัติศาสตร์ไทย“หนูชอบอ่านเรื่องประวัติศาสตร์ อ่านชุดนี้แล้วทำให้รู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ได้รู้จักกับบางระจัน และได้เห็นว่าควายสำคัญกับคนไทย”¹ และได้เห็นว่าควายเป็นสัตว์ที่สำคัญกับคนไทยนอกเหนือจากเรื่องเกษตร แต่เป็นในเรื่องประวัติศาสตร์การทำสงคราม “หนูไม่คิดว่านอกจากช่วยคนทำงานในนา แล้วควายยังสามารถไปรบได้”²

กล่าวได้ว่าเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องประวัติศาสตร์ของไทยมากขึ้น และได้เห็นความสามารถที่หลากหลายของควาย

2.4.2 ด้านภาษาและวรรณคดีจากเรื่องควาย มีเนื้อหาทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ ควายในเพลงไทย ควายในตำนาน ควายในวรรณกรรมไทย ควายในวรรณคดีไทย และควายในสำนวนไทย ดังนี้

เรื่องควายในเพลงไทย คือชุดการเรียนรู้ชุดที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง เพลงไทยที่กล่าวถึงควาย คือ “เพลงเขมรไล่ควาย” ซึ่งในบทเพลงจะกล่าวถึงความผูกพันของคนกับควายในฐานะที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน โดยขับร้องผ่านบทเพลงที่มีจังหวะสนุกสนาน และได้กล่าวถึงเพลงจีนที่มีคำว่าควาย

กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่า “หนูรู้สึกว่าคุณไทยสนิทกับควายมาก ๆ จึงได้เอาควายไปแต่งเป็นเพลง แต่พอได้อ่านบทอ่านเสริมแล้วก็นึกออกว่าที่จีนก็มีเพลงที่มีคำว่าควายเหมือนกัน พวกเราสนิทกับควายเหมือนกันเลยล่ะ”³ นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังกล่าวถึงชุดการเรียนรู้ว่า “หนูชอบร้องเพลง และคิดว่าการฝึกภาษาจากเพลงช่วยให้เราจดจำได้นาน เช่น ในเนื้อเพลงนี้ทำให้หนูรู้จักเครื่องดนตรีไทยมากขึ้น หนูชอบบทนี้มากที่สุดค่ะ และบทนี้ทำให้หนูรู้จักเพลงไทยเพิ่มขึ้นค่ะ”⁴

ผู้วิจัยพบว่าในชุดการเรียนรู้ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ต่าง ๆ ในเพลง และได้รู้จักเพลงไทยมากยิ่งขึ้น

¹ Hu Die. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Zhang Weixi. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

³ Zhang Weixi. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

⁴ Jiang Jiali. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เรื่องควายในตำนาน จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 7 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านเล่าถึงตำนานควายให้กำเนิดคน เหตุที่ควายต้องลากไถนา และสาเหตุที่ควายไม่มีฟันบน อีกทั้งยังกล่าวถึงควายในตำนานของจีนคือเรื่องสาวทอผ้ากับหนุ่มเลี้ยงควาย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่า “หนูสนใจเรื่องตำนาน และรู้สึกว่าการอ่านทำให้หนูเข้าใจเหตุผลของเรื่องต่าง ๆ เช่น หนูไม่รู้ว่าทำไมควายถึงไม่มีฟันบน พอได้อ่านบทนี้ก็ทำให้รู้ว่าคนไทยมีความเชื่ออย่างไรบ้าง”¹

สรุปได้ว่าในชุดการเรียนรู้ชุดนี้ช่วยทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ทางด้านตำนานไทยเพิ่มมากขึ้น

เรื่องควายในวรรณกรรมไทย จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 8 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึง วรรณกรรมไทยเรื่องกระป๋องบาล ที่มีเรื่องราวเล่าถึงกลุ่มคนที่รักควายโดยแท้จริง ยอมละทิ้งทรัพย์สินความร่ำรวยมาใช้ชีวิตในท้องทุ่งกับควาย แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไปความนิยมการใช้ควายลดลงเนื่องจากมีบริษัทรถไถมาชักจูงและใช้เล่ห์เหลี่ยมให้ชาวบ้านใช้รถไถแทนควายในการไถนา จึงเกิดการต่อสู้กันระหว่างรถไถและควาย ซึ่งสุดท้ายฝ่ายควายก็เป็นผู้ชนะเนื่องจากชาวบ้านเห็นถึงคุณประโยชน์ของการใช้ควายในวิถีชีวิตของตนเองมากกว่า ตอนท้ายของชุดการเรียนรู้ก็ยังกล่าวถึงบทกวีจีนที่กล่าวถึงควายในการเป็นผู้ช่วยของชาวนาในการไถนาด้วย

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ชุดนี้ค่อนข้างยาก เพราะเป็นการเล่าเรื่องย่อของวรรณกรรมไทย เนื้อหาค่อนข้างยาว และมีตัวละครเยอะ แต่กลุ่มเป้าหมายก็ยังอยากทำ “เนื้อหาในบทนี้ค่อนข้างยาก เพราะมีตัวละครเยอะ แต่ว่ารู้สึกท้าทาย ตอนทำกิจกรรม อยากให้อ่านแล้วจะตอบคำถามและทำข้อสอบถูกไหม”² และเมื่อเรียนจบในชุดการเรียนรู้ชุดนี้ทำให้ “หลังจากอ่านบทอ่านเสร็จ ทำให้รู้ว่าคนไทยผูกพันใกล้ชิดกับควายมาก แม้จะมีรถไถเข้ามา แต่ก็ยังอยากใช้ควายในการทำนา และบทนี้ทำให้ได้รู้จักวรรณกรรมของไทย”³

ผู้วิจัยพบว่าเมื่อเรียนเสร็จ กลุ่มเป้าหมายจะมีความรู้ทางด้านวรรณกรรมไทย รวมทั้งได้ฝึกทักษะการอ่านจากการทำกิจกรรมหลังการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างมาก

¹ Liu Fei. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Zhang Weixi. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

³ Yang Tongqing. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เรื่องควายในวรรณคดีไทย จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึงวรรณคดีไทยว่ามีควายเป็นตัวละคร คือเรื่อง รามเกียรติ์ตอนศึก ทรพีทรพา ซึ่งในวรรณคดีเรื่องนี้มีตัวละครเป็นควายในการร่วมดำเนินเรื่อง คือ ทรพี กับทรพานอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงวรรณคดีจีน เรื่องไซอิ๋วตอนปีศาจควาย ซึ่งมีตัวละครเป็นควาย ร่วมดำเนินเรื่องเช่นเดียวกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่ากลุ่มเป้าหมายชอบเรียนวรรณคดี และได้ความรู้จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์เพิ่มเติม “หนูกำลังเรียนนิชาววรรณกรรมปัจจุบัน อาจารย์พูดถึงเรื่องรามเกียรติ์ หนูดีใจมากที่ตอบคำถามอาจารย์ได้ อาจารย์ถามว่าเคยรู้จักไหม หนูตอบได้ และเล่าเรื่องตอนนี้ได้นิดหน่อย อาจารย์ชมหนูว่าเก่งมาก หนูดีใจมากค่ะ”¹

“หนูไม่ชอบเรียนวรรณคดีไทย เพราะรู้สึกว่ามันอ่านยาก ไม่ค่อยเข้าใจ แต่ในบทนี้เป็นการเล่าเรื่องเกี่ยวกับวรรณคดี ภาษาในบทอ่านไม่ยากมาก หนูพออ่านได้เข้าใจ และรู้สึกสนุกมากค่ะ”²

สรุปได้ว่าเนื้อหาในบทนี้ไม่ยากเกินไป และทำให้ได้รู้จักวรรณคดีไทย และสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ

เรื่องควายในสำนวนไทย จะเป็นชุดการเรียนรู้ชุดที่ 5 ที่ผู้วิจัยทำขึ้น โดยมีเนื้อหาในบทอ่านกล่าวถึงสุภาษิตสำนวนไทยที่มี ควาย เช่น โง่เหมือนควาย ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก เสียมเขาควาย เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงสำนวนจีนที่เกี่ยวกับควายซึ่งมีความคล้ายกับสำนวนไทย

กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นว่าส่วนมากจะมีความรู้ในเรื่องสุภาษิตไทย แม้บางเรื่องที้นำมาใช้ในชุดการเรียนรู้นี้กลุ่มเป้าหมายจะไม่รู้จัก แต่หลังจากที่อ่านบทอ่านแล้วก็ทำให้มีความรู้มากขึ้น “ผมรู้จักสำนวนที่เกี่ยวกับควาย คือ โง่เหมือนควาย แต่ไม่เคยรู้ว่าสำนวนที่เกี่ยวกับควายของไทยจะมีเยอะมาก”³

“หนูชอบเรียนเรื่องสำนวนมากที่สุดค่ะ และชอบบทนี้มากที่สุด บทนี้ทำให้หนูรู้จักสำนวนไทยเพิ่มขึ้น และหนูชอบทำกิจกรรมในบทนี้มากค่ะ ทำให้หนูเข้าใจสำนวนมากขึ้นค่ะ”⁴

¹ Li Lu. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

² Xie Huimin. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

³ Guo Nan. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

⁴ Woo Jae. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

“หนูรู้ว่ามิสุภาชีวิตไทยและสำนวนจีนที่คล้ายกันหลายอัน เช่น ไทยพูดสี่ซอให้ควายฟัง แต่สำนวนจีนคือ ดัดพินให้ควายฟัง แล้วความหมายเหมือนกันคือ เสียเวลาสอนคนโง่ หนูเข้าใจเรื่องสำนวนมากขึ้นค่ะ และชอบชุดการเรียนนี้มากที่สุด”¹

ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับควายมากยิ่งขึ้น สามารถนำสำนวนไปใช้ได้ถูกต้องตามความหมายตามสถานการณ์ อีกทั้งยังได้เปรียบเทียบความรู้ระหว่างสำนวนไทยและจีนจนเกิดความเข้าใจดียิ่งขึ้น

¹ Zhang Weixi. (2562, ธันวาคม 4). สัมภาษณ์โดย จันทิกา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์เรื่อง “ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” นี้มีจุดมุ่งหมายคือ “เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” และ “เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75” ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ชุดนี้โดยใช้เกณฑ์ $E1/E2 = 75/75$ และหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เพื่อศึกษาผลความก้าวหน้าของกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ที่กล่าวถึงเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ การสอนวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติ ควายในสังคมและวัฒนธรรมไทย การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังจากนั้นได้จัดทำเครื่องมือสำหรับใช้ในการทดลอง โดยสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน เมื่อนำชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมาทำการทดลองตามกระบวนการในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์นั้นปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ได้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน 10 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย เนื้อหากล่าวถึงลักษณะและประโยชน์ของควายไทย

ชุดที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย เนื้อหากล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีควาย เช่น หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จ.สุพรรณบุรี โรงเรียนกาสรกสิวิทย์ จ.สระแก้ว

ชุดที่ 3 ควายในประเทศไทย เนื้อหากล่าวถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีควาย เช่น ประเพณีวิ่งควาย กีฬาชนควาย

ชุดที่ 4 ควายในพิธีกรรม เนื้อหากล่าวถึงพิธีกรรมที่เกี่ยวกับควายคือ การสู่ขวัญควาย

ชุดที่ 5 ควายในเพลงไทย เนื้อหากล่าวถึงเพลงไทยที่เกี่ยวกับควาย คือเพลงเขมรไล่ควาย

ชุดที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย เนื้อหากล่าวถึงประวัติศาสตร์ไทยที่เกี่ยวกับควาย คือศึกบางระจัน

ชุดที่ 7 ควายในตำนาน เนื้อหากล่าวถึงตำนานที่เกี่ยวกับควาย เช่น ควายให้กำเนิดคน เหตุที่ควายลากไถนา ทำไมควายจึงไม่มีฟันบน เป็นต้น

ชุดที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย บทอ่านกล่าวถึงวรรณกรรมไทยที่เล่าถึงเรื่องของควาย คือเรื่องกระบือบาล

ชุดที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย บทอ่านกล่าวถึงวรรณคดีไทยที่มีควายเป็นตัวละครของเรื่อง คือเรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกทศพิทรรพ

ชุดที่ 10 ควายในสำนวนไทย เนื้อหากล่าวถึงความหมายของสำนวนที่เกี่ยวข้องกับควายและมีการยกตัวอย่างการใช้สำนวนไทยในสถานการณ์จริง

จากนั้นผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 100 ข้อ แบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ ลำดับต่อไปผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา รูปแบบ และภาษา แล้วจึงรวบรวมข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข เช่น แก้ไขภาษาให้ถูกต้อง แก้ไขข้อตัวละครผู้ดำเนินกิจกรรมภายในชุดการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนการเรียงบท เปลี่ยนภาพประกอบให้สื่อความหมายชัดเจน แก้ไขข้อสอบในแบบทดสอบให้ชัดเจน เป็นต้น เมื่อแก้ไขแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจดูความถูกต้อง แล้วจึงนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวจีน 3 คนในการทดลองครั้งที่ 1 เพื่อปรับปรุงให้เครื่องมือมีคุณภาพดีขึ้น

การทดลองครั้งที่ 1 ผู้ทดลองเป็นนักศึกษาชาวจีน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan agricultural university) ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ที่มาเรียนแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 3 คน ผลการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนของผู้ทดลองคือร้อยละ 88 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของผู้ทดลองคือร้อยละ 84 จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่าผู้ทดลองมีพื้นฐานภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเพิ่งเดินทางมาเรียนที่เมืองไทยเป็นเวลาเพียง 2 เดือนเท่านั้น แต่ผู้ทดลองสนใจพัฒนาทักษะการอ่าน และเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา

และวัฒนธรรมไทย จึงยินดีร่วมมือในการทดลอง ผู้ทดลองตั้งใจทำชุดการเรียนรู้มากและมีการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วย เช่น หาคำอธิบายศัพท์เพิ่ม สอบถามจากผู้วิจัย แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้วิจัย เป็นต้น เป็นผลทำให้ได้คะแนนดี

อีกทั้งผู้ทดลองยังได้เสนอแนะว่าควรเพิ่มการอธิบายความหมายของคำศัพท์ท้ายบท ในชุดการเรียนรู้บางชุดที่ในเนื้อหายังมีคำศัพท์ที่ยากเกินไป และในส่วนของเนื้อเรื่องที่มีตัวละครแล้วชื่อตัวละครอ่านค่อนข้างยาก จึงควรมีคำอ่านกำกับไว้เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาอ่านแล้วจดจำได้สบายขึ้น ผู้วิจัยจึงแก้ไขปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามคำชี้แนะของผู้ทดลองโดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan agricultural university) ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ที่มาเรียนแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 10 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

2. ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ 86.9/85.2 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 75/75 โดยประสิทธิภาพแบบทดสอบระหว่างเรียนในชุดการเรียนรู้ (E1) ทั้ง 10 ชุดการเรียนรู้อยู่ระหว่าง 80.00 - 89.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพตัวแรก (E1) เป็น 86.9 และประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (E2) เป็น 85.2

ในการทดลองพบว่ากลุ่มเป้าหมายได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 40.1 คะแนนและคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 85.2 คะแนน แสดงว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้เพิ่มเติมหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้ โดยชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 86.9/85.2$ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 75/75$ หมายถึงชุดการเรียนรู้นี้มีคุณภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นประสิทธิภาพตัวหลัง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.2 สังเกตได้ว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนหลังจากการอ่านและทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ทีละชุด ทำให้มีความรู้ในชุดการเรียนรู้ นั้น ๆ เป็นอย่างดี ในการทำข้อสอบระหว่างเรียนจึงได้คะแนนดี ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนมีจำนวน 50 ข้อและครอบคลุมเนื้อหาทั้ง

10 ชุดการเรียนรู้เพิ่มความยากในการทำสำหรับผู้เรียน เป็นผลให้คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าคะแนนการทำข้อสอบระหว่างเรียน

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังได้รับความรู้เพิ่มเติมอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม วัฒนธรรมจากเรื่องควาย และด้านภาษาและวัฒนธรรมจากเรื่องควาย

ด้านวิถีชีวิตไทยจากเรื่องควาย มีเนื้อหาทั้งหมด 5 ชุดการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ที่ 1 ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย ชุดการเรียนรู้ที่ 2 สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ควายในประเพณีไทย ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ควายในพิธีกรรม และชุดการเรียนรู้ที่ 6 ควายในประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มเป้าหมายทำคะแนนระหว่างเรียนได้ 80 คะแนนขึ้นไป แสดงว่าคะแนนอยู่ในระดับดีมาก¹ จากการอ่านเนื้อหาในบทอ่านทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเรื่องควายในเมืองไทยที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน มีความรู้เพิ่มเติมจากการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ของคนไทยจากควาย ได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่มีควายในประเทศไทย มีความรู้เรื่องประเพณีพิธีกรรมที่มีควายไทย อีกทั้งยังมีความรู้เรื่องควายในประวัติศาสตร์ไทย นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีความรู้เพิ่มเติมจากการเปรียบเทียบทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของตนเองในด้านความใกล้ชิดระหว่างคนกับควายในวิถีชีวิตของคนจีน ทั้งในเรื่องการใช้ควายในการทำเกษตรกรรม สถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับควายในประเทศจีน ประเพณีพิธีกรรมของจีนที่คล้ายกับของไทย และประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับควายในประเทศจีน

ด้านภาษาและวัฒนธรรมจากเรื่องควาย มีเนื้อหาทั้งหมด 5 ชุดการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ที่ 5 ควายในเพลงไทย ชุดการเรียนรู้ที่ 7 ควายในตำนาน ชุดการเรียนรู้ที่ 8 ควายในวรรณกรรมไทย ชุดการเรียนรู้ที่ 9 ควายในวรรณคดีไทย และชุดการเรียนรู้ที่ 10 ควายในสำนวนไทย กลุ่มเป้าหมายทำคะแนนระหว่างเรียนได้ 80 คะแนนขึ้นไป แสดงว่าคะแนนอยู่ในระดับดีมาก² จากการอ่านเนื้อหาในบทอ่านทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย ได้รู้จักเพลงไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นเพลงที่พูดถึงควาย ได้รู้ตำนานอธิบายเหตุของไทยที่เล่าเรื่องควาย เรื่องกำเนิดคนที่เล่าถึงคนว่าเกิดมาจากจมูกของควาย ตำนานอธิบายสาเหตุของควายว่าทำไมต้องลากไถนา ตำนานที่บอกสาเหตุว่าทำไมควายถึงไม่มีฟันบน อีกทั้งยังมีความรู้จากวรรณกรรมคือเรื่องกระป๋อบาล และมีความรู้เรื่องวรรณคดีไทยเพิ่มเติมคือ

¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการวัดและประเมินผล การศึกษา. หน้า 66.

²มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการวัดและประเมินผล การศึกษา. หน้า 66.

เรื่องราวเกียรติ ตอณศักดิ์ ทรพา นอกจากนี้ยังทำให้เข้าใจความหมายของสุภาษิตไทยที่เกี่ยวกับควายและนำสุภาษิตเหล่านั้น ๆ ไปใช้ได้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 คน พบว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายมาก ช่วยให้ผู้เรียนฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากการอ่านและทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เป็นคำยาก และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าประโยชน์และความสำคัญของควายไทย และเห็นว่าทั้งในประเทศไทยและจีนมีควายเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายเรื่อง ทำให้มีความรู้สึกที่ดีกับควาย จากการเรียนในชุดการเรียนรู้นี้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ประโยชน์ได้จึงกล่าวได้ว่าชุดการเรียนรู้นี้มีประโยชน์ต่อผู้เรียน

ดังนั้นชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2=75/75$ แสดงว่าชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนได้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนและยังช่วยเพิ่มความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยให้ผู้เรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้

การอภิปรายผล

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาแต่ละสาขาวิชา เพราะวิชาการต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและจับใจความจากเรื่องที่อ่าน จากนั้นจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นการสอนการอ่านภาษาไทยให้แก่นักศึกษาที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ จึงควรเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพราะถ้าทักษะการอ่านดีจะช่วยพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ และทำให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจเรื่องใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

การสอนการอ่านจับใจความสำคัญให้ผู้เรียนชาวจีนนั้น ต้องสอนให้เข้าใจความรู้ในด้านประเพณี ด้านวรรณคดี ด้านวรรณกรรม ด้านประวัติศาสตร์ และด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์แก่นักศึกษาชาวจีนที่เรียนวิชาภาษาไทย เพราะได้ความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากการเรียนภาษาอย่างเดียว การเรียนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมช่วยให้เรามองเห็นวิถีชีวิต ความคิด คนในสังคม ดังนั้นในการเรียนภาษาต่างประเทศจึงต้องเรียนภาษาและวัฒนธรรม

ควบคู่กัน ดังที่ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547 : 269) กล่าวว่า “การสอดแทรกวัฒนธรรมในการสอนภาษาไทย มีประโยชน์แก่ผู้เรียนหลายประการ คือทำให้นักศึกษาใช้ภาษาสื่อความหมายได้เหมาะสมเพราะเมื่อผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมไทย เช่น เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมของคนไทยแล้ว ก็จะเข้าใจวิธีคิด การกระทำ รวมทั้งคำพูดที่ใช้ในการสื่อสารของคนไทยด้วย”¹ กล่าวได้ว่า ความรู้ทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามีความจำเป็นต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ จะช่วยให้ผู้เรียนเปิดใจกว้าง ยอมรับสิ่งที่แปลกไปจากตน และยังมีผลต่อความเข้าใจภาษาดีกว่าการเรียนรู้ตัวภาษาเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการนำเรื่องราวที่นักศึกษาชาวจีนคุ้นเคยมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนทักษะการอ่านจึงเป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนภาษาต่างประเทศได้ดี

ควายเป็นสัตว์ที่ช่วยเหลือชาวนาไทยมาโดยตลอด เราใช้ควายเป็นแรงงานเพื่อการเกษตร การเดินทางหรือการขนของสมัยก่อนก็ใช้ควาย แม้แต่ในการออกรบคนในอดีตยังใช้ควายเป็นพาหนะในการรบ ควายจึงผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมายาวนาน ควายปรากฏในภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งในสังคมจีนควายก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมจีนด้วย การนำเรื่องราวเกี่ยวควายมาเป็นเนื้อหาในเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงช่วยเรื่องการเรียนรู้การสนทนาไทยอย่างหนึ่งที่จะทำให้ นักศึกษาชาวจีนได้เพิ่มทักษะการอ่านภาษาไทยและช่วยเพิ่มความรู้ทางวัฒนธรรมไทยพร้อมกันจากเรื่องราวที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย เมื่ออ่านเนื้อหาแล้วสามารถเปรียบเทียบกับความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมของชาติตัวเองได้ ทั้งช่วยส่งเสริมให้เรียนรู้ได้ดีด้วย

ดังนั้นการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน จะเป็นประโยชน์ในการช่วยฝึกพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้ดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยเสริมความรู้ทางเรื่องวัฒนธรรมไทยไปพร้อมกัน นอกจากนี้ครูผู้สอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวต่างชาติยังสามารถนำแนวทางการสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมาสร้าง ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยอีกเล่มหนึ่งได้ ชุดการเรียนรู้นี้จึงมีประโยชน์ทั้งสำหรับนักศึกษาและครูผู้สอน

¹ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ ใน *วรรณวิทัศน์*,

ข้อเสนอแนะ

1. ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนสามารถเป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น
2. ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนสามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องได้ เช่น วิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย วิชาวรรณคดีไทย เป็นต้น

บรรณานุกรม

- เรณิการ์ โกวิทกุล. (2544). *การเปรียบเทียบภาษิต-คำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย*.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาจีน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เองสงเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์. (2560). 14 พฤษภาคม “วันอนุรักษ์ควายไทย”.
สืบค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2561. จาก <http://secretary.ld.go.th/index.php/informationld/newsld/2678-14-103-2560>.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). *นวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เทิด แก่นจำปี. (2531, กันยายน). ควาย. *ศึกษาศาสตร์สาร*, 13(4) : 65-69.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). *ทรัพยากรการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางและภาค
ตะวันออก*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- เตตติชัย พินโน และอมรชัย คณิกโกศล. (2554). *ภาษากับการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กศรินทร์ หาญดำรงรักษ์. (2555). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- กษสิริรักษ์ นิตยสุทธิ. (2554). *การสร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากสำนวนไทย สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างประเทศ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา. (2539). *เอกสารประกอบการสอนวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา*. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- รัญ จันทลักขณา. (2524). *ควายในระบบไร่ไถนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัญ จันทลักขณา. (2553). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 12*.
กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
- วีรวรรณ คุณาภินันท์. (2542). *เทคนิคการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

- ฉิน เซียวเซียว (Chen Xiaoxiao). (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค KWL Plus สำหรับนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย , 8 (17) : 1-3.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (20301) : เอกสารการสอนชุดวิชา. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพิมพ์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1) : 7-20.
- ชิง, ซิโอยาง. (2556). ชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐกมล วัชรวงษ์ทวี. (2556). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป สาระ ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วितยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.
- ถาวร ลิกขโกศล. (2555). เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ธัญรัศม์ พูลสวัสดิ์. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาว ต่างประเทศ.วรรณวิทัศน์, 4 : 268-278.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552, พฤศจิกายน). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ. วรรณวิทัศน์, 9 : 107-120.
- นอวรรณ พันธุเมธา. (2555). คลังคำ : คู่มือการใช้ภาษาไทยแนวใหม่. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- นันทินิตย์ อนุศาสนะนันท์. (2549). “ควายกับคน” ความสัมพันธ์ในสังคมไทย : ศึกษาผ่าน ดำนาน เรื่องเล่า ประเพณี พิธีกรรม และวิถีชีวิตควายที่เปลี่ยนไป. รายงานการศึกษา เฉพาะบุคคล ศศ.บ. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

- นิภา กุ่มพษ์ศักดิ์. (2555, มกราคม – ธันวาคม). ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษานักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์*, 31(1) :124.
- นิกร สองห้วยไพร; สุพรชัย พ้ารี และ โฆษิต เหลือจรัสสุริยา. (2552). *ลักษณะทั่วไปของควายไทยกับการตัดสินใจการประกวด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นิติรัตน์ บุญเรือง. (2559). *แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง"บัว" สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา วิจารณ์นัท. (2551). *การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเกิด คอวหาเวช. (2545). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2536). *ศาสตร์และศิลป์แห่งภาษา*. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ประคอง นิมนานเหมินท์. (2560). *คติชนคนไทยในวัฒนธรรมข้าว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชิด สกฤษณ์พัฒน์. (2548). *ศิลปะและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ประภัสสร เกตุจันทร์. (2551). *ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2550). *วัฒนธรรมทางภาษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสพ บุรณมานัส. (2520). *กระบือ = Bos bubalis*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). *การอ่าน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรัตน์ ถิระนันท์. (2554). แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8

โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

พวงพรรณ ภูขำ. (2561). ทำไมเด็กจีนฮิตเดินทางมาเรียนเมืองไทย?. สืบค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2561.

จาก https://voicetv.co.th/read/SJGI_0IIM.

พิสิทธิ์ อุดมผล. (2555). ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการอนุรักษ์ควายไทย: กรณีศึกษา

ชาวนาดำบลดอนปรางค์ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. สารนิพนธ์ ศศ.ม.

(ไทยศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2556). คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

ปทุมธานี: พิพิธภัณฑ์ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มนตรี ตราโมท. (2553). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 13 .

กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการวัดและ

ประเมินผลการศึกษา. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2557). การอ่านภาษาไทย :

เอกสารการสอนชุดวิชา 10202 = Thai reading. นนทบุรี: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มูร้อด มูชอ. (2557). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์

ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วรรัตน์ ชอเชวี. (2556). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ.

สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุพิน จันทรเรือง. (2547). ความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาชาวจีน วิชาภาษาไทยเพื่อการ

สื่อสารชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด : โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรม.

- เชียงราย: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2537). *การเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- ระพีพร โพธิ์ศรี. (2545). *การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. อุตรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ.2554. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2538). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริวรรณ วิบูลย์มา. (2556). *ทาสถกสิวิทย์ : ศาสตร์ของคนและควายไถนา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแก่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). *พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ = Foundations of teaching as a foreign language*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สง่า กาญจนาคพันธุ์. (2539). *สำนวนไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- สมชาย นิลอาธิ. (2559). *ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล : มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548, พฤศจิกายน). *การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. *วรรณวิทัศน์*, 5 : 215-216.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2545). *คู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สิทธิพร ณ นครพนม. (2542). “ควาย : สัตว์” ใน *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่มที่ 2*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. หน้า 636.
- สนิท สัตโยภาส. (2556). *การสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). *นวัตกรรมการเรียนการสอน...เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุจิตต์ วงศ์เทศ. (2548). *ควายให้กำเนิดคน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา.สุนทรประเสริฐ. (2533). *การผลิตชุดการสอน*. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี.

- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาณี ปิยพสุนทรา. (2551). *สนุกกับสำนวนจีนพักท้าย*. กรุงเทพฯ: ทฤษฎี.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2556). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสฐียรโกเศศ. (2520). *วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คลังวิทยา.
- เสาวนีย์ ดำรงโจนสกุล. (2560, กรกฎาคม – ธันวาคม). ปัญหาการออกเสียงและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาจีน. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 27 (2): 31-40.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). *เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- หลิว หลงฮั่น. (2559). *การสร้างชุดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติเรื่องขนมมงคลไทย*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุমানราชธน, พระยา. (2532). *รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- อภิวันท์ เพชรแสนคำ. (2562) . *ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- อรอุมา ทิพย์สุวรรณ. (2559). *ชุดการสอนตามกลวิธีการเรียนรู้ ทางภาษา เรื่อง มรดกไทย-มรดกโลก สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี จิตติโสภาค. (2536). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบชี้แนะที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัญชลี ทำทอง. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอนห์น. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การมัธยมศึกษา). ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Phyblas. (2557). พิพิธภัณฑ์เกษตรกรรมจีน. สืบค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2561,
จาก <https://phyblas.hinaboshi.com/20140317>.

การสัมภาษณ์

Guo Nan. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Hu Die. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Jiang Jiali. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Li Lu. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Liu Fei. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Wang Hongjiang. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Woo Jae. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Xie Huimin. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Yang Tongqing. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Yue Hu. (2561, 8 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

Zhang Xuemei. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Zhang Weixi. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Zhao Yiyang. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

Zuo Jianqian. (2562, พฤศจิกายน 7). สัมภาษณ์โดย จันทิภา กบิลโรจน์ ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา .

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีนมี 3 ท่าน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา สังกัด สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ สังกัด สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ ดร. จัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ สังกัด สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศร 6918/ ๒๕๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

3 เมษายน 2562

เรื่อง ขออนุมัติโครงการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติโครงการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 927 2979

ที่ ศธ 6918/ ๗๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๖ เมษายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เนื่องด้วย นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบูรณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 927 2979

ที่ ศธ 6918/ ๗ ๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๓ เมษายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียน อาจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมพ์ลสิทธิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสolkarn เพิ่มพูนวิวัฒน์)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 927 2979

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

**แบบประเมินคุณภาพ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง โปรดประเมินความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพดี

ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพพอใช้

ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีต้องปรับปรุง

รายการประเมินคุณภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหา มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน		✓			
1.2 ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน		✓			
1.3 ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน		✓			
1.4 มีการเรียงลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้		✓			
2. ด้านภาษา					
2.1 ภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน		✓			
2.2 ภาษาที่ใช้ เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓			
2.3 ภาษาที่ใช้ ถูกต้องตามลักษณะของภาษา		✓			
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และการนำเสนอ					
3.1 ขนาดตัวอักษร มีความเหมาะสม			✓		
3.2 ภาพประกอบ สอดคล้องกับเนื้อหา		✓			
3.3 ภาพประกอบที่ใช้ สื่อความหมายได้ชัดเจน			✓		
3.4 รูปเล่มสวยงามและน่าสนใจ			✓		
4. กิจกรรม					
4.1 กิจกรรมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น		✓			
4.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน		✓			
4.3 กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาเรียน			✓		
4.4 กิจกรรมมีความหลากหลายและสร้างความสนใจ		✓			
ผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะ

- รูปแบบเอกสารตามหลักตามหลักเกณฑ์ และแบบฟอร์มที่ควรใช้ควร
กัน คำนึงถึงประโยชน์ไว้ก่อนพิจารณาอื่น และผู้รับหนังสือ=เรื่องใหม่/และ-หรือให้ใช้กัน
ตลอดจนการพิจารณาเรื่องใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
- พิจารณา "เรื่อง" ของเอกสารให้ชัดเจนว่ามี อาจทำในกรณีที่มี
ทั้ง "เรื่อง" ใน "แบบฟอร์มเรื่อง" เช่น อาจใช้ " " เพื่อบอกว่าเป็นเรื่อง
และอาจระบุไว้ในแบบฟอร์มเรื่องใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
- จุดประสงค์หลักของเอกสารเรื่องใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
หากมีผลให้เกิดความแตกต่างจากเดิมหรือไม่ อย่างไร และข้อควรระวัง
พัฒนาการ=ความ ตามความเรื่องใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ

ลงชื่อผู้ประเมิน
()

เช่น เพื่อความชัดเจนของเอกสาร และอาจมีข้อควรระวัง
ในกรณีนี้ แต่อย่างไรก็ตาม อาจใช้วิธีอื่นได้ และ พิจารณาความ
ความใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
หรือแบบอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
ตามความใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ

ในกรณีที่เอกสารเรื่องใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
ที่ส่งมาพิจารณาใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ
อาจมีข้อควรระวังใหม่/หรือการแก้ไขความในแบบตามแบบ

**แบบประเมินคุณภาพ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน**
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดประเมินความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก
ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพดี
ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพพอใช้
ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีต้องปรับปรุง

รายการประเมินคุณภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓				
1.2 ปริมาณของเนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	✓				
1.3 ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
1.4 มีการเรียงลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	✓				
2. ด้านภาษา					
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน	✓				
2.2 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓				
2.3 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามลักษณะของภาษา	✓				
3. ด้านรูปแบบ ภาพประกอบ และการนำเสนอ					
3.1 ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม	✓				
3.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	✓				
3.3 ภาพประกอบที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน	✓				
3.4 รูปแบบสวยงามและน่าสนใจ	✓				
4. กิจกรรม					
4.1 กิจกรรมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	✓				
4.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓				
4.3 กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาเรียน	✓				
4.4 กิจกรรมมีความหลากหลายและสร้างความสนใจ	✓				
ผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะ

- เสนอแนะการรับพัสดุเพื่อทดแทน...
- ทดสอบวิธีการคำนวณในทำนองเดียวกัน
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...
- เสนอแนะการคำนวณต้นทุนของ...

ลงชื่อผู้ประเมิน

(๑๑.๑.๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑)

แบบประเมินคุณภาพ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดประเมินความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพดี

ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพพอใช้

ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีต้องปรับปรุง

รายการประเมินคุณภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหา มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓				
1.2 ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	✓				
1.3 ระดับความยากง่ายของเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียน		✓			
1.4 มีการเรียงลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้		✓			
2. ด้านภาษา					
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน	✓				
2.2 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓				
2.3 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามลักษณะของภาษา	✓				
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และการนำเสนอ					
3.1 ขนาดตัวอักษร มีความเหมาะสม	✓				
3.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	✓				
3.3 ภาพประกอบที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน		✓			
3.4 รูปเล่มสวยงามและน่าสนใจ	✓				
4. กิจกรรม					
4.1 กิจกรรมช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	✓				
4.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓				
4.3 กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาเรียน	✓				
4.4 กิจกรรมมีความหลากหลายและสร้างความสนใจ	✓				
ผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะ

อุปสรรคการเข้าถึงสถานที่ให้บริการ

ลงชื่อผู้ประเมิน สุวิทย์ วัฒนวงศ์
(.....)

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว 8718/1544

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

3 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการจัดทำ

เรียน คณะคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เนื่องด้วย นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบ โดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง “ความพึงพอใจ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน” กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 13 คน โดยขอใช้สถานที่หอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ระหว่างเดือนกันยายน 2562 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 927 2979

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของชุดการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

แบบทดสอบ

ทุกคนช่วยเว่ยเว่ยทำแบบทดสอบหน่อยนะคะ
มีเวลา ๕๐ นาที ให้ x ทับตัวเลือกข้อที่ถูกที่สุดค่ะ

๑. ข้อใดกล่าวถึงควายไม่ถูกต้อง

- ก. ภาษาทางการเรียกควายว่า “กระปือ”
- ข. ควายปลักเป็นควายที่ชอบนอนแช่ปลักโคลน
- ค. ควายไทยสามารถจำแนกได้ ๓ ชนิด ตามสายพันธุ์
- ง. ควายแม่น้ำเป็นควายที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างควายไทยกับควายแขก

๒. ข้อใดคือข้อดีของการใช้ควายไถนา

- ก. ร่างกายของควายสามารถอดทนทำงานเป็นเวลานานได้
- ข. เท้าของควายมีขนาดเล็กเหยียบดินแล้วไม่ทำให้ดินแน่น
- ค. ตัวของควายมีขนาดใหญ่และมีแรงมากสามารถลากไถนาได้ง่าย
- ง. หลังของควายใหญ่และแข็งแรงสามารถลากไถอันใหญ่ได้ ทำให้งานเสร็จไวขึ้น

๓. ข้อใดคือลักษณะของควายเผือก

- ก. ควายที่มีผิวหนังสีชมพู ขนยาวและเขามีสีเหลือง
- ข. ควายสีเทาเข้มเกือบดำ มีขนสีเหลืองคล้ายสีทองปกคลุม
- ค. ควายที่เลี้ยงกันมากในประเทศไทยเอาไว้ใช้งานและขายเนื้อ
- ง. ควายที่ชอบลงไปแช่น้ำเพื่อคลายร้อนและให้นมมากกว่าควายไทย

๔. ข้อใดบอกความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

- ก. มูล หมายถึง อุจจาระของสัตว์ ขี้ เศษ ของสิ่งต่างๆ
- ข. ปุ๋ย หมายถึง สิ่งที่ใส่ลงไปในดินหรือให้ธาตุอาหารพืช หนึ่งหรือหลายธาตุ
- ค. กีบ หมายถึง ส่วนของสิ่ง เช่น ดอกไม้ ผลไม้ที่เรียงชิดติดกันหรือซ้อนกัน
- ง. ตกกระ หมายถึง มีลักษณะเป็นจุดดำ ๆ ที่ผิวกายคน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ

๕. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ของควาย

- ก. เราสามารถใช้ควายเป็นแรงงานได้
- ข. นำนมควายเราสามารถนำมาดื่มได้
- ค. มูลควายสามารถนำมาทำเป็นยารักษาโรคได้
- ง. เมื่อเราไม่มีเงินเราสามารถนำควายไปขายแลกเงินได้

๖. พฤติกรรมของใครไม่สอดคล้องกับสำนวน “อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น”

- ก. ขวัญ ช่วยป้าเลี้ยงน้องเสมอเวลาไปนอนที่บ้านป้าช่วงปิดเทอม
- ข. เรียม ทำอาหารให้ตายายรับประทานทุกครั้งเวลาไปค้างบ้านท่าน
- ค. เจ้าหุ่ย ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องทุกครั้งหากต้องไปนอนที่ห้องพักของเพื่อน
- ง. เวยเวย จะนอนตื่นสายๆ และเก็บตัวอยู่ในห้องเสมอเวลาไปนอนที่บ้านน้า เพราะจะได้

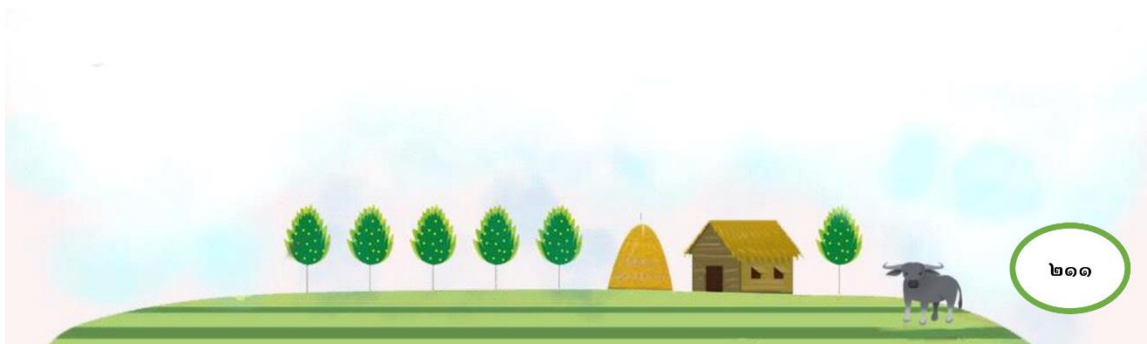
ไม่เกะกะเวลานำทำความสะอาด

๗. “การก่อสร้างอาคารหลาย ๆ ชั้น ถ้าวิศวกรผู้ออกแบบก่อสร้าง คิดแต่จะประหยัดวัสดุก่อสร้าง เช่น ใช้เหล็กที่มีขนาดเล็กกว่าที่ควรจะเป็น หรือ ใช้น้อยกว่าที่ควรจะใช้ จะทำให้อาคารไม่มั่นคงถาวร หรือ อาจจะพังทลายลงก่อนจะก่อสร้างเสร็จก็ได้” จากเหตุการณ์นี้สอดคล้องกับสำนวนในข้อใด

- ก. โง่เหมือนควาย
- ข. โตเป็นวัวเป็นควาย
- ค. ช่วควายอย่าเสียตายพริก
- ง. ซื้อควายหนัานา ซื้อผ้าหน้าตรุษ

๘. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “เสียม”

- ก. อดทน
- ข. ยุแหย่
- ค. ระแวง
- ง. พยายาม

๙. ส่วนวนในข้อใดมีความหมายว่า “สั่งสอนแนะนำคนโง่ไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า”

- ก. สีสขอให้ควายฟัง
- ข. เสียมเขาควายให้ชนกัน
- ค. ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
- ง. อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตายเป็นวันวันควายให้ลูกท่านเล่น

๑๐. ส่วนวนในข้อใดมีที่มาจากกรณีที่เมืองไทยมีควายมากจึงเกิดการขโมยควายขึ้นแล้วชาวนาต้องการควายคืน

- ก. ตามควาย
- ข. สีสขอให้ควายฟัง
- ค. ฆ่าควายอย่าเสียตายฟรี
- ง. ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก

๑๑. บุคคลในข้อใดไม่สามารถไปเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยได้

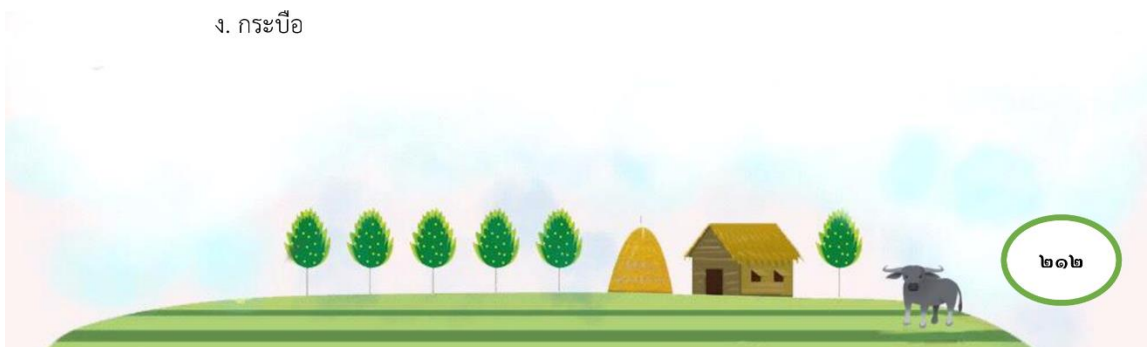
- ก. ขวัญ เดินทางไปหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในวันเสาร์
- ข. เรียม เดินทางไปหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในวันอาทิตย์
- ค. เจ้าทุย เดินทางไปถึงหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เวลา ๑๔.๐๐ น.
- ง. เวยเวย เดินทางไปที่จังหวัดสระแก้วเพื่อไปเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

๑๒. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมการแสดงความสามารถของควายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

- ก. ควายยืม
- ข. ควายสวัสดี
- ค. ควายยกขา
- ง. ควายเตะฟุตบอล

๑๓. ข้อใดมีความหมายต่างจากพวก

- ก. โค
- ข. ควาย
- ค. กาสกร
- ง. กระบือ

๑๔. ข้อใดคือความหมายของ “นาคำ”

- ก. นาที่ทำในฤดูแล้งนอกฤดูทำนา
- ข. นาที่ทำในฤดูฝนที่เป็นฤดูทำนา
- ค. นาชนิดที่ใช้ถอนต้นกล้ามาปลูก
- ง. นาชนิดที่หว่านเมล็ดข้าวลงในนา

๑๕. หากต้องการทราบขั้นตอนการฝึกกระบือไถนาควรไปที่ใด

- ก. สวนสัตว์
- ข. โรงเรียนทั่วไป
- ค. โรงเรียนการสกริวิทย์
- ง. หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

๑๖. ข้อใดกล่าวถึงประเพณีวิ่งควายไม่ถูกต้อง

- ก. งานประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดชลบุรี
- ข. งานที่ส่วนใหญ่จัดขึ้นในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี และอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
- ค. งานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๑ หรือก่อนออกพรรษา ๑ วัน
- ง. ประเพณีวิ่งควายทำให้เห็นว่าคนไทยเป็นคนที่ตระหนักในความกตัญญูและมีความ

เมตตา

๑๗. “ในอดีตประเพณีวิ่งควายเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ว่าถ้าควายของใครเจ็บป่วย เจ้าของควายจะนำควายของตนไปบนกับเทพารักษ์ และเมื่อหายเป็นปกติแล้วจะนำควายมาวิ่งแก้บน” จากข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นความเชื่อใดของคนไทย

- ก. ความเชื่อเรื่องศาสนา
- ข. ความเชื่อเรื่องกฎหมาย
- ค. ความเชื่อเรื่องบุญกรรม
- ง. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

๑๘. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการจัดประเพณีวิ่งควาย

- ก. เพื่อบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อทางไสยศาสตร์
- ข. เพื่อทำขวัญควายและให้ควายได้พักผ่อนจากการทำงาน
- ค. เพื่อแสดงความกตัญญูต่อควายที่เป็นสัตว์ที่มีบุญคุณต่อคน
- ง. เพื่อให้ชาวบ้านได้มีโอกาสพักผ่อนและได้มาพบปะสังสรรค์กัน

๑๙. ข้อใดคือพิธีสำคัญทางไสยศาสตร์ที่ต้องทำก่อนการชนควาย

- ก. ตกควาย
- ข. แต่งควาย
- ค. อาบน้ำควาย
- ง. เลี้ยงข้าวควาย

๒๐. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการชนควาย

- ก. เป็นกีฬาที่นิยมมากของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ข. ลักษณะของควายที่จะใช้ชนไม่ต้องถูกต้องตามตำราก็ได้
- ค. การจัดกีฬาชนควายจะจัดเป็นครั้งคราวและในโอกาสมงคลหรือเทศกาลต่างๆ
- ง. การชนควายในแต่ละครั้งนั้นทางผู้จัดจะต้องขออนุญาตทางการทำให้ถูกต้องกฎหมายก่อน

๒๑. ข้อใดกล่าวถึง “ขวัญ” ได้ถูกต้อง

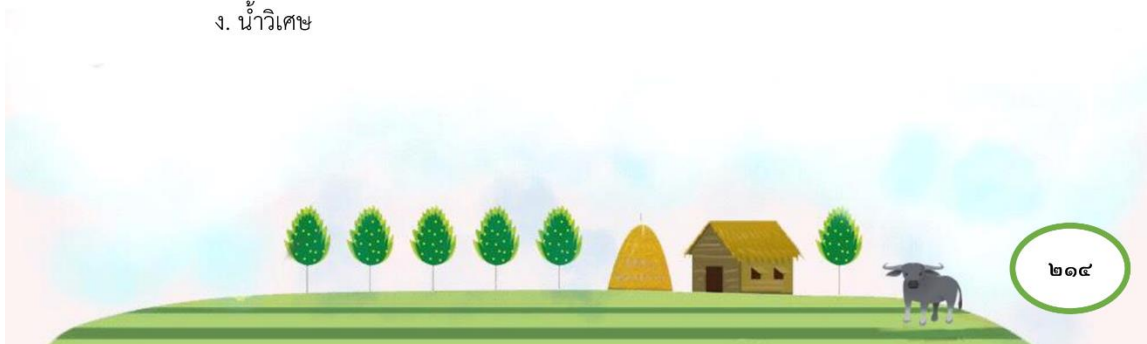
- ก. ขวัญเป็นสิ่งที่มิตัวตน
- ข. เราเชื่อว่าขวัญมาอยู่กับเราตอนอายุ ๓ ปี
- ค. เราสามารถมองเห็นขวัญได้ตามความต้องการ
- ง. ถ้าขวัญอยู่กับตัวจะมีสิริมงคล สุขสบายจิตใจมั่นคง

๒๒. “หากขวัญออกไปจากตัวเรา ซึ่งเรียกว่า..... ผู้นั้นก็ตกใจจนล้มป่วย เป็นทุกข์ และอาจถึงตายได้ในที่สุด” จากข้อความควรเติมคำในข้อใดลงในช่องว่าง

- ก. สู่วิญ
- ข. ขวัญหาย
- ค. เสียขวัญ
- ง. ขวัญเสีย

๒๓. ข้อใดคือคำเรียกน้ำที่เข้าพิธีทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้อาบกินหรือประพรม

- ก. น้ำใจ
- ข. น้ำมัน
- ค. น้ำมนต์
- ง. น้ำวิเศษ

๒๔. ข้อใดคือความหมายของการเทียมแอก

- ก. การเอาสัตว์ผูกเข้ากับไม้วางบนคอ
- ข. การเลิกแล้วต่อกัน หรือการไม่เอาโทษ
- ค. การขอไม่ให้เอาโทษในสิ่งที่ได้ล่วงละเมิด
- ง. การเซ็นสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามที่ตนได้บนบานไว้

๒๕. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ในการจัดพิธีสู่ขวัญควาย

- ก. เพื่อทำบุญประจำปี
- ข. เพื่อขอขมาและขอบคุณควาย
- ค. เพื่อเป็นการจัดแสดงอย่างหนึ่ง
- ง. เพื่อเป็นงานประจำของท้องถิ่น

๒๖. ข้อใดกล่าวถึงเพลงลูกทุ่งไม่ถูกต้อง

- ก. เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย
- ข. เพลงที่มีคำร้องเกี่ยวกับคุณค่าของสังคมไทย หรือวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- ค. เพลงที่มีการขับร้องแบบไทย พร้อมด้วยมีการบรรเลงดนตรีไทยประกอบ
- ง. เพลงที่มีท่วงทำนอง คำร้อง ลีลาการร้อง และการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มี

ลักษณะเฉพาะ

๒๗. ข้อใดหมายถึง คำเรียกคืนที่มีดวงจันทร์ส่องแสงสว่าง

- ก. เดือนมืด
- ข. เดือนดับ
- ค. เดือนเด่น
- ง. เดือนหงาย

๒๘. เหตุการณ์ใดปรากฏในเนื้อเพลงเขมรไล่ควาย

- ก. ชาวนาสีขอให้ควายฟัง
- ข. ชาวนาอาบน้ำให้ควาย
- ค. ชาวนาเล่นนิทานให้ควายฟัง
- ง. ชาวนาปล่อยควายไปกินหญ้า

๒๙. จากเนื้อเพลง “เขมรไล่ควาย” ไม่ได้กล่าวถึงเครื่องดนตรีในข้อใด

- ก. ฉิ่ง
- ข. ฉาบ
- ค. กลอง
- ง. ระนาด

๓๐. จากเนื้อเพลงเขมรไล่ควายปรากฏสำนวนในข้อใด

- ก. สีสขอให้ควายฟัง
- ข. โง่เหมือนควาย
- ค. ไม่หลักปักชี้ควาย
- ง. โตเป็นวัวเป็นควาย

๓๑. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง “ศึกบางระจัน”

- ก. เป็นศึกที่เกิดขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา
- ข. เป็นช่วงที่บ้านเมืองขาดแคลนอาหารและอาวุธ
- ค. เป็นช่วงที่บ้านเมืองกำลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง
- ง. พระมหากษัตริย์ที่ครองราชย์ในสมัยนั้น คือ พระเจ้าเสือ

๓๒. เพราะเหตุใดชาวบ้านบางระจันจึงต้องใช้ควายเป็นพาหนะในการไปออกรบ

- ก. ชาวบ้านบางระจันส่วนใหญ่เป็นชาวนาจึงมีควายเป็นสัตว์คู่ใจในการทำสิ่งต่างๆ
- ข. ชาวบ้านบางระจันเชื่อว่าควายเป็นสัตว์มงคลหากนำไปออกรบด้วยจะได้ชัยชนะ
- ค. ชาวบ้านบางระจันมีความรู้ที่ควายเป็นสัตว์ที่แข็งแรงเหมาะสมในการพาหนะในศึก
- ง. ชาวบ้านบางระจันได้รับควายมาจากกรุงศรีอยุธยาเป็นจำนวนมากสำหรับใช้เป็นพาหนะ

ในการทำศึก

๓๓. เหตุการณ์ในข้อใดไม่ได้เกิดขึ้นในศึกบางระจัน

- ก. นายทองเหม็นตีมีสุราจนเมามาย แล้วขี่ควายยกพลเข้าตีค่ายพม่า
- ข. กรุงศรีอยุธยาส่งขุนนางออกไปช่วยเหลือปืนใหญ่ให้ชาวบ้านบางระจัน
- ค. ชาวก่ายบางระจันสามารถหล่อปืนใหญ่สำเร็จสามารถใช้ได้หลายกระบอก
- ง. พม่ายกกองทัพมาตีค่ายบางระจัน ๗ ครั้ง ก็แพ้ชาวบ้านบางระจันทั้ง ๗ ครั้ง

๓๔. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้ค่ายบางระจันแตก

- ก. ฝ่ายพม่ามีคาถาอาคมมาก
- ข. ชาวบ้านบางระจันแตกความสามัคคีกัน
- ค. ฝ่ายพม่าได้รับกำลังเสริมจากหลายประเทศ
- ง. ชาวบ้านบางระจันรบนานจนอ่อนเพลียและมีอาวุธน้อย

๓๕. หากต้องการไปชมรูปปั้นวีรชนค่ายบางระจันต้องเดินทางไปจังหวัดใด

- ก. สิงห์บุรี
- ข. อ่างทอง
- ค. สุพรรณบุรี
- ง. กาญจนบุรี

๓๖. คนไทยเชื่อว่าควายเป็นผู้ให้กำเนิดคน เนื่องจากมีพิษในข้อใดที่บรรจุน้ำจำนวนมากจนออกมาจากรูจมูกของควาย

- ก. น้ำเต้า
- ข. พักแพง
- ค. แดงกวา
- ง. มะพร้าว

๓๗. จากเรื่อง ควายให้กำเนิดคน ข้อใดคือผู้ปกครองเมืองลุ่ม

- ก. แถน ขุนแคน อ้ายสิบ
- ข. ปูลาวเซ่ง ขุนไถ ปู่ไก่ฟ้า
- ค. ขุนเค็ก ขุนคาน ปูลาวเซ่ง
- ง. ขุนคาน ขุนนาง ปู่เจ้าเสือ

๓๘. จากเรื่อง ควายให้กำเนิดคน ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมโลก

- ก. ผู้ปกครองเมืองลุ่มมัวแต่กินเหล้าเมายา
- ข. ผู้ปกครองเมืองลุ่มรังแกสัตว์จึงถูกลงโทษ
- ค. ผู้ปกครองเมืองลุ่มทะเลาะกันจึงถูกลงโทษ
- ง. ผู้ปกครองเมืองลุ่มลืมไปแก้บนจึงถูกลงโทษ

๓๙. ข้อใดไม่ใช่ตัวละครจากเรื่องที่ควายลากไถนา

- ก. แถน
- ข. สุนัข
- ค. ควาย
- ง. ขาวนา

๔๐. จากเรื่องทำไมควายไม่มีฟันบน ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้ควายไม่มีฟันบน

- ก. ควายไปกัดก้อนหินขณะกินหญ้าจนฟันบนหลุด
- ข. ควายเกิดอุบัติเหตุในระหว่างไถนาจนฟันบนหลุด
- ค. ควายทะเลาะกับสุนัขจึงถูกขาวนาลงโทษจนฟันบนหลุด
- ง. ควายชอบเถียงคน พระอินทร์จึงตบให้ฟันบนควายหลุดทำให้ควายพูดไม่ได้

๔๑. ข้อใดหมายถึงผู้เลี้ยงหรือผู้คุมครองกระบือ

- ก. อนุรักษ์
- ข. สยามพร
- ค. ผสมเทียม
- ง. กระบือบาล

๔๒. ข้อใดคือหัวหน้าประจำสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่อีสานใต้

- ก. สุบิน
- ข. ใจเด็ด
- ค. ใจจอม
- ง. อรอนงค์

๔๓. “อย่าปล่อยให้เพื่อนควายตกงาน” คือคำพูดของใครใช้พูดกับใคร

- ก. สุบิน พูดกับขาวนาที่อีสานใต้
- ข. ใจจอม พูดกับขาวนาที่อีสานใต้
- ค. ใจเด็ด พูดกับขาวนาที่อีสานใต้
- ง. เกรียงไกร พูดกับขาวนาที่อีสานใต้

๔๔. ถ้าฟันมีปัญหาเราจะต้องไปพบใคร

- ก. ศัลยแพทย์
- ข. ทันตแพทย์
- ค. สัตวแพทย์
- ง. กุมารแพทย์

๔๕. ตอนสุดท้ายในเรื่องกระบือบาลแม้ว่าสรนุจะวางแผนการขายรถได้อย่างไรก็ไม่สำเร็จจึงเลือกกำจัดใจเด็ดและเกรียงไกรโดยการใช้เส้นสายอำนาจแต่ก็ทำไม่สำเร็จอีก เพราะกลุ่มชาวบ้านนำควายและทุกคนให้ความช่วยเหลือ จากเหตุการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

- ก. คนดีไม่มีที่อยู่
- ข. คนดีทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ
- ค. คนคิดดีทำดีจะรอดพ้นจากอันตราย
- ง. คนดีเป็นศรีแก่ชาติ คนฉลาดชาติเจริญ

๔๖. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับทรพา

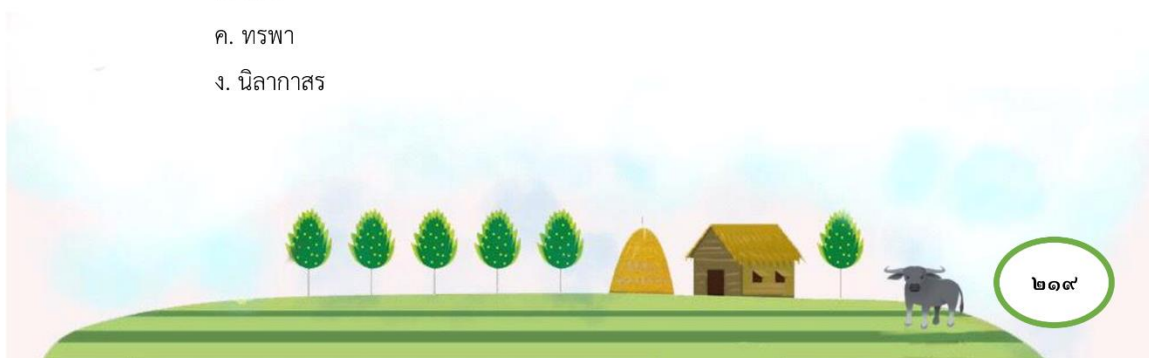
- ก. เป็นลิง จากเรื่องรามเกียรติ์
- ข. เป็นปลา จากเรื่องรามเกียรติ์
- ค. เป็นยักษ์ จากเรื่องรามเกียรติ์
- ง. เป็นควาย จากเรื่องรามเกียรติ์

๔๗. ตัวละครในข้อใดเป็นแม่ลูกกัน

- ก. ทรพา – ทรพี
- ข. พาลี – สุครีพ
- ค. นิลากาสร – ทรพี
- ง. นิลากาสร – ทรพา

๔๘. ตัวละครในข้อใดไม่ใช่ควาย

- ก. พาลี
- ข. ทรพี
- ค. ทรพา
- ง. นิลากาสร

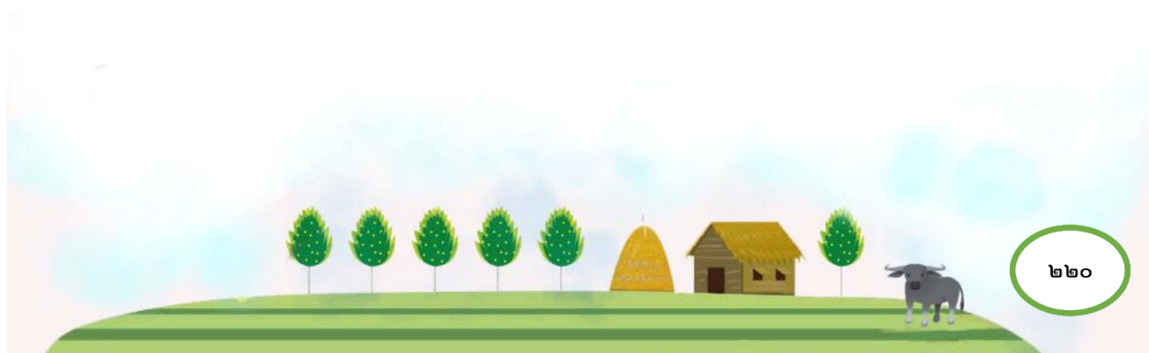

๔๙. ข้อใดคือสาเหตุที่ทวดดาไม่คุ้มครองดูแลทรัพย์สินต่อไป

- ก. ทรัพย์สินสูญ
- ข. ทรัพย์สินเสื่อม
- ค. ทรัพย์สินไม่คุ้มค่า
- ง. ทรัพย์สินมีค่า

๕๐. บุคคลในข้อใดมีนิสัยเหมือนทวด

- ก. ขวัญ ชอบแกล้งเพื่อนเสมอ
- ข. เรียม มีนิสัยชอบขโมยของคนอื่น
- ค. เจ้าทุย เป็นคนไม่ตรงต่อเวลา และชอบผัดผ่อนอยู่เสมอ
- ง. เวยเวย ชอบเถียงแม่ที่มีอายุมาก และชอบทุบตีทำร้ายร่างกายแม่อยู่เสมอ

ภาคผนวก ง

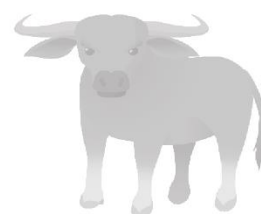
ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

The Instruction Kit on “Thai Buffalo”
for Reading Skill Development of Chinese Students

จัดทำโดย
นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

สวัสดีครับ นี่คือ คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ผ่านบทอ่านที่ให้ความรู้ในด้านภาษาและวัฒนธรรม เรื่องควายไทย โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ก่อนที่เราจะเริ่มใช้ ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตนเอง เรามาทำความรู้จักชุดการเรียนรู้ของเรากันก่อนนะครับ

ส่วนประกอบของชุดการเรียนรู้

๑. คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

๒. แบบทดสอบก่อนเรียน ๑ ชุด และใบเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน ๑ ชุด

๓. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ละชุดประกอบไปด้วยกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมการอ่านบทอ่านในใจ กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ กิจกรรมอ่านเอาเรื่อง กิจกรรมสรุปความคิด กิจกรรมการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ซึ่งชุดการเรียนรู้มีทั้งหมด ๑๐ ชุด ได้แก่

ชุดที่ ๑ ลักษณะและประโยชน์ของควายไทย

ชุดที่ ๒ สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับควายในประเทศไทย

ชุดที่ ๓ ควายในประเพณีไทย

ชุดที่ ๔ ควายในพิธีกรรม

ชุดที่ ๕ ควายในเพลงไทย

ชุดที่ ๖ ควายในประวัติศาสตร์ไทย

ชุดที่ ๗ ควายในตำนาน

ชุดที่ ๘ ควายในวรรณกรรมไทย

ชุดที่ ๙ ควายในวรรณคดีไทย

ชุดที่ ๑๐ ควายในสำนวนไทย

๔. บทอ่านเสริมความรู้ในเนื้อหาแต่ละบทด้านภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายกันระหว่างไทยและจีน

๕. แบบทดสอบหลังเรียน ๑ ชุด และใบเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน ๑ ชุด

จุดประสงค์การเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีจุดประสงค์ของ การเรียนรู้
ดังต่อไปนี้ครับ

๑. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๒. บอกความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๓. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๔. เขียนแผนผังสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง
ควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน นักเรียนสามารถศึกษาและเรียนรู้ได้
ด้วยตนเอง โดยจะต้องปฏิบัติตามนี้ด้วยนะคะ

ศึกษาทำความเข้าใจกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ศึกษาเอกสารบทอ่าน

ทำแบบฝึกหัด

ตรวจคำตอบ

ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ตรวจคำตอบของแบบทดสอบหลังเรียน เมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่องเพื่อวัด
ความรู้ ที่พัฒนาขึ้นในเรื่องนั้น ๆ เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐

นักศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่ควรดูเฉลยก่อนทำแบบทดสอบและแบบฝึกหัด

การใช้ชุดการเรียนรู้ทุกครั้งต้องใช้เวลา ๔๐ นาที กิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

๑. กิจกรรมการอ่านในใจ	• อ่านบทอ่าน • ใช้เวลา ๒๐ นาที
๒. กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์	• อ่านคำศัพท์และความหมาย • ทำใบกิจกรรมคำศัพท์ • ใช้เวลา ๑๕ นาที
๓. กิจกรรมอ่านเอาเรื่อง	• ทำใบกิจกรรมอ่านเอาเรื่อง • ใช้เวลา ๒๐ นาที
พัก	• ใช้เวลา ๑๐ นาที
๔. กิจกรรมสรุปความคิด	• ทำใบกิจกรรมสรุปความคิด • ใช้เวลา ๑๕ นาที
๕. การประเมินผลการเรียนรู้	• ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน • ใช้เวลา ๑๐ นาที

😊 เรามีเพื่อนเรียนด้วยกันทั้งหมด ๔ คนนะคะ ได้แก่

ควายชื่อเจ้าทุย

นักศึกษาไทยชื่อปิติ

นักศึกษาไทยชื่อแก้ว

นักศึกษาจีนชื่อเว่ยเว่ยเว่ย

ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องควายไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ชุดที่ ๑๐

ควายในสำนวนไทย

๑

บทอ่าน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูดที่เป็นขั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา เป็นถ้อยคำหรือ คำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ ในภาษาไทยจะมีสำนวนที่เกี่ยวข้องกับควาย จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความผูกพันกับควาย อยากทราบไหมครับว่าสำนวนไทยที่มีคำว่า “ควาย” มีสำนวนอะไรบ้าง ตามเจ้าทุยมาเลยครับ ใช้เวลา ๒๐ นาทีครับ

ควายในสำนวนไทย*

๑. ตามควาย หมายถึง การเดินเร็ว ๆ **โบราณ**เรียกว่า เดินตามควาย เพราะเมืองไทยมีควายมาก ควายใช้ประโยชน์หลายอย่างโดยเฉพาะในการทำนา จึงมีการขโมยควายเกิดขึ้น ทำให้ชาวบ้าน ต้องออกตามควายที่หายไป จึงเดินเร็ว ๆ เพื่อตามควายให้ทัน จะได้เอาควายกลับคืน

ตัวอย่าง เขาเดินเร็วอย่างกับตามควาย จนเพื่อน ๆ ตามไม่ทัน

๒. ซื้อควายหนานา ซื้อผ้าหน้าตรุษ หมายถึง การซื้อของผิดเวลา ซื้อในช่วงเวลาที่มีคนต้องการ มาก มักจะได้ของราคาแพง หรือทำอะไรไม่เหมาะกับเวลา ไม่ใช่เวลาอันควร มักได้รับความเดือดร้อน เช่น ซื้อควายหนานา คือ ในช่วงทำนาคนต้องการใช้ควายเป็นจำนวนมาก หากเราไปซื้อควายในช่วงนี้ควายจะมีราคาแพง หรือ ซื้อผ้าหน้าตรุษ คือ ในช่วงวันตรุษหรือวันขึ้นปีใหม่คนต้องการใช้ผ้ามาก หากเราไปซื้อผ้าเราจะต้องซื้อผ้าราคาแพง

ตัวอย่าง เธอซื้อทองมาช่วงเทศกาล**ตรุษจีน**แบบนี้ ก็แพงนะซิ เพราะใคร ๆ เขาก็ซื้อกัน อย่างที่โบราณว่าอย่าซื้อควายหนานา ซื้อผ้าหน้าตรุษ ถ้ารู้ว่าจะต้องใช้ทำไมไม่เตรียมการไว้ล่วงหน้า

* ความหมายของสำนวนปรับปรุงจาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก หมายถึง เรื่องเดือดร้อนเก่ายังไม่หมดไป ก็มีเรื่องเดือดร้อนใหม่เข้ามาอีก

ตัวอย่าง เมื่อวานเครื่องคอมพิวเตอร์ของฉันเสียยังไม่ทันเอาไปซ่อมเลย วันนี้เครื่องพิมพ์ก็ยิ่งมาเสียอีก เรียกได้ว่าความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก

๔. ฆ่าควายอย่าเสียดาพรัก หมายถึง การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวว่าจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย แม้แต่คิดเล็กคิดน้อยจนทำให้เสียงาน เหมือนกับการฆ่าควายซึ่งมีมูลค่าสูง เพื่อจะนำเนื้อมากิน แต่ก็เสียดาพรักที่ใช้ในการปรุงอาหาร ทำให้แทนที่จะอร่อย กลับไม่อร่อย จึงเป็นที่มาของสำนวนนี้

ตัวอย่าง ถ้าอยากจะทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักติดตลาดทั้งที่ก็ต้องโฆษณาเล็กน้อย อย่าฆ่าแต่คิดเล็กคิดน้อย ไม่กล้าลงทุนเดียวจะเข้าทำนอง ฆ่าควายอย่าเสียดาพรัก

๕. สีสขอให้ควายฟัง หมายถึง การสอนหรือแนะนำสิ่งต่าง ๆ ให้กับคนที่มีความรู้น้อย แต่ไม่ว่าจะสอนกี่ครั้งก็ยังไม่เข้าใจหรือไม่ตั้งใจที่จะฟัง ไม่ยอมทำตาม ทำให้ผู้สอนนั้นเสียเวลาเปล่า เปรียบเหมือนการสีขอให้ควายฟัง ไม่ว่าจะสีขอให้ไพเราะอย่างไร ควายก็ไม่อาจจะรับรู้ถึง ความไพเราะนั้นได้

ตัวอย่าง อย่าไปสีขอให้ควายฟังเลย ถ้าเขาไม่มีเหตุผลและยังไม่เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พูดไปก็เปล่าประโยชน์

๖. เสียมเขาควายให้ชนกัน หมายถึง การยุยงให้คนอื่นทะเลาะวิวาทกัน เกิดความบาดหมางผิดใจกัน คำว่า “เสียม” หมายถึงยุแหย่ เปรียบเปรยถึงการต้อนควายให้มาเจอกันและจับให้เขาของควายมาชนกัน ทำให้ไปทำมาควายก็จะชวิดกันเอง

ตัวอย่าง ก่อนหน้านี้นักเราเคยสามัคคีรักกันดี แต่พอมีคนมาเสียมเขาควายให้ชนกันก็เลยทำให้แต่ละคนมองหน้ากันไม่ติด ไม่สนิทใจเหมือนเมื่อก่อน

๗. ไม้หลักปักชัควาย หมายถึง โลเล ไม่แน่นอน เพราะว่าไม้หลักจะต้องปักในดินที่แน่น ๆ และต้องมั่นคงไม่โอนเอนไปมาและหลุดไปง่าย ๆ เมื่อไม้หลักปักชัควาย ซึ่งคล้ายดินเหลวหรือ **ขี้เลน** จึงไม่แน่นโอนเอนไปมาไม่มั่นคงและหลุดได้ง่าย ๆ ไม่เหมือนปักในดินแน่น จึงนำมาเปรียบเทียบหมายถึงคนที่มีจิตใจโลเลอ่อนไหวง่ายใจไม่มั่นคง

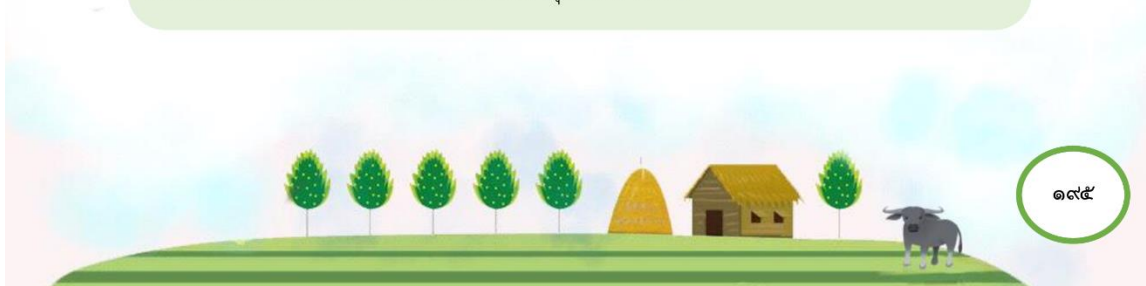
ตัวอย่าง ต่อไป**สถานการณ์**ของ**บริษัท**จะแย่ ถ้า**ผู้บริหาร**ยังทำตัวเป็นไม้หลักปักชัควาย ไม่ตัดสินใจให้แน่นอน ทำตามคนนั้นทำตามคนนี้ไม่มีความมั่นคงเอาซะเลย

๘. อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตาด บั่นวัวบั่นควายให้ลูกท่านเล่น หมายถึง เมื่อไปอาศัยอยู่กับใครก็อย่าไปอยู่เฉย ๆ แต่ให้ช่วยเขาทำงานทำการบ้าง หรืออาจจะช่วยเลี้ยงลูกของเจ้าของบ้าน โดยการเอาดินเหนียวมาปั้นเป็นสัตว์ เช่น วัว ควาย ให้เล่น เพราะในสมัยโบราณยังไม่มีของเล่นมีเพียงการเอาดินเหนียวมาปั้นเป็นสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นคนโบราณจึงเทียบให้เห็นภาพว่า เมื่ออยู่ว่าง ๆ เอา**ดินเหนียว**มาปั้นเป็นรูปวัวหรือควายเพื่อให้ลูกเจ้าของบ้านได้เล่นสนุกบ้างก็ยังดี

ตัวอย่าง นายสมชายถูกส่งสอนมาตั้งแต่เด็กว่า เวลาไปอาศัยอยู่บ้านคนอื่น อย่าอยู่เฉย ๆ คือ **นั่งดูตาด** บั่นวัวบั่นควายเป็นของเล่นให้ลูกเจ้าของบ้านเล่น เมื่อเขาได้ไปอาศัยอยู่บ้านญาติในกรุงเทพฯ เพื่อเรียนหนังสือ ในวันหยุดหรือในเวลาว่าง นายสมชายจึงช่วยทำงานบ้านที่ตนทำได้ เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ช่วยเลี้ยงน้อง สอนหนังสือน้อง ช่วยขายของในร้าน เป็นต้น

๙. โตเป็นวัวเป็นควาย หมายถึง โตแต่ตัวแต่ไม่มีความคิด เพราะวัวกับควายเป็นสัตว์ที่คนไทยชอบพูดควบคู่กันไปคนมักมองวัวควายเป็นสัตว์ตัวโตใหญ่ที่เลี้ยงไว้สำหรับใช้แรงงาน เป็นสัตว์ที่ไม่ค่อยฉลาดนักจึงได้นำสัตว์ชนิดนี้มากล่าวเปรียบเทียบคนที่มีอายุมากแต่ยังไม่มีความคิด ว่าเป็นคนที่อายุมากขึ้นตัวโตขึ้นแค่ร่างกาย แต่สมองไม่โตเท่าอายุ ไม่สามารถรับผิดชอบ ดูแลตัวเอง หรือจัดการเรื่องต่าง ๆ ได้

ตัวอย่าง สมศรีโตเป็นวัวเป็นควายแล้วยังไม่สามารถทำกับข้าวหรือหุงข้าวกินเองได้ พ่อหรือแม่ต้องคอยจัดหาอาหารให้กินทั้งที่อายุจะ ๑๕ ปีแล้ว

๑๐. โง่เหมือนควาย หมายถึง การเปรียบคนโง่ที่ถูกชักจูงได้ง่าย ว่าเหมือนวัว ควาย ที่ถูก **สนตะพาย** คือ ถูกชักจูงชวนซำซัยก็ต้องหันตามไป ที่เปรียบเทียบควายเป็นสัตว์ป่า แต่เดิมใช้ชีวิตแบบอิสระ แต่คนได้เห็นความฉลาดและเป็นมิตรไม่ดุร้าย สามารถนำมาฝึกฝนให้ใช้งานได้ จึงถูกคนจับมาใช้งาน ครั้งเมื่อมีแรงก็ใช้งานหลายอย่างทั้ง ไถนา ลากเกวียน เหนื่อยก็โดนตี และเพราะควายยอมที่จะทำตามโดยไม่มีปากมีเสียง ยอมละทิ้งความคิดความต้องการของตนมาทำตามคำสั่ง ซึ่งจริง ๆ แล้วควายไม่ได้โง่ แล้วยังฉลาดมากอีกด้วย เพียงแต่มั่นกตัญญู ซื่อสัตย์ และมอบความไว้วางใจให้คนมากเกินไป ซึ่งคนกลับมองว่ามันโง่

ตัวอย่าง เธอนี้โง่เหมือนควายไม่มีผิด เสียใจแกต่อน้องเกมน้องชายของเขา เมื่อแม่ให้เก่งสอนการบ้านน้อง แล้วยังน้องเกมเขียนคำศัพท์ภาษาไทยง่าย ๆ ผิด

คำศัพท์ท้ายบทอ่าน^๒

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ขวิด	ขวิด	ก. กิริยาของหมูป่าหรือสัตว์ที่ใช้เขาหรือนอทำร้าย
ขอ	ขอ	น. ชื่อเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี ใช้คันชักสีกับสายซอ ที่ขึงตึงเพื่อให้เกิดเสียง
ดินเหนียว	ดิน - เนียว	น. ดินที่มีเนื้อเนียนละเอียดจับกันเป็นก้อนเหนียว ๆ น้ำซึมผ่านได้ยาก
ตรุษจีน	ตรุษ - จีน	น. เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของจีน.
นั่งดูตาย	นั่ง - ดู - ตาย	ก. ไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ
บริษัท	บอ - ริ - สัต	น. รูปแบบการดำเนินการธุรกิจเพื่อกำไร
บาดหมาง	บาด - หมาง	ก. โกรธเคืองกัน ผิดใจกัน
โบราณ	โบ - ราน	ว. มีมาแล้วช้านาน, เก่าก่อน
ผู้บริหาร	ผู้ - บอ - ริ - หาน	น. หัวหน้างาน
เลน	เลน	น. ดินเปียกเหลวจนบ้นไม่ได้
วิวาท	วิ - วาด	ก. ทะเลาะ เช่น เด็กวิวาทกัน, มักใช้เข้าคู่กับคำ ทะเลาะ เป็น ทะเลาะวิวาท
สถานการณ์	สะ - ถา - นะ - กาน	น. เหตุการณ์ที่กำลังเป็นไป
สนตะพาย	สน - ตะ - พาย	ก. กิริยาที่เอาเชือกร้อยช่องจุมูกัวควายที่เจาะ ซึ่งเรียกว่า ตะพาย
สนิทใจ	สะ - นิด - ใจ	ว. ไม่มีอะไรต้องแคลงใจหรือสงสัย
สามัคคี	สา - มัค - คี	น. ความพร้อมเพรียงกัน ความร่วมมือร่วมใจกัน

ในการอธิบายคำศัพท์ ปิตจะมีอักษรย่อบอกชนิดของคำ ดังนี้

- น. หมายถึง คำนาม
- ก. หมายถึง คำกริยา
- ว. หมายถึง คำวิเศษณ์

^๒ ความหมายของคำศัพท์จาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔.

๒

กิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์

เมื่อทุกคนอ่านคำศัพท์และความหมายเสร็จแล้ว
เรามาเรียนรู้คำศัพท์ไปพร้อม ๆ กันเลยนะคะ
ช่วยเว่ยเว่ยทำหน่อยค่ะ ใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ

คำสั่ง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับความหมายต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ขวิด			กิริยาที่เอาเชือกร้อยช่องจมูกวัวควายที่เจาะ ซึ่งเรียกว่า ตะพาย
๒. ซอ			กิริยาของหมูป่าหรือสัตว์ที่ใช้เขาหรือนอทำร้าย
๓. ดินเหนียว			โกรธเคืองกัน ผิดใจกัน
๔. ตรุษจีน			รูปแบบการดำเนินกิจการธุรกิจเพื่อหากำไร
๕. นิ่งดูตาย			ซื้อเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี ใช้คันชักสีกับสายซอที่ขึงตึงเพื่อให้เกิดเสียง
๖. บริษัท			ดินที่มีเนื้อเนียนละเอียดจับกันเป็นก้อนเหนียว ๆ น้ำซึมผ่านได้ยาก
๗. บาดหมาง			ดินเปียกเหลวจนบ้นไม่ได้
๘. โบราณ			ไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ
๙. สันตะพาย			เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของจีน.
๑๐. เลน			มีมาแล้วช้านาน, เก่าก่อน

๓

กิจกรรมอ่านเอาเรื่อง

เมื่ออ่านบทอ่านจบแล้วมาฝึกตอบคำถามจากบทอ่านกันนะคะ
ช่วยเว่ยเว่ยตอบคำถามหน่อยค่ะ ใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยเขียน ☐ ล้อมรอบคำตอบ

๑. ตามควาย หมายถึง การเดินเร็ว ๆ	☒ ใช่	☐ ไม่ใช่
๒. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก หมายถึง มีเรื่องราวเดือดร้อนเกิดขึ้นมา กำลังมีปัญหาและแก้ไขอยู่ ก็เกิดปัญหาใหม่เพิ่มขึ้นมาซ้อนกัน	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
๓. ฆ่าควายอย่าเสียดายพริก หมายถึง การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวสิ้นเปลือง	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
๔. ไม่หลักปักชี่ควาย เป็นคำเปรียบเทียบกับคนโง่	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
๕. โตเป็นวัวเป็นควาย หมายถึง เมื่อไปอาศัยอยู่กับใครก็อย่าไปอยู่เฉย ๆ แต่ให้ช่วยเขาทำงานทำการบ้าง	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่

ตอนที่ ๒ จงอ่านตัวอย่างสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าสถานการณ์นั้น ๆ ตรงกับสำนวนใด

๑. เขาจะได้ประโยชน์จากเหตุการณ์นั้นแน่ ๆ ถึงได้มาเที่ยวยุ่งคนอื่นให้มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน จนเกิดการทะเลาะกันวุ่นวาย ดังสำนวนที่ว่า**เสียมเขาควายให้ชนกัน**.....
๒. สร้างบ้านหลังใหญ่โต แต่ไม่ติดสัญญาผูกพันขโมยเพราะเสียดายเงิน แล้วสุดท้ายขโมยก็เข้ามาขโมยของใช้ในบ้านไปได้อย่างสบายใจโดยที่เจ้าของบ้านไม่รู้ตัว ดังสำนวนที่ว่า.....
๓. นายดีไปอาศัยอยู่บ้านญาติที่กรุงเทพฯ เพื่อเรียนหนังสือ ในเวลาว่าง นายดีจะช่วยญาติทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ทำอาหาร ล้างจาน เป็นต้น ดังสำนวนที่ว่า
๔. สอนคนขี้เกียจให้ขยันทำมาหากินไม่มีวันสำเร็จ พูดไปก็เสียเวลาเปล่า ดังสำนวนที่ว่า.....
๕. พวกเราเดินตามไม่ทันแล้ว เธอเดินไวอย่างกับสำนวนที่ว่า

เจ้าทฤษฎีให้พัก
๑๐ นาทีพะคะรับ

๔

กิจกรรมสรุปความคิด

ช่วยเวยเวยดูภาพแล้วเขียนสำนวนไทย
ให้ตรงกับภาพทีละภาพใช้เวลา ๑๕ นาทีค่ะ ^^

คำสั่ง ดูภาพแล้วเขียนสำนวนไทย พร้อมกับเติมความหมายลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑.

๑๒. สำนวนที่ ๑

สำนวน **ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก**ความหมาย **การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวว่าจะสิ้นเปลือง****ค่าใช้จ่าย จนเสียงาน**

๒.

๑๓. สำนวนที่ ๒

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....

๓.

๑๔. สำนวนที่ ๓

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....

๔.

๑๕. สำนวนที่ ๔

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....

๕.

๑๕. สำนวนที่ ๕

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....

บทอ่านเสริม

ในสังคมจีนก็มีการนำคำว่า “ควาย” มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนเช่นเดียวกัน เวยเวยขอยกตัวอย่างนิดหน่อยค่ะ

รู้หรือไม่ว่าในสำนวนจีนก็มีการใช้คำว่าควาย^๓

สำนวนจีนที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนไทยโดยมีการใช้ควายในการเปรียบเทียบ ได้แก่

สำนวนตีตผืนให้ควายฟัง (对牛弹琴) มีความหมายเหมือนกับสำนวนสี่ซอกให้ควายฟังของไทย คือ สั่งสอนแนะนำคนโง่ไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า

สำนวนควายแก่กินหญ้าอ่อน (老牛吃嫩草) มีความหมายเหมือนสำนวน โคแก่ชอบกินหญ้าอ่อนของไทย คือ ชายสูงอายุที่ชอบผู้หญิงรุ่นสาว

สำนวนหนีควายป่าปะเสือ (躲过野牛碰上虎) มีความหมายตรงกับสำนวนหนีเสือปะจระเข้ ของไทย คือ หนีภัยอันตรายอย่างหนึ่งแล้วต้องพบภัยอันตรายอีกอย่างหนึ่ง

แล้วสรุปได้ว่าจากเรื่องควายในสำนวน ทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนต่างมีคำว่า “ควาย” เป็นส่วนหนึ่งในสำนวน แสดงให้เห็นว่าควายมีความผูกพันใกล้ชิดกับคนไทยและคนจีน จึงได้ถูกหยิบยกมาเปรียบเปรยในสำนวนต่าง ๆ

^๓ เรียบเรียงจาก การเปรียบเทียบพหุชาติ-คำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย ของ กรรณิการ์ โกวิทกุล (๒๕๔๔ : ๓๐)

๕

แบบทดสอบ

ทุกคนช่วยเว่ยเว่ยทำแบบทดสอบหน่อยนะคะ
มีเวลา ๑๐ นาที ให้ x ทับตัวเลือกข้อที่ถูกที่สุดค่ะ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. สำนวนใดมีความหมายว่า “การเดินเร็ว ๆ”

- ก. ตามควาย
- ข. โตเป็นวัวเป็นควาย
- ค. ฆ่าควายเสียดายพริก
- ง. ซื้อควายหนานาซื้อผ้าหน้าตรุษ

๒. “การซื้อของในเวลาที่ไม่เหมาะสมหรือซื้อผิดเวลา” มีความหมายตรงกับสำนวนในข้อใด

- ก. ตามควาย
- ข. โตเป็นวัวเป็นควาย
- ค. ฆ่าควายเสียดายพริก
- ง. ซื้อควายหนานาซื้อผ้าหน้าตรุษ

๓. “มีเรื่องราวที่เดือดร้อนเกิดขึ้นกำลังแก้ไขอยู่ ก็เกิดมีปัญหามาใหม่เพิ่มขึ้นมาเป็นปัญหาตามมาซ้อนกัน” มีความหมายตรงกับสำนวนในข้อใด

- ก. สีซอให้ควายฟัง
- ข. เสี้ยมเขาควายให้ชนกัน
- ค. ความวัวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
- ง. อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตายนั่นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น

๔. สำนวนใดมีความหมายว่า “โลเล ไม่แน่นอน”

- ก. สีซอให้ควายฟัง
- ข. ไม่หลักปักชี้ควาย
- ค. เสี้ยมเขาควายให้ชนกัน
- ง. ซื้อควายหนานาซื้อผ้าหน้าตรุษ

๕. สอนคนชู้เกียจให้ขยันทำมาหากินไม่มีวันสำเร็จ พุดไปบอกไปก็เสียเวลาเปล่า
ตั้งสำนวนในข้อใด

- ก. ตามควาย
- ข. โง่เหมือนควาย
- ค. สีสขอให้ควายฟัง
- ง. ชื้อควายหนานาซื้อผ้าหน้าตรุษ

๖. เขาคงได้ประโยชน์จากเหตุการณ์นี้แน่ ๆ ถึงแม้จะมาเที่ยวยุ่งคนอื่นให้มีความคิดเห็น
ไม่ตรงกัน จนเกิดการทะเลาะกันวุ่นวาย ตั้งสำนวนในข้อใด

- ก. สีสขอให้ควายฟัง
- ข. ไม่หลักปักชี้ควาย
- ค. เสียมเขาควายให้ชนกัน
- ง. ชื้อควายหนานาซื้อผ้าหน้าตรุษ

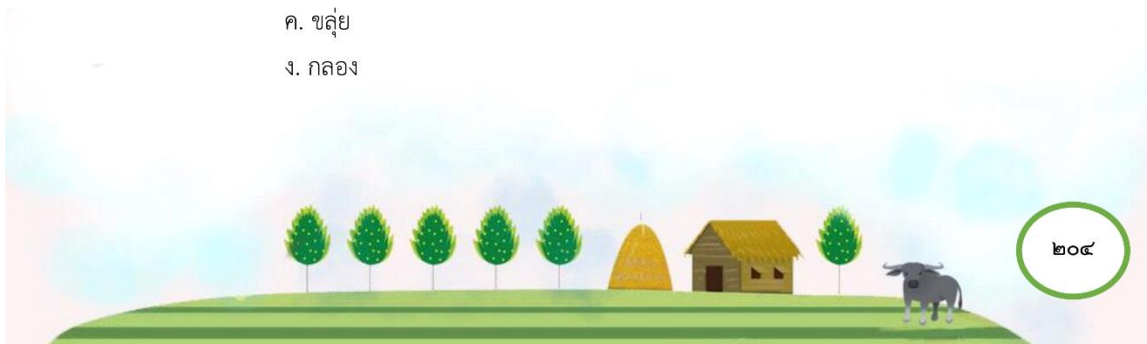
๗. ข้อใด มีความหมายว่า “กิริยาที่เอาเชือกร้อยช่องจุมูกว้าวควายที่เจาะ”

- ก. ซอ
- ข. เล่น
- ค. สามัคคี
- ง. สนตะพาย

๘. จากภาพเด็กผู้หญิงกำลังเล่นเครื่องดนตรีอะไร

- ก. ซอ
- ข. พิณ
- ค. ขลุ่ย
- ง. กลอง

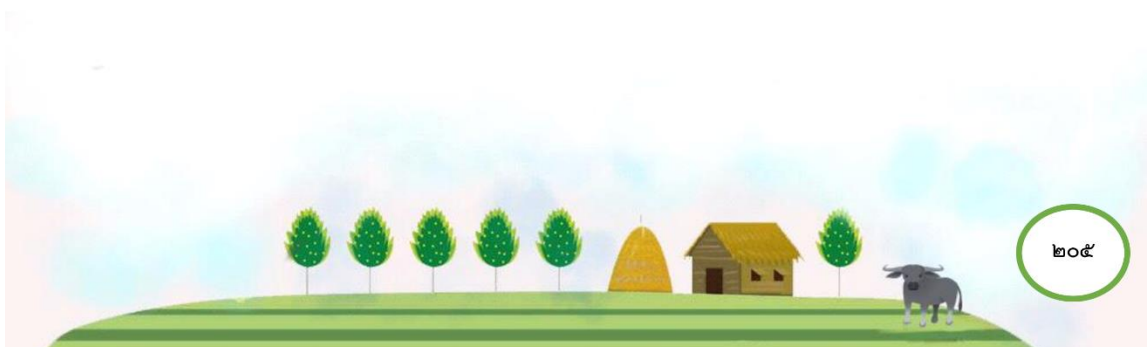
๙. จากภาพตรงกับสำนวนใด

- ก. ลีซอให้ควายฟัง
- ข. เสี่ยมเขาควายให้ชนกัน
- ค. ความวิวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
- ง. อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตายนั่นวับันควายให้ลูกท่านเล่น

๑๐. สำนวนจีนข้อใด หมายถึง หนีภัยอันตรายอย่างหนึ่งแล้วต้องพบภัยอันตรายอีก
อย่างหนึ่ง

- ก. ตีตพิณให้ควายฟัง
- ข. หนีควายป่าปะเสื่อ
- ค. ควายแก่กินหญ้าอ่อน
- ง. เสี่ยมเขาควายให้ชนกัน

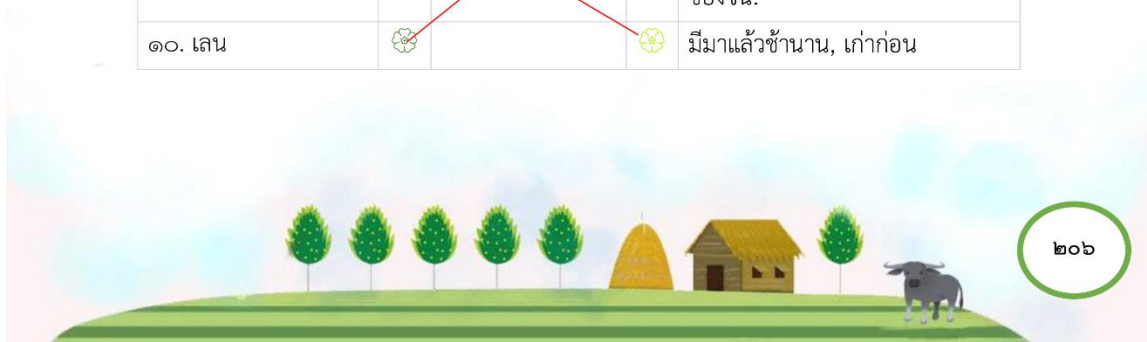
ทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว เต๋ยวแก้วจะเฉลย
คำตอบที่ถูก เพื่อน ๆ ตรวจสอบแก้วเลยนะคะ

เฉลยกิจกรรมที่ ๒ เรารู้คำศัพท์

คำสั่ง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับความหมายต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ขวิด			กิริยาที่เอาเชือกร้อยช่องจุมกัวว ควายที่เจาะ ซึ่งเรียกว่า ตะพาย
๒. ซอ			กิริยาของหนูป่าหรือสัตว์ที่ใช้เขา หรือนอทำร้าย
๓. ดินเหนียว			โกรธเคืองกัน ผิดใจกัน
๔. ตรุษจีน			รูปแบบการดำเนินกิจการธุรกิจเพื่อ หากำไร
๕. นิ่งดูตาย			ซื้อเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี ใช้ คันชักสีกับสายซอที่ขึงตึงเพื่อให้เกิด เสียง
๖. บริษัท			ดินที่มีเนื้อเนียนละเอียดจับกันเป็น ก้อนเหนียว ๆ น้ำซึมผ่านได้ยาก
๗. บาดหมาง			ดินเปียกเหลวจนปั้นไม่ได้
๘. โบราณ			ไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ
๙. สนตะพาย			เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ของจีน.
๑๐. เลิน			มีมาแล้วช้านาน, เก่าก่อน

เฉลยกิจกรรมที่ ๓ ฉ่าเหวไร่เอง

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยเขียน ☐ ล้อมรอบคำตอบ

๑. ตามควาย หมายถึง การเดินเร็ว ๆ	☒	ไม่ใช่
๒. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก หมายถึง มีเรื่องราวเดือดร้อนเกิดขึ้นมา กำลังมีปัญหาและแก้ไขอยู่ ก็เกิดปัญหาใหม่เพิ่มขึ้นมาซ้อนกัน	☒	ไม่ใช่
๓. ฉ่าควายอย่าเสียตายพริก หมายถึง การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวสิ้นเปลือง	☒	ไม่ใช่
๔. ไม่หกลักขี้ควาย เป็นคำเปรียบเทียบกับคนโง่	ใช่	☒
๕. โตเป็นวัวเป็นควาย หมายถึง เมื่อไปอาศัยอยู่กับใครก็อย่าไปอยู่เฉย ๆ แต่ให้ช่วยเขาทำงานทำการบ้าง	ใช่	☒

ตอนที่ ๒ จงอ่านตัวอย่างสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าสถานการณ์นั้น ๆ ตรงกับสำนวนใด

๑. เขาคงได้ประโยชน์จากเหตุการณ์นี้แน่ ๆ ถึงได้มาเที่ยวยุ่งคนอื่นให้มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน จนเกิดการทะเลาะกันวุ่นวาย ดังสำนวนที่ว่า **เสียมเขาควายให้ชนกัน**
๒. สร้างบ้านหลังใหญ่โต แต่ไม่ติดสัญญาณกันขโมยเพราะเสียตายนเงิน แล้วสุดท้ายขโมยก็เข้ามาขโมยของใช้ในบ้านไปได้อย่างสบายใจโดยที่เจ้าของบ้านไม่รู้ตัว ดังสำนวนที่ว่า **ฉ่าควายอย่าเสียตายพริก**
๓. นายตีไปอาศัยอยู่บ้านญาติที่กรุงเทพฯ เพื่อเรียนหนังสือ ในเวลารว่าง นายตีจะช่วยญาติทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ทำอาหาร ล้างจาน เป็นต้น ดังสำนวนที่ว่า **อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น**
๔. สอนคนขี้เกียจให้ขยันทำมาหากินไม่มีวันสำเร็จ พุดไปก็เสียเวลาเปล่าดังสำนวนที่ว่า **สีขอให้ควายฟัง**
๕. พวกเราเดินตามไม่ทันแล้ว เธอเดินไวอย่างกับสำนวนที่ว่า **ตามควาย**

เฉลยกิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมสรุปความคิด

คำสั่ง ดูภาพแล้วเขียนสำนวนไทย พร้อมกับเติมความหมายลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑.		สำนวน ฆ่าควายอย่าเสียดาบพริก ความหมาย การคิดจะทำการใหญ่ แต่กลัวว่าจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย จนเสื่องาน
๒.		สำนวน เสียมเขาควายให้ชนกัน ความหมาย การยุยงให้คนอื่นทะเลาะวิวาทกัน จนเกิดความบาดหมางผิดใจกัน
๓.		สำนวน สืขให้ควายฟัง ความหมาย การสอนหรือแนะนำสิ่งต่าง ๆ ให้กับคนที่มีความรู้น้อย แต่ไม่ว่าจะสอนกี่ครั้งก็ยังไม่เข้าใจหรือไม่ตั้งใจที่จะฟัง ไม่ยอมทำตาม ทำให้ผู้สอนนั้นเสียเวลาเปล่า
๔.		สำนวน ซื้อควายหน้านา ซื้อผ้าหน้าตรุษ ความหมาย การซื้อของโดยไม่คำนึงถึงกาลเวลา หรือทำอะไรไม่เหมาะกับเวลา.
๕.		สำนวน อยู่บ้านท่านอย่างนิงดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น ความหมาย เมื่อไปอาศัยอยู่กับใครก็อย่าไปอยู่เฉย ๆ แต่ให้ช่วยเขาทำงานทำการบ้าง

เฉลยแบบทดสอบ

เมื่อเพื่อน ๆ ทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว
มาตรวจคำตอบกับปิตินะครับ

๑. ก

๖. ค

๒. ง

๗. ง

๓. ค

๘. ก

๔. ข

๙. ง

๕. ค

๑๐. ข

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจันทิกา กบิลโรจน์
วัน เดือน ปี เกิด	19 เมษายน 2534
สถานที่เกิด	สระบุรี
วุฒิการศึกษา	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาการสอนภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยบูรพา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

